

Økonomiplan for 2023 — 2026

Aremark

Kommunedirektørens innledning

Aremark kommune har de siste årene har en god utvikling og det er gjort mange nødvendige investeringer innenfor flere av virksomhetsområdene. Vi har lagt til rette for ytterligere boligutvikling og vi jobber godt med ny næringsetablering. Mange av våre formålsbygg er nylig rehabiliterte, mens andre står for tur. Ting ligger altså til rette for økt tilflytting og økt trivsel i kommunen. For 2023 har vi en liten økning i våre inntekter. Dette har kommet godt med og særlig innen helse og omsorg har vi fått til en liten styrkning. Det er bra. Vi videreutvikler vaktordningen innen vann og avløp og vi har funnet midler til en ny stilling som skal jobbe med grøntvedlikehold, brygger og annet nødvendig arbeid innen virksomhetsområde Teknikk. Vi opplever videre at implementering av aldersblandet undervisning har gått bra. Vi har en høy grad av ansatte som oppfyller kompetansekravene og vikartimer gjennomført med kvalifisert personell. Vi har altså mye godt å bygge videre på.

Tross mye positivt, så har vi de siste årene hatt stramme økonomiske rammer og det er mørke skyer i horisonten. Vi sliter fortsatt med et høyt sykefravær, mye overtid og liten tilgang til kvalifisert helsepersonell. Dette fører til stor slitasje på våre ansatte noe vi må ha fokus på i tiden framover. Prosjektet "Fra meg til OSS" er igangsatt, hvor fokus er å få til mer samarbeid på tvers og mer fellesskapstenking. Lykkes vi i dette er forventningen at vi også vil få mer tilstedeværelse og mer fornøyde medarbeidere. Vi kommer heller ikke unna å nevne at meget høye energikostnader, en høy prisvekst og et økt tjenestetilbud (flere brukere) innen styrket omsorg trekker opp kostnadene våre betydelig. Veksten innen dette området har betydelig usikkerhet rundt seg og kommunedirektøren varsler allerede nå at det vil kunne bli ytterligere økning på området i løpet av året. Lønnsoppgjøret med nye satser for arbeid i helg påfører kommunen alene en merkostnad på opp mot en million kroner i 2023. Dette er hensyntatt i budsjett for 2023 som legges fram i balanse. Men grunnet disse økte kostnadene, er det ikke avsatt noe til fond i budsjettet. Dette er ikke bærekraftig over tid. Vi kan gjennomføre dette i 2023, men vi kan ikke videreføre et slikt grep utover i økonomiplanperioden.

Vi må framover fortsette å se på hva vi leverer av oppgaver og hvordan vi leverer de. Vi må få fram de gode forslagene og vi må tørre å se annerledes på ting. Dette, i tillegg til en fortsatt tilrettelegging for ytterligere befolkningsvekst og en god bo- og livskvalitet, må til for at vi skal ha en sunn og god framtid som egen kommune også de neste årene. Jeg er trygg på at budsjettforslaget som nå presenteres vil bidra i denne retningen. Men vi må huske på en ting, arbeidet som ligger foran oss er ikke et soloprosjekt. Dette arbeidet skal og må vi gjøre sammen.

Andreas Lervik,

Kommunedirektør

Status og rammebetingelser

Dagens situasjon og rammebetingelser

Aremark kommunes samfunns- og arealplan er kommunens to viktigste styrende dokumenter og er førende for budsjett 2023 og økonomiplan for 2023-2026.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av Aremark kommunestyre 27. april 2017. Den har følgende overordnede mål for samfunnsutviklingen i Aremark kommune:

1. Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark.
2. Vi vil opprettholde vårt lokalsamfunn uavhengig av hvordan kommunen er organisert i framtiden.
3. Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune.

Det legges i samfunnsplanen opp til at vi skal tilstrebe å ha en bærekraftig samfunnsutvikling, vi skal skape verdier og vi skal yte tjenester med god kvalitet. Målet må også være at vi skal jobbe for å tilpasse tilbud av kommunale tjenester til innbyggernes behov for tjenester – de aller fleste ønsker å klare så mye som mulig uten hjelp. Dette budsjettforslaget underbygger dette. I arbeidet med samfunnsutvikling står ikke kommunen alene, også næringslivet og det sivile samfunnet er viktige aktører. Suksessfaktoren for økt verdiskaping og attraksjonskraft er samhandling mellom disse tre aktørene. Det sivile samfunnets bidrag spenner fra enkeltpersoners innsats til frivillige og/eller ideelle lag og foreninger.

For å nå målene i samfunnsdelen er flere «fokusområder» lagt til grunn. I planen er det lagt vekt på at kommunen er avhengige av et godt befolkningsgrunnlag, kompetanse, næringsutvikling og attraktivitet. Videre er det fokus på kultur, idrett, tjenestetilbudet og tettstedsutvikling. Samferdsel, transport og infrastruktur er ett område. Det samme er oppvekst, levekår og folkehelse samt bærekraftig utvikling og arealstrategi.

FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål [\[1\]](#) er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. Målene ble laget på en demokratisk måte gjennom innspill fra land over hele verden og nesten ti millioner mennesker fikk sagt sin mening gjennom en spørreundersøkelse.

Et av hovedprinsippene i bærekraftsmålene er at ingen skal utelates (Leaving no one behind). De mest sårbare menneskene må derfor prioriteres. Eksempel på ekskluderte grupper er mennesker med nedsatt funksjonsevne, flyktninger, etniske og religiøse minoriteter, jenter og urfolk.

Det må legges til grunn at ikke alle bærekraftsmålene er like relevante på kommunalt nivå. Ei heller de 169 delmålene. Men både hovedmål og delmål kan være riktige og viktige å forholde seg til. Og disse sammenstilt med fokusområdene i vår egen kommuneplan vil være med på å føre Aremark samfunnet i samme retning som resten av samfunnet rundt oss.

Fokusområde 1: Befolkningsgrunnlag, kompetanse, næringsutvikling og attraktivitet.

Aktuelle bærekraftsmål kan være nr;

Aremark kommune står overfor en befolkningsutvikling hvor det totale innbyggertallet i kommunen er synkende. Samtidig blir det færre elever i skolepliktig alder og flere eldre. Denne kombinasjonen medfører reduserte inntekter og økte utgifter for kommunen. Som en følge av dette må det i planperioden jobbes med å styrke eldreomsorgen, samtidig som vi må gi et godt utdanningstilbud som er tilpasset det elevgrunnlaget kommunen til enhver tid har.

Vi har i dag både en skole og en barnehage som nylig er oppgraderte. I dag leverer den også gode digitale løsninger. Vi står nå i slutfasen med å rulle ut en ordning som fører til at alle skoleelever i Aremarkskolen vil ha egne PC/nettbrett som skal brukes aktivt i undervisningen. Ved at fellesskapet går for slike løsninger vil vi oppnå at vi bygger ned forskjeller og å jevne ut ulikheter i befolkningen.

Det skal stimuleres til økt næringsutvikling i Aremark, og i samarbeid med Halden har det blitt laget en strategisk næringsplan. Kommunen har i dag næringstomter, men disse er ikke opparbeidet. Det legges opp til at disse blir byggeklare i løpet av 2023. Et arbeid med å se på ytterligere arealer for næring er også igangsatt.

Aremark kommune må ta mye ansvar i arbeidet med å motvirke befolkningsnedgang som er trenden i befolkningsframskrivingene for Aremark. Et viktig tiltak i denne sammenheng er kommuneplanens arealdel. I planen, som nå er vedtatt, legges det opp til en økt bostedsattraktivitet og det er lagt opp til flere næringsområder og større hyttefelt. Det er ikke et uttalt mål i arealplanen, men planen slik den er nå, vil den være med å styrke lokalt næringsliv og den vil gi forutsigbare rammer for næringslivet og innbyggere i mange år framover. Det arbeides med at de første nye beboerne på Fladebygrenda kan flytte inn i nye leiligheter vinteren 2024.

Fokusområde 2: Kulturliv, idrett, tjenestetilbud og tettstedsutvikling

Aktuelle bærekraftsmål kan være nr;

Det er et uttalt fokus i kommuneplanens samfunnsdel å satse på kulturliv, idrett og næringsutvikling. Det lyses årlig ut økonomiske midler til utviklingsprosjekter fra diverse instanser. Disse ønsker Aremark kommune å kunne bidra aktivt til at Aremarksamfunnet får sin del av.

Aremark kommune har tilgang til «Tilskuddsportalen» hvor både Aremark kommune og lokale lag og foreninger kan søke ulike tilskuddsordninger. Det er viktig at tilbud innenfor både kultur- og idrettsområdet gis med tanke på at begge kjønn og unge som gamle kan benytte seg av disse. Universell utforming må ikke bare være et honnør ord, men må være med i planleggingen av nye prosjekter helt fra starten av.

Aremark kommune skal bygge opp under en bærekraftig samfunnsutvikling som sikrer livskvalitet og et godt livsgrunnlag for alle. For å lykkes med dette må vi fokusere på trivselstiltak, identitetsbygging, inkludering, medvirkning og helhetstenkning om hvordan Aremark skal være både som kommune og som lokalsamfunn. «Levende Aremark» bygger opp under dette og er bestemt videreført framover.

Fokusområde 3: Samferdsel, transport og infrastruktur

Aktuelle bærekraftsmål kan være nr;

Infrastruktur omfatter muligheten for tilgang til vann, avløp, internett, mobildekning og et tilstrekkelig og stabilt strømnett. Utbygging av ledningsnett til vann og avløp er en pågående prosess i kommunen. Det samme er utbygging av bredbåndstilbudet. Denne type infrastruktur er kommunen avhengig av, både med tanke på å øke attraktiviteten som bostedskommune og med tanke på kommunens stadig økende behov for å ta i bruk digitale hjelpemidler i tjenesteytingen.

I reguleringsplaner settes det rekkefølgebestemmelser som skal sikre at infrastruktur som vann- og avløpsledninger, gang- og sykkelveier, turstier, etc blir opparbeidet. Dette må ivaretas også i nye planer. Å gjøre vårt lokalsamfunn inkluderende, trygt, robust og bærekraftig må ha et hovedfokus og er ett av flere plangrep som er gjort og som det legges opp til i nye planer. Utviklingen av Fossby som lokalsenter er et slikt grep, ved at det legges opp til at det skal kunne bygges nye boliger samt utvikle næringslivet der i tråd med vedtatt kommunedelplan.

Aremark er en pilot i fylkeskommunens bygdemiljøpakker. Det er store forventninger til hvor dette samarbeidet vil ta oss.

For å tilrettelegge for en klimavennlig transport blir det nå etablert en ladestasjon ved rådhuset i Aremark. En kommersiell ladestasjon er planlagt og vil bli etablert på Furulund. Denne vil være den eneste offentlig tilgjengelige muligheten for lading av kjøretøy mellom Halden og Ørje. Videre ønsker Aremark kommune å være med i prosjekter som har aktuelle problemstillinger for oss, som rene vannveier og kollektivtransportløsninger.

Fokusområde 4: Oppvekst, levekår og folkehelse

Aktuelle bærekraftsmål kan være nr;

Sosial tilhørighet og deltakelse er en forutsetning for et godt liv. For barn og unge er deltakelse i og tilhørighet til familie, skole- og fritidsmiljø forutsetninger for en best mulig oppvekst og et godt liv. Sett fra samfunnets side er sosial inkludering viktig for å forebygge fremmedgjøring, sosial uro, kriminalitet med videre. Gjennom å delta i sosiale fellesskap og ulike nettverk utvikler den enkelte selvstendighet og knyttes til samfunnet gjennom sosiale og kulturelle bånd.

Tidlig innsats for barn og unge er viktig. Hovedhensikten med en tidlig innsats er å identifisere og iverksette tiltak så tidlig som mulig i barnas oppvekst. Målet er å gi det enkelte barn bedre forutsetninger for å realisere sitt potensial og fullføre et opplæringsløp. Barnehageplanen vil være et godt verktøy i dette arbeidet.

Aremark kommune skal legge til rette for at eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne kan bo hjemme lengst mulig og være mest mulig selvhjulpne.

Det må være fokus på gode tilbud til den økende andelen eldre over 80 år, blant annet gjennom satsing på hverdagsrehabilitering. Målet er at innbyggere med funksjonsbegrensninger opplever aktiv deltagelse, mestrer hverdagen og lever et mest mulig selvstendig liv, og at det legges til rette for at de kan bo hjemme så lenge som mulig. I denne sammenhengen er det også viktig at en plan for god bo og levekårsutvikling kommer på plass.

Det er viktig å ha med et helsefremmende perspektiv i alle beslutningsprosesser – Folkehelseloven pålegger kommunen å tenke «helse i alt vi gjør», og arbeide systematisk for å utjevne sosiale helseforskjeller, slik at alle innbyggere får samme muligheter til å leve et liv med best mulig helse – både psykisk og fysisk.

Det er viktig å arbeide for øke andelen som er tilkoblet offentlig drikkevann, for å sikre at flest mulig har drikkevann av best mulig kvalitet.

Fokusområde 5: Bærekraftig utvikling

Aktuelle bærekraftsmål kan være nr;

Det må sikres en bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle. Det er derfor bra at hytteområder som ligger i nærhet til offentlig VA-infrastruktur har koblet seg til denne.

Det er kort vei til Rakkestad, Halden og Marker og vi har et godt samarbeid med disse nabokommunen. Felles for disse kommunene er at de alle er porten til Aremark. Dette vil si at en god utvikling der, vil kunne høstes frukter fra også i Aremark. Vi er derfor avhengig av at det er best mulig infrastruktur på vei, som på jernbane, til disse kommunen. Det vil derfor være viktig å fortsette å øve press på sentrale myndigheter for å ferdigstille hele E18 i indre Østfold og Intercity helt til riksgrensen så raskt som mulig.

Aremark grenser også til Dals-Ed og Årjäng kommuner i Sverige. Disse har også virksomheter som gir positive ringvirkninger for Aremark kommune. Det er derfor viktig at det er en mest mulig trygg og enkel passering for innbyggere og reisende som skal passere grensa.

I arealdelen av kommuneplanen legges det fortsatt opp til at Fossby er sentrum i kommunen. Her er det videreført og lagt inn to større boligfelt. Vi har både skole og barnehage beliggende her. Fossby er stedet hvor vi fortsatt må legge opp til at folk kan møtes. Sentrumsutviklingen her vil derfor forbli et satsningsområde gjennom planperioden.

Det er viktig at det sikres bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre i kommunen. Dette gjelder i særdeleshet innenfor landbruket. Skal vi nå fram med målet om å stoppe klimaendringene må vi handle og bekjempe de, og konsekvensene av dem. Vi må søke å beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer. Dette vil blant annet si at «svartlista» arter som signalkreps og villsvin må bekjempes. Vi må også sikre en bærekraftig skogforvaltning. Dette vil blant annet være med å stanse tap av artsmangfold m.m.

God vannkvalitet i Haldenvassdraget er meget viktig og kommunen er bevisst dette og deltar i regionale tiltak for å fremme dette. Avrenning fra landbruket må fortsatt reduseres og det må arbeides for at tiltak som kan stimulere til at dette iverksettes.

Fokusområde 6: Arealstrategi

Aktuelle bærekraftsmål kan være;

Aremark kommune skal legge til rette for et levende lokalsamfunn med nyskapingsevne, verdiskaping, kulturelt mangfold, frivillig innsats og like muligheter for alle. Kommunen skal være en god samarbeidspartner for de som skal realisere områder/enkelttomter innenfor planen samtidig som man forholder seg til de prosesser og det lovverket som skal styre utvikling.

Aremark kommune vil ta en aktiv rolle for å utvikle mer varierte boligtyper enn man kan tilby i dag. Dette skal blant annet gjøres igjennom revisjon av plan for god bo- og levekårsutvikling. Det skal legges opp til en boligsammensetning og bebyggelsesstruktur som tilrettelegger for et godt liv for en alle aldre i befolkningen. Utviklingen av et godt lokalsenter, attraktive sentralt beliggende boliger med tilgjengelige fellesarealer og møteplasser, og god dialog med næringsvirksomheter, utbyggere og innbyggere er viktig. Videre skal det stimuleres til sosial interaksjon mellom innbyggere, næringsliv, frivilligheten, offentligheten og besøkende ved å tilrettelegge for nærhet mellom funksjoner og tilbud.

Mye bebyggelse i Aremark er gjort ved at byggenes fasader henvender seg mot vassdrag. I den nye arealplanen legges det opp til at man skal hensyn ta det eksisterende bebyggelse og ha en forsiktig utvikling av nytt. Dette vil si at utbygging bør skje et stykke fra Haldenvassdraget og på en sånn måte at jo tettere på man er, jo mer hensyntar man de kultur og landskapsverdiene som vassdraget og kanalen kan by på.

Administrative Fokusområder for planperioden

Aktuelle bærekraftsmål kan være;

Aremark skal bestå som en egen kommune. Dette vil kommunedirektøren følge opp i sitt arbeide, men dette stiller krav til egen organisasjon. De tjenester og oppgaver vi leverer må være på samme nivå, eller bedre, enn våre nabo-kommuner. Vi har i mange år hatt en reell reduksjon i våre overføringer og krav til effektivisering og rasjonalisering er forventningene som stilles til oss. Selv om det legges opp til en reell vekst i de statlige overføringene for 2023, vil administrasjonen fortsatt ikke kunne levere i den grad man har gjort fram til nå, på nye politiske initiativ. Det vil derfor fortsatt være kommunedirektørens overordnende mål i størst mulig grad å forholde seg til det som allerede er politisk bestilt – og å levere på dette.

I dette budsjett og økonomiplan forslaget legges det ikke som tidligere opp til en generell reduksjon i tjenestetilbudet. Innen noen områder vil man oppleve en viss vekst. I vårt arbeide med å tenke annerledes og mer nyskapende, har vi fått gode resultater som for eksempel Levende Aremark, vi skal fortsette å jobbe sånn.

I 2022 har det blitt iverksatt flere tiltak for å få en økt trivsel. Vi jobber nå med mer samarbeid på tvers og økt fokus på endring, slik at kommunens ansatte kan løse flere oppgaver bedre. Følgende områder videreføres og vil ha fortsatt fokus i planperioden:

Ledelse: Det er et mål at man jobber selvstendig innenfor egne virksomheter, lederne vil få mulighet til å være ledere, samtidig så må vi løse oppgaver sammen som en stor enhet. Videre er det viktig at lederne leder etter samme prinsipper. Det vil derfor bli lagt opp til utvidede ledersamlinger med fokus på hvordan man bedriver ledelse og lederoppfølging for den enkelte.

Personal: Aremark kommune er en stor arbeidsgiver med sine ca 117 årsverk, fordelt på opp mot 170 medarbeidere. I en slik organisasjon oppstår det med jevne mellomrom behov for lederstøtte på personal/HR-området. Det er da av vesentlig betydning å ha HR-ressurser som kan bistå og som vet hvordan saker skal håndteres. Kommunens personalrådgiver skal få anledning til å holde seg oppdatert på utviklingen på HR-området. Personalrådgiver deltar i dag i et fagnettverk i SmartKom samarbeidet. Dette skal videreføres.

Organisasjonsutvikling: Vi i dag en organisasjon som jobber relativt bra sammen for å løse de oppgaver og utfordringer. Dette er det viktig å videreføre og forsterke. Vi er avhengig av å ha en god trivsel i organisasjonen. Dette er en nøkkelfaktor for at vi skal kunne levere tjenester som i dag og samtidig som vi skal få til mer samarbeid på tvers og økt fokus på endring og omstilling i organisasjonen. Kommunedirektøren vil sikre dette gjennom fortsatt «lagbygging».

Aremark skal bestå som en egen kommune. Dette vil kommunedirektøren følge opp i sitt arbeide, men dette stiller krav til egen organisasjon. De tjenester og oppgaver vi leverer må være på samme nivå, eller bedre, enn våre nabo-kommuner. Vi har i mange år hatt en reell reduksjon i våre overføringer og krav til effektivisering og rasjonalisering er forventningene som stilles til oss. Selv om det legges opp til en reell vekst i de statlige overføringene for 2023, vil administrasjonen fortsatt ikke kunne levere i den grad man har gjort fram til nå, på nye politiske initiativ. Det vil derfor fortsatt være kommunedirektørens overordnende mål i størst mulig grad å forholde seg til det som allerede er politisk bestilt – og å levere på dette.

I dette budsjett og økonomiplan forslaget legges det ikke som tidligere opp til en generell reduksjon i tjenestetilbudet. Innen noen områder vil man oppleve en viss vekst. I vårt arbeide med "tenke annerledes og mer nyskapende, har vi fått gode resultater som for eksempel Levende Aremark, vi skal fortsette å jobbe sånn.

Økonomiske måltall

Aktuelle bærekraftsmål kan være;

Økonomiplan for 2023-2026

I et langsiktig økonomisk perspektiv, er det viktig å ha økonomiske måltall å styre etter. Kommunestyret skal i henhold til ny kommunelov gjeldende fra 1. januar 2020, vedta slike økonomiske nøkkeltall som vil være styrende for fremtidige budsjetter og økonomiplaner. I Aremark følger vi disse måltallene:

Mål	Faktisk	
Aremark kommune skal som minimum ha et netto driftsresultat på 1,75 prosent. Et langsiktig mål er netto driftsresultat på 2,5 prosent.	I dette forslaget er tallet 0%	
Egenkapitalandelen bør avspeile risikoen i investeringsprosjektet, men på lengre sikt bør utgangspunktet være en egenfinansieringsgrad på 30,0 prosent.	I dette forslaget er tallet 69,5 %	
Et langsiktig mål er disposisjonsfond som utgjør minimum 5,0 prosent av brutto driftsinntekter.	I dette forslaget er tallet 7,3 %	
Et langsiktig mål er at rentebærende netto lånegjeld til investeringsprosjekter ikke overstiger 120 prosent av brutto driftsinntekter. Dette fordeles med 50% til investeringer i selvkostområdene og 70% til øvrige investeringer.	I dette forslaget er tallet 105 %	

Budsjettet for 2023 og økonomiplanen for 2023–2026 tilfredsstillende ikke alle disse målsetningene. Når det gjelder netto driftsresultat er vi i dette forslaget et stykke unna måltallene. Det må derfor jobbes for å minske dette gapet i løpet av økonomiplanperioden. Samtidig viser både netto lånegjeld i forhold til brutto driftsinntekter og disposisjonsfondet gode tall. Vi nå tilstrebe å videreføre disse.

Kommunedirektøren vil for øvrig også drøfte, samt foreslå, aktuelle måltall når kommunens økonomi- og finansreglement legges frem for ny politisk behandling.

Investeringer og finansiering

Kommunedirektørens forslag til investeringer med finansiering for budsjettåret 2023 og for perioden 2024 – 2026 fremgår av bevilgningsoversikter drift og investering. I økonomiplanen framstilles de investeringstiltak som administrasjonen planlegger etter. Vedtak om gjennomføring av investeringstiltak skjer gjennom bevilgning av midler til tiltak, som del av budsjett- og tertialsak eller som vedtak i særskilte saker. Budsjettet for 2023 er bindende for gjennomføring av tiltak, mens økonomiplan 2024-26 er bindende for videre planlegging.

For nærmere beskrivelse og omtale av investeringene vises det til dokumentets tekstdel for de forskjellige rammeområdene.

Med dagens inntektsnivå ser kommunedirektøren at investeringsnivået og opplåningen isolert sett er på et høyt nivå. Årsaken til at kommunedirektøren likevel tilrår disse investeringene er at en del av investeringene er på vann og avløp som er et selvkostområde.

Økonomiske rammebetingelser

Kommunesektorens inntekter i 2023

Det er lagt til grunn de forutsetninger som er inntatt i regjeringen Støre sitt forslag til statsbudsjett for 2023. Det er videre benyttet KS sin prognosemodell for å anslå forventet rammetilskudd. I statsbudsjettet for 2023 legges det opp til en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 2,6 milliarder kroner i 2023, tilsvarende 0,6 prosent. For kommunene isolert utgjør veksten 1,7 milliarder kroner. Veksten beregnes med utgangspunkt i inntektsnivået etter RNB 2022 der ekstraordinære bevilgninger knyttet til covid-19 og oppjustert skatteanslag i statsbudsjettet på 14 milliarder kroner i 2022 ikke er medberegnet – og følgelig ikke påvirker skatteanslaget for 2023. Skatteanslaget bygger på en forventning til sysselsettingsvekst på 0,8 prosent.

Veksten i frie inntekter i 2023 må ses i sammenheng med kommunesektorens anslåtte merutgifter som følge av befolkningsutviklingen og merutgifter knyttet til pensjon. Beregninger utført av Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) viser merutgifter for kommunesektoren i 2023 på 3,2 mrd. kroner som følge av den demografiske utviklingen. Av dette er det anslått at om lag 2,6 mrd. kroner må finansieres av de frie inntektene. De anslåtte merutgiftene er et uttrykk for hva det vil koste å opprettholde tjenestetilbudet i blant annet skole, barnehage og omsorgstjenesten med uendret standard og produktivitet i tjenestene.

I kommuneproposisjonen for 2023 ble det anslått en nullvekst i kommunesektorens samlede pensjonskostnader utover deflatoren. Med oppdaterte beregninger anslås det nå en nedgang i de samlede pensjonskostnadene på om lag 0,1 mrd. kroner i 2022. Anslaget er usikkert.

Kommunesektorens handlingsrom anslås å øke med om lag 0,1 mrd. kroner i 2023. Da er det tatt hensyn til merutgifter som følge av den demografiske utviklingen på 2,6 mrd. kroner, nedgang i de samlede pensjonskostnadene på 0,1 mrd. kroner.

Regjeringens budsjettopplegg innebærer at kommunesektoren får noe økt handlingsrom, men det er fortsatt nødvendig å prioritere og sikre god ressursbruk. Det gjennomføres i dag et betydelig omstillings- og effektiviseringsarbeid i kommunesektoren, og bedre organisering av tjenestene kan frigjøre midler som vil styrke handlingsrommet ut over veksten i frie inntekter.

Lønns- og prisveksten fra 2022 til 2023 (deflatoren) anslås til 3,7 prosent. Årslønnsveksten fra 2022 til 2023 i kommunesektoren anslås til 4,2 pst. (utgjør i underkant av 60 % av deflatoren), mens den kommunale prisveksten ut fra dette kan anslås til 3,0 pst.

Statsbudsjettets virkninger for Aremark kommune i 2023

Kommunesektoren sine inntekter er satt sammen av frie og bundne inntekter. De bundne inntektene består hovedsakelig av øremerkede tilskudd, gebyr og egenbetalinger, som er knyttet til spesifikke kommunale tjenester. De frie inntektene er inntekter som kommunene har fri råderett over, uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. De frie inntektene består av rammetilskudd og skatteinntekter, og inntektssystemet fordeler disse inntektene til kommuner og fylkeskommuner.

Innenfor kommunesektoren sine frie inntekter skal skatteinntektene utgjøre om lag 40 prosent. Den overordnede målsettingen med inntektssystemet er å utjevne kommunenes økonomiske forutsetninger, slik at det legges til rette for et likeverdig tjenestetilbud til innbyggere over hele landet.

Distriktstilskudd Sør-Norge skal ivareta kommuner i Sør-Norge med en svak samfunnsmessig utvikling. Tildelinga av distriktstilskudd Sør-Norge tar utgangspunkt i distriktsindeksen, som er et uttrykk for graden av distriktsutfordringer i en kommune. Indeksen bygger på indikatorer for sentralitet, reiseavstand, befolkningstetthet, befolkningsstruktur og -utvikling, status for arbeidsmarkedet og inntektsnivå. Tilskuddet blir tildelt kommuner i Sør-Norge som;

- har under 3 200 innbyggere eller en distriktsindeks på 46 eller lavere
- har hatt ei gjennomsnittlig skatteinntekt per innbygger de siste tre åra som er lavere enn 120 prosent av gjennomsnittet i landet.

Aremark kommune sin distriktsindeks for 2023 er satt til 33 (endret fra 34 i 2018). Dette gir kommunen et småkommunetillegg på kroner 6 257 000. I tillegg er kommunen tildelt kroner 400 000 i skjønnstilskudd.

Inntektsgarantiordningen (INGAR) utgjør for 2023 et redusert tilskudd på kroner 54 000.

Endring i frie inntekter i statsbudsjettet (rammetilskudd, inntektsgarantiordningen INGAR, småkommunetillegg og skjønnsmidler) viser at disse øker med totalt 5 148 mill. kroner i forhold til oppgavekorrigerede frie inntekter 2022. Dette utgjør en økning på 4,9 prosent (gjennomsnitt for Viken er 3,8 prosent), mens pris- og lønnsvekst i kommunal sektor er beregnet til 3,7 prosent.

Aremark kommune har hatt en økning i innbyggertall fra 1 312 i 2021 til 1 318 pr 01.07.22. Det gir en økning i innbyggertilskuddets del av rammetilskuddet.

Driftsbudsjettet for 2023 vil være utfordrende, men gir fortsatt et forsvarlig servicenivå til innbyggerne. Det vises for øvrig til de respektive rammeområdene i budsjettet.

[1] <https://www.fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal>

Utvalgte nøkkeltall

Hovedtall i budsjettet	Handlingsregel
Netto driftsresultat	-78 292
Driftsresultat i prosent av driftsinntekter	0,0 %
Antall innbyggere	1 319
Renteutgifter	5 537 786
Netto lånegjeld	173 697 675
Avdrag	7 639 600
Eiendomsskatt	5 938 934
Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter	5,7 %
Disposisjonsfond	12 730 501
Årlige investeringer	21 751 000
Andel lånefinansiering	29,9 %

Utvikling i økonomiske nøkkeltall

	Aremark 2020	Aremark 2021	Marker Rakkestad	Halden	Kostragruppe 14
Prioritet					
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	6,4 %	10,2 %	22,0 %	15,4 %	19,3 %
Økonomi					
Frie inntekter i kroner per innbygger *) **)	65 495	67 039	64 425	61 177	65 844
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	5,6 %	6,3 %	6,0 %	0,4 %	4,3 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	98,8 %	94,4 %	70,2 %	96,4 %	77,8 %

Teoretisk innsparingspotensial

Tjeneste	Indikator	Aremark	Marker	Rakkestad	Halden	Lavest i KOSTRA gruppen	Lavest i KOSTRA-gruppen - kroner	Gjennomsnitt for gruppen	Innbyggere i målgruppen	Teoretisk handlingsrom i mill.	Teoretisk handlingsrom %
Grunnskole	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)	17 206	14 627	16 362	15 572	Åmli	14 195	17 576	1 315	-0,5	-2,3
Pleie og omsorg	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)	23 423	17 560	22 084	20 070	Høylandet	17 328	21 084	1 315	4,2	13,6
Barnevern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)	3 346	5 549	3 581	2 012	Hjartdal	602	2 852	1 315	0,6	14,3
Barnehage	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)	9 669	9 687	8 796	9 576	Rendalen	8 773	11 356	1 315	-1,4	-11,2
Kommunehelse	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)	2 591	2 421	4 555	4 153	Grane	2 425	3 962	1 315	-3,1	-89,8
Sosiale tjenester	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)	1 792	2 392	2 761	3 053	Masfjorden	1 203	2 554	1 315	-0,8	-34,7
Kultur og idrett	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)	3 341	2 449	2 005	2 264	Værøy	497	3 647	1 315	-0,4	-9,2
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)	615	703	664	512	Lesja	-354	1 258	1 315	-0,8	-104,6
Adm, styring og fellesutgifter	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)	5 533	5 143	4 357	5 551	Folldal	4 259	7 012	1 315	-3,7	-51,5
Brann og ulykkesvern	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)	1 397	1 240	790	1 079	Tolga	1 252	1 824	1 315	-0,6	-30,6
Kommunale boliger	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)	-121	457	-205	233	Evenes	-715	632	1 315	-1,0	0,0
Samferdsel	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)	858	920	1 510	774	Tolga	832	2 246	1 315	-1,8	-161,8
Næringsforv. og konsesjonskraft	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Næringsforv. og konsesjonskraft (B)	1 264	1 269	453	-239	Fyresdal	-15 962	-1 328	1 315	3,4	205,1
Kirke	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B)	1 387	1 082	789	442	Iveland	922	1 471	1 315	-0,1	-6,1

**) Tallene er justert for ulikt utgiftsbehov

**

Plangrunnlaget

Hovedmål for kommunen

- Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark
- Vi vil opprettholde vårt lokalsamfunn uavhengig av hvordan kommunen er organisert i framtiden
- Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune

Mål for kommunen

Hovedmål

Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark

Delmål

Lage boliger som bidrar til bedre helse og mulighet for å bo hjemme lengre for eldre

Mangel på infrastruktur skal ikke være et hinder for innflytting og næringsetablering

Moderat, sunn befolkningsvekst

Opprettholde et godt tjenestetilbud

Senke terskelen for deltakelse i samfunnet

Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter

Unge og eldre uten førerkort skal kunne komme seg til aktiviteter og sosiale arenaer uten å bli kjørt

Utjevne sosiale forskjeller i helse

Utvikle attraktive boligformer som skiller seg ut

videreutvikle tettstedet med flere møteplasser og økende aktivitetstilbud

Vi vil opprettholde vårt lokalsamfunn uavhengig av hvordan kommunen er organisert i framtiden

Flere lokale arbeidsplasser i privat sektor

Moderat, sunn befolkningsvekst

Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter

Utvikle attraktive boligformer som skiller seg ut

Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune

Balanse i befolkningssammensetning

Flere lokale arbeidsplasser i privat sektor

Miljøvennlig boliger

Utvikle alternativer til individuell transport

Hovedmål

Delmål

Videreutvikle tettstedet med flere møteplasser og økende aktivitetstilbud

Strategier

Befolkningsgrunnlag, kompetanse, næringsutvikling og attraktivitet

Strategi	Hovedmål	Delmål	Område
Gjøre det lett for nyinnflyttere å etablere nettverk	Vi vil opprettholde vårt lokalsamfunn uavhengig av hvordan kommunen er organisert i framtiden	Moderat, sunn befolkningsvekst	Folkehelse, oppvekst
Bygge en levende, attraktiv bygd med gode møteplasser	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Moderat, sunn befolkningsvekst	Hele kommunen
Ha et attraktivt skole- og barnehagetilbud med god kvalitet	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Moderat, sunn befolkningsvekst	Skole, barnehage
Tilrettelegge for pendling og hjemmekontor	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Moderat, sunn befolkningsvekst	Næring
Legge opp til økt interaksjon mellom lokale aktører	Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune	Flere lokale arbeidsplasser i privat sektor	Næring ,kultur

Økonomiplan for 2023-2026

Etablere kontorfellesskap for pendlere og gründere	Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune	Flere lokale arbeidsplasser i privat sektor	Næring
Legge til rette for foredling av lokale råvarer	Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune	Flere lokale arbeidsplasser i privat sektor	Næring, kultur
Satse videre på Haldenkanalen	Vi vil opprettholde vårt lokalsamfunn uavhengig av hvordan kommunen er organisert i framtiden	Flere lokale arbeidsplasser i privat sektor	Næring, kultur
Bygge opp et tilbud av varierte boligtyper og tomter	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Utvikle attraktive boligformer som skiller seg ut	Næring, plan
Reservere område i arealdelen til økolandsby i tilknytning til sentrumsplanområdet på Fosby	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Utvikle attraktive boligformer som skiller seg ut	Plan

Kulturliv, idrett, tjenestetilbud og tettstedsutvikling

Strategi	Hovedmål	Delmål	Område
Tilby barne- og ungdomsaktiviteter i forlengelse av skoledagen	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår	Opprettholde et godt tjenestetilbud	Skole, kultur

Økonomiplan for 2023-2026

	for barn og unge i Aremark		
Effektivisere og forbedre gjennom samlokalisering	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Opprettholde et godt tjenestetilbud	Næring, kultur
Dra nytte av vekselvirkninger mellom virksomheter i kommunen	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Opprettholde et godt tjenestetilbud	Næring, kultur
Strategisk lokalisering av funksjoner	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Opprettholde et godt tjenestetilbud	Næring
Utvikle nye boligtyper som alternativ til omsorgsplasser	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Opprettholde et godt tjenestetilbud	Sykehjem, næring
Styrke kulturlivet som arena og møteplass	Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune	Videreutvikle tettstedet med flere møte- plasser og økende aktivitetstilbud	Kultur
Stimulere til ildesjel-engasjement og løfte frem ildsjelene	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen.	videreutvikle tettstedet med flere møte- plasser og økende aktivitetstilbud	Kultur

Økonomiplan for 2023-2026

Samlokalisere funksjoner med høy besøks- frekvens	Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune	Videreutvikle tettstedet med flere møte- plasser og økende aktivitetstilbud	Næring, kultur
Støtte selvgrodde miljøer	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Mangel på infrastruktur skal ikke være et hinder for innflytting og næringsetablering	Næring, kultur
Helårs trimløype	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter	Kultur
Utvide og ferdigstille lysløypesløyfe rundt skoleområdet	Vi vil opprettholde vårt lokalsamfunn uavhengig av hvordan kommunen er organisert i framtiden	Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter	Kultur
Tilrettelegging av sykkeltraséer, fokus på Ankerfjella og Østkroken	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter	Kultur
Ny skytebane i Gravdalen	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter	Kultur
Ny kunstgressbane på Aremark Stadion	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle	Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter	Kultur

Økonomiplan for 2023-2026

	grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark		
--	---	--	--

Samferdsel, transport og infrastruktur

Strategi	Hovedmål	Delmål	Område
Fortsette å bygge ut gang- og sykkelveier	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Senke terskelen for deltakelse i samfunnet	Teknikk
Etablere nye forbindelser mellom Flatebyåsen og Fosbyåsen	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Unge og eldre uten førerkort skal kunne komme seg til aktiviteter og sosiale arenaer uten å bli kjørt	Teknikk
Jobbe for et bedre kollektivtilbud	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Senke terskelen for deltakelse i samfunnet	Politisk
Legge opp til kompakt bebyggelsestruktur i sentrum	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Senke terskelen for deltakelse i samfunnet	Plan, politisk
Lokalisere kommunale tjenestetilbud i sentrum	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av	Senke terskelen for deltakelse i samfunnet	Plan

Økonomiplan for 2023-2026

	befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark		
Forbedre høy kapasitets internett- og telefondekning	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Mangel på infrastruktur skal ikke være et hinder for innflytting og næringsetablering	Plan, politisk, næring
Tilrettelegge for småskala vindkraft og vurdere vindkraft i Kollerødfjella	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Mangel på infrastruktur skal ikke være et hinder for innflytting og næringsetablering	Næring, politisk
Samlokalisere funksjoner med høy besøks- frekvens	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Mangel på infrastruktur skal ikke være et hinder for innflytting og næringsetablering	Næring, kultur
Støtte selvgrodde miljøer	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Mangel på infrastruktur skal ikke være et hinder for innflytting og næringsetablering	Næring, kultur

Oppvekst, levekår og folkehelse

Strategi	Hovedmål	Delmål	Område
Jobbe for et bedre kollektivtilbud	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at	Senke terskelen for deltakelse i samfunnet	Teknikk, politisk

Økonomiplan for 2023-2026

	det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark		
Legge opp til kompakt bebyggelsestruktur i sentrum	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Senke terskelen for deltakelse i samfunnet	Plan, politisk
Lokalisere kommunale tjenestetilbud i sentrum	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Senke terskelen for deltakelse i samfunnet	Plan, politisk
Sysselsette arbeidsledige og uføre i aktivisering av eldre	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Senke terskelen for deltakelse i samfunnet	Helse
Arbeide for å videreføre Aremark som MOT-kommune	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Senke terskelen for deltakelse i samfunnet	Politisk
Tilby aktiviteter i forlengelse av skoledagen	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Utjevne sosiale forskjeller i helse	Skole, kultur

Økonomiplan for 2023-2026

Bruke nøytrale arena, som for eksempel bibliotek	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Utjevne sosiale forskjeller i helse	Hele kommunen
Skreddersy tiltak for den enkelte	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Utjevne sosiale forskjeller i helse	Hele kommunen
Oppmuntre til bokollektiv i arealplanlegging og reguleringsplaner	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Lage boliger som bidrar til bedre helse og mulighet for å bo hjemme lengre for eldre	Plan, politisk
Kommunen foretar strategiske oppkjøp av tomter	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Lage boliger som bidrar til bedre helse og mulighet for å bo hjemme lengre for eldre	Politisk, næring
Kommunen engasjerer seg i prosjekt- og eiendomsutvikling og undersøker samarbeid med Husbanken	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Lage boliger som bidrar til bedre helse og mulighet for å bo hjemme lengre for eldre	Politisk, næring
Helårs trimløype	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår	Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter	Kultur

Økonomiplan for 2023-2026

	for barn og unge i Aremark		
Utvide og ferdigstille lysløypesløyfe rundt skoleområdet	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter	Kultur
BMX-bane og motorsportbane legges inn i arealdelen	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter	Kultur
Tilrettelegging av sykkeltraséer, fokus på Ankerfjella og Østkroken	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter	Kultur
Ny skytebane i Gravdalen	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter	Kultur
Ny kunstgressbane på Aremark Stadion	Vi vil ha fornøyde innbyggere, i alle grupper og lag av befolkningen. Vi vil at det skal være spesielt gode oppvekstvilkår for barn og unge i Aremark	Tilrettelegge for sport og fritidsaktiviteter	Kultur

Bærekraftig utvikling

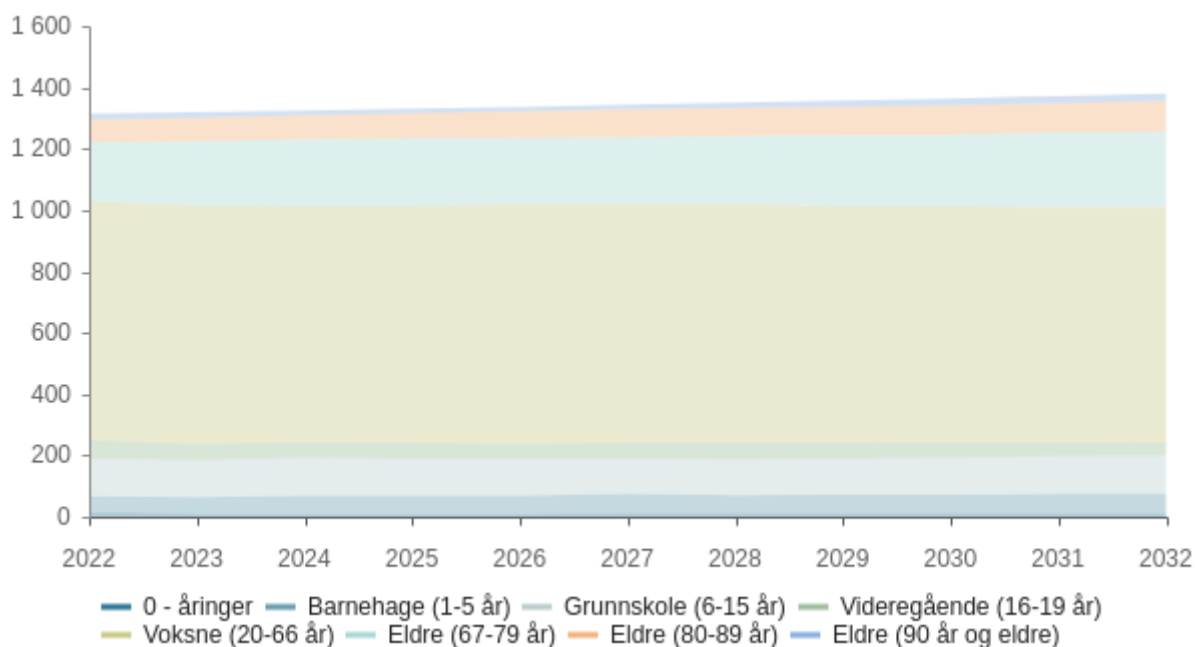
Strategi	Hovedmål	Delmål	Område
Boattraktivitet gjennom å være en levende bygd	Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune	Balanse i befolkningssammensetning	Plan, politisk
Næringsattraktivitet	Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune	Balanse i befolkningssammensetning	Næring
Større andel boliger i sentrale områder (Fosby og Strømsfoss) og gode gang og sykkelveier	Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune	Utvikle alternativer til individuell transport	Plan
Tilby aktiviteter i forlengelsen av skoledagen	Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune	Utvikle alternativer til individuell transport	Kultur, skole
Digitale løsninger for samkjøring og kollektivtransport	Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune	Utvikle alternativer til individuell transport	Politisk
Eventuelle pilotprosjekter i kommunal regi	Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten og oversiktlig kommune	Miljøvennlig boliger	Plan, politisk
Tilrettelegge for småskala vindkraft gjennom bestemmelser	Vi vil utnytte potensialet for gode tjenester som ligger i at Aremark er en liten	Miljøvennlig boliger	Plan, politisk

	og oversiktlig kommune		
--	------------------------	--	--

Befolkningsutvikling

Demografi

Befolkningsprognose

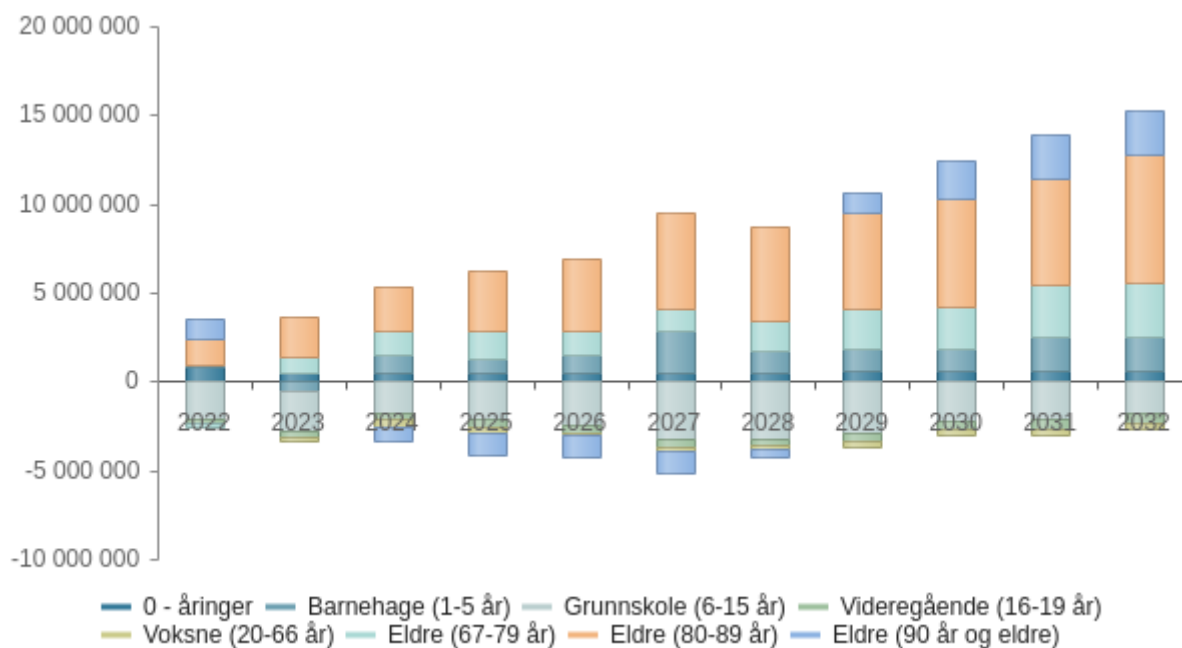
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0 - åringar	14	10	10	10	10	11	11	12	12	12	12
Barnehage (1-5 år)	53	54	58	58	59	64	60	60	60	63	63
Grunnskole (6-15 år)	122	121	124	122	120	115	115	117	121	122	124
Videregående (16-19 år)	60	54	52	51	50	51	56	53	50	46	42
Voksne (20-66 år)	780	775	769	771	780	779	777	770	769	767	769
Eldre (67-79 år)	193	211	218	222	217	217	223	233	234	244	246
Eldre (80-89 år)	73	77	78	82	86	92	92	92	96	95	101
Eldre (90 år og eldre)	20	17	15	14	14	14	16	20	22	23	23
Total	1 315	1 319	1 324	1 330	1 336	1 343	1 350	1 357	1 364	1 372	1 380

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 10

Demografiutgifter

Økonomiplan for 2023-2026

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totalt
0 - åringar	778 428	-345 968	0	0	0	86 492	0	86 492	0	0	0	605 444
Barnehage (1-5 år)	129 202	-668 973	1 554 712	-151 093	237 585	1 187 925	-1 101 433	0	0	712 755	0	1 900 680
Grunnskole (6-15 år)	-	-171 754	515 262	-343 508	-343 508	-858 770	0	343 508	687 016	171 754	343 508	-1 717 540
Videregående (16-19 år)	2 061 048	-161 710	-42 364	-18 449	-27 559	16 627	126 863	-73 567	-66 279	-99 304	-99 304	-662 103
Voksne (20-66 år)	-93 051	-115 883	-178 006	6 402	216 529	1 313	-49 036	-135 099	-603	-15 698	54 702	-308 430
Eldre (67-79 år)	-186 441	1 118 646	435 029	248 588	-310 735	0	372 882	621 470	62 147	621 470	124 294	3 107 350
Eldre (80-89 år)	1 444 303	825 316	206 329	825 316	825 316	1 237 974	0	0	825 316	-206 329	1 237 974	7 221 515
Eldre (90 år og eldre)	1 225 737	-1 225 737	-817 158	-408 579	0	0	817 158	1 634 316	817 158	408 579	0	2 451 474
Total	1 020 073	-746 063	1 673 804	158 677	597 628	1 671 561	166 434	2 477 120	2 324 755	1 593 227	1 661 174	12 598 390

Investeringer i økonomiplanen

Investeringstabell for kommunen samlet

Andre investeringer

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
Teknikk					
Aremark rådhus - ventilasjon	1 875	0	0	0	1 875
Aremark treningssenter og fritidstilbud	8 750	0	0	0	8 750
Bryggeanlegg	0	1 000	0	0	1 000
Fladebygrenda					
Fosbykollen - brannpålegg	188	0	0	0	188
Fosbykollen sykehjem - heis	0	625	0	0	625

Økonomiplan for 2023-2026

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
Fosbykollen sykehjem - rehabilitering kjøkken	125	625	0	0	750
Furulund - oppgradering bad	250	0	625	0	875
Furulund - oppgradering brannteknisk	188	0	0	0	188
Kommunale veger	0	1 250	0	0	1 250
Kommunale veger - veglys	1 250	0	0	0	1 250
Oppgradering omsorgsboliger	250	250	250	250	1 000
SD-anlegg	125	0	0	0	125
Sommero Industrifelt - grunnarbeider	150	0	0	0	150
Utvikling Sommero 2	1 750	250	0	0	2 000
Sum Teknisk	14 901	4 000	875	250	20 026
Sentrale ansvar					
KLP- egenkapitalinnskudd	400	400	400	400	1 600
Sum Sentrale ansvar	400	400	400	400	1 600
Sum	15 301	4 400	1 275	650	21 626

Selvkost

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
Vann, avløp og renovasjon					
Pumpestasjoner	580	0	0	0	580
Skodsberg renseanlegg - teknisk anlegg	370	0	0	0	370
Utskifting ledningsnett vann-etermittledning	3 900	0	0	0	3 900
Vannmålere	0	2 000	0	0	2 000
VA-Strømsfoss	2 000	2 000	0	0	4 000
Sum Vann, avløp og renovasjon	6 850	4 000	0	0	10 850
Sum	6 850	4 000	0	0	10 850

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2023	2024	2025	2026
Investeringer i varige driftsmidler	21 751	8 000	875	250
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	400	400	400	400
Sum finansieringsbehov	22 151	8 400	1 275	650
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 630	-550	-175	-50
Tilskudd fra andre	-7 000	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

Økonomiplan				
	2023	2024	2025	2026
Salg av varige driftsmidler	-5 500	0	0	0
Bruk av lån	-6 621	-7 450	-700	-200
Videreutlån	600	600	600	600
Bruk av lån til videreutlån	-600	-600	-600	-600
Avdrag på lån til videreutlån	200	200	200	200
Mottatte avdrag på videreutlån	-200	-200	-200	-200
Overføring fra drift	-400	-400	-400	-400
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-22 151	-8 400	-1 275	-650
Sum finansieringsbehov	22 151	8 400	1 275	650
Sum finansiering	-22 151	-8 400	-1 275	-650
Udekket finansiering	0	0	0	0

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Investeringer i varige driftsmidler	32 755	18 708	26 958	21 751	8 000	875	250
Tilskudd til andres investeringer	232	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	321	400	400	400	400	400	400
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum	33 308	19 108	27 358	22 151	8 400	1 275	650
investeringsutgifter							
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 566	-2 352	-2 352	-2 630	-550	-175	-50
Tilskudd fra andre	0	0	0	-7 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-1 889	0	0	-5 500	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-18 950	-16 357	-19 357	-6 621	-7 450	-700	-200
Sum	-26 405	-18 708	-21 708	-21 751	-8 000	-875	-250
investeringsinntekter							
Videreutlån	100	600	600	600	600	600	600
Bruk av lån til videreutlån	-100	-600	-600	-600	-600	-600	-600
Avdrag på lån til videreutlån	166	300	300	200	200	200	200
Mottatte avdrag på videreutlån	-382	-300	-300	-200	-200	-200	-200

Økonomiplan for 2023-2026

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Netto utgifter videreutlån	-216	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	-400	-5 650	-400	-400	-400	-400
Avsetninger til bundne investeringsfond	63	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-6 750	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-6 687	-400	-5 650	-400	-400	-400	-400
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0	0

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Politisk styring og sentraladministrasjon								
Politisk styring og sentraladministrasjon	511	250	250	0	0	0	0	0
Sum Politisk styring og sentraladministrasjon	511	250	250	0	0	0	0	0
Pleie og omsorg								
Pleie og omsorg	0	350	350	0	0	0	0	0
Sum Pleie og omsorg	0	350	350	0	0	0	0	0
Teknikk								
Teknikk	28 306	9 383	16 733	14 901	4 000	875	250	20 026
Sum Teknikk	28 306	9 383	16 733	14 901	4 000	875	250	20 026
Vann, avløp og renovasjon								
Vann, avløp og renovasjon	3 619	5 600	6 500	6 850	4 000	0	0	10 850
Sum Vann, avløp og renovasjon	3 619	5 600	6 500	6 850	4 000	0	0	10 850

Økonomiplan for 2023-2026

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Brann og feiing								
Brann og feiing	319	3 125	3 125	0	0	0	0	0
Sum Brann og feiing	319	3 125	3 125	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	32 755	18 708	26 958	21 751	8 000	875	250	30 876

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Salg av boliger	232	0	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	232	0	0	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

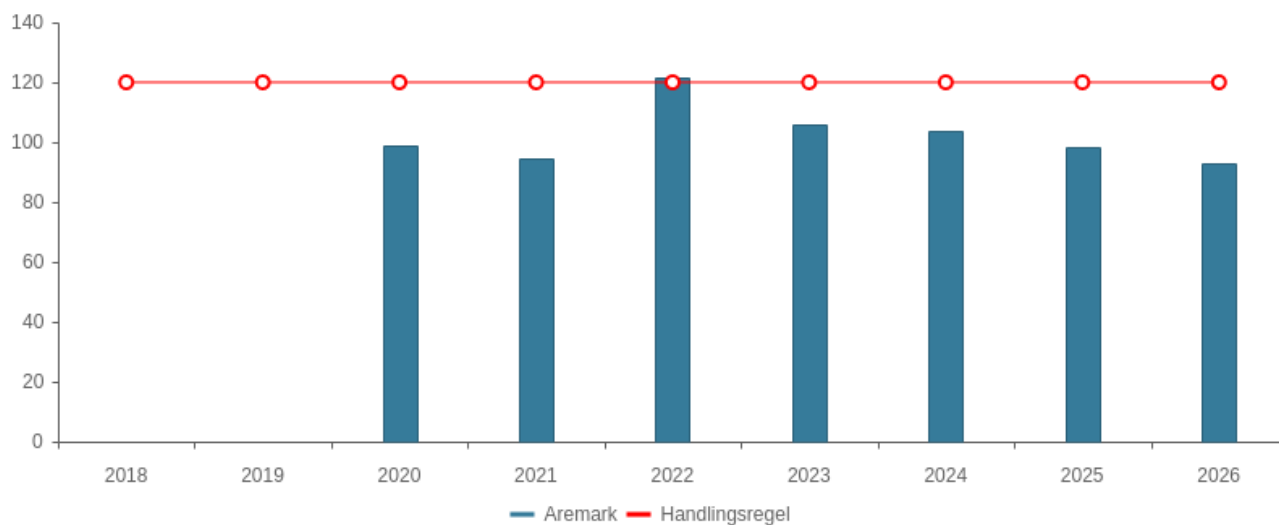
	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
KLP-egenkapitalinnskudd	321	400	400	400	400	400	400	1 600
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	321	400	400	400	400	400	400	1 600

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

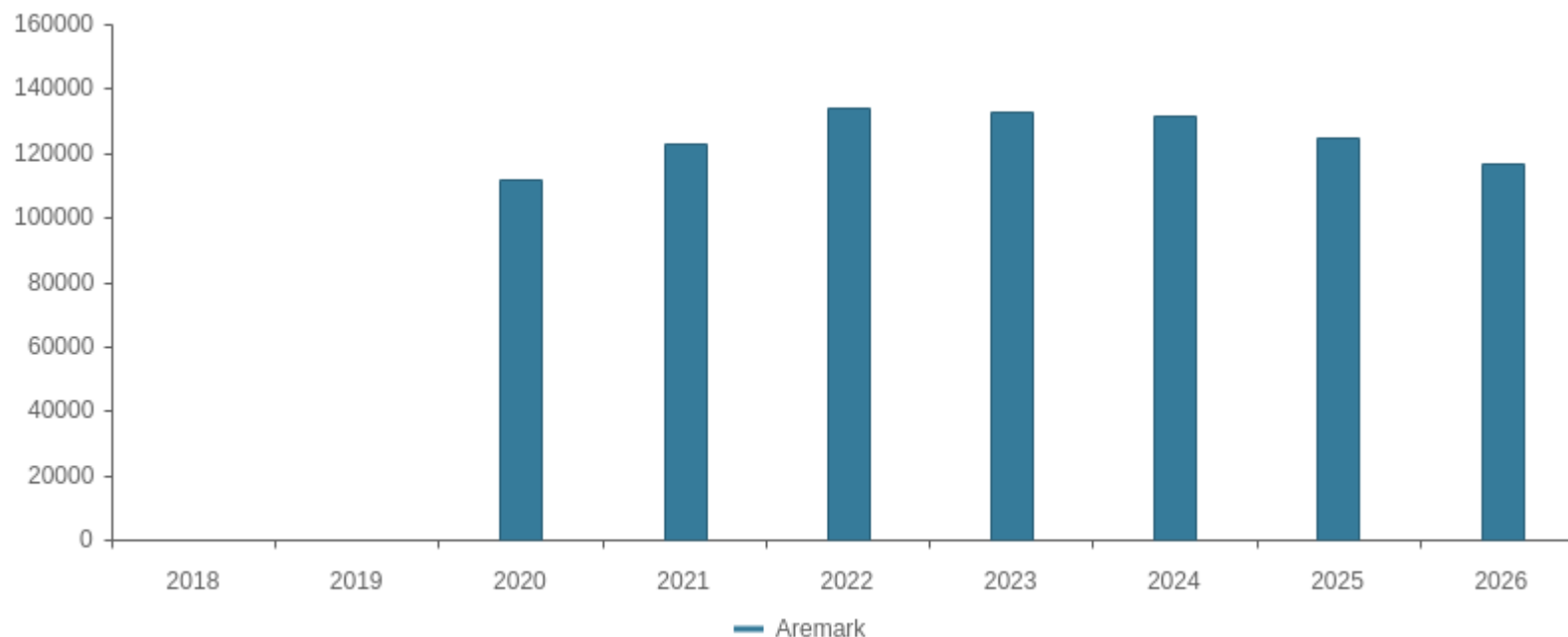
	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	33 308	19 108	27 358	22 151	8 400	1 275	650	32 476

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Aremark	0,0 %	0,0 %	98,9 %	94,4 %	121,5 %	105,7 %	103,8 %	98,4 %	93,1 %
Handlingsregel	120,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %	120,0 %

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Aremerk	0	0	111 868	122 815	133 777	132 599	131 428	124 690	117 034

Hovedtallene i budsjettforslaget

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
			2023	2024	2025	2026
Rammetilskudd	-66 466	-64 879	-70 226	-72 045	-73 430	-73 431
Inntekts- og formuesskatt	-39 254	-37 368	-40 223	-40 223	-40 223	-40 223

Økonomiplan for 2023-2026

	Regnskap 2021	Oppr. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
			2023	2024	2025	2026
Eiendomsskatt	-3 777	-3 724	-5 939	-5 939	-5 939	-5 939
Andre generelle driftsinntekter	-606	-940	-6 871	-6 780	-5 787	-5 524
Sum sentrale inntekter	-110 103	-106 911	-123 259	-124 987	-125 379	-125 117

Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)

Nettorammer

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
			2023	2024	2025	2026
Politisk styring og sentraladministrasjon	12 876	17 692	16 596	16 496	17 737	17 637
Barnehage og kultur	8 060	9 896	10 617	10 617	10 617	10 617
Aremark skole og SFO	18 282	15 212	14 807	14 055	14 055	14 055
Barnevern, helse og NAV	10 709	11 453	15 478	15 386	14 393	14 131
Pleie og omsorg	36 225	38 561	43 779	43 779	43 779	43 779
Jord, skog-, plan- miljø- og viltforvaltning	1 585	2 933	4 829	4 829	4 829	4 829
Teknikk	9 898	9 797	11 993	11 993	11 993	11 993
Vann, avløp og renovasjon	-7 065	-8 637	-6 360	-6 477	-6 989	-6 545
Brann og feiing	1 725	1 802	2 008	2 008	2 008	2 008
Sentrale ansvar	0	0	0	0	0	0
Driftsutgifter per tjenesteområde	92 296	98 709	113 745	112 685	112 421	112 502

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
			2023	2024	2025	2026
Renteinntekter	-208	-500	-500	-500	-500	-500
Utbytte og eieruttak	-1 320	-1 450	-3 200	-2 203	-2 420	-2 464
Renteutgifter	2 363	3 134	5 538	5 487	5 286	4 972
Avdrag på lån	6 226	6 170	7 640	8 338	8 873	9 680
Netto finansinntekter/finansutgifter	7 062	7 354	9 477	11 122	11 239	11 687
Finansutgifter i tjenesteområdene	0	0	0	0	0	0
Totale finansutgifter	7 062	7 354	9 477	11 122	11 239	11 687
Motpost avskrivninger	-8 849	-9 606	-10 571	-10 856	-10 736	-10 551

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
			2023	2024	2025	2026
Overføring til investering	0	400	400	400	400	400

Økonomiplan for 2023-2026

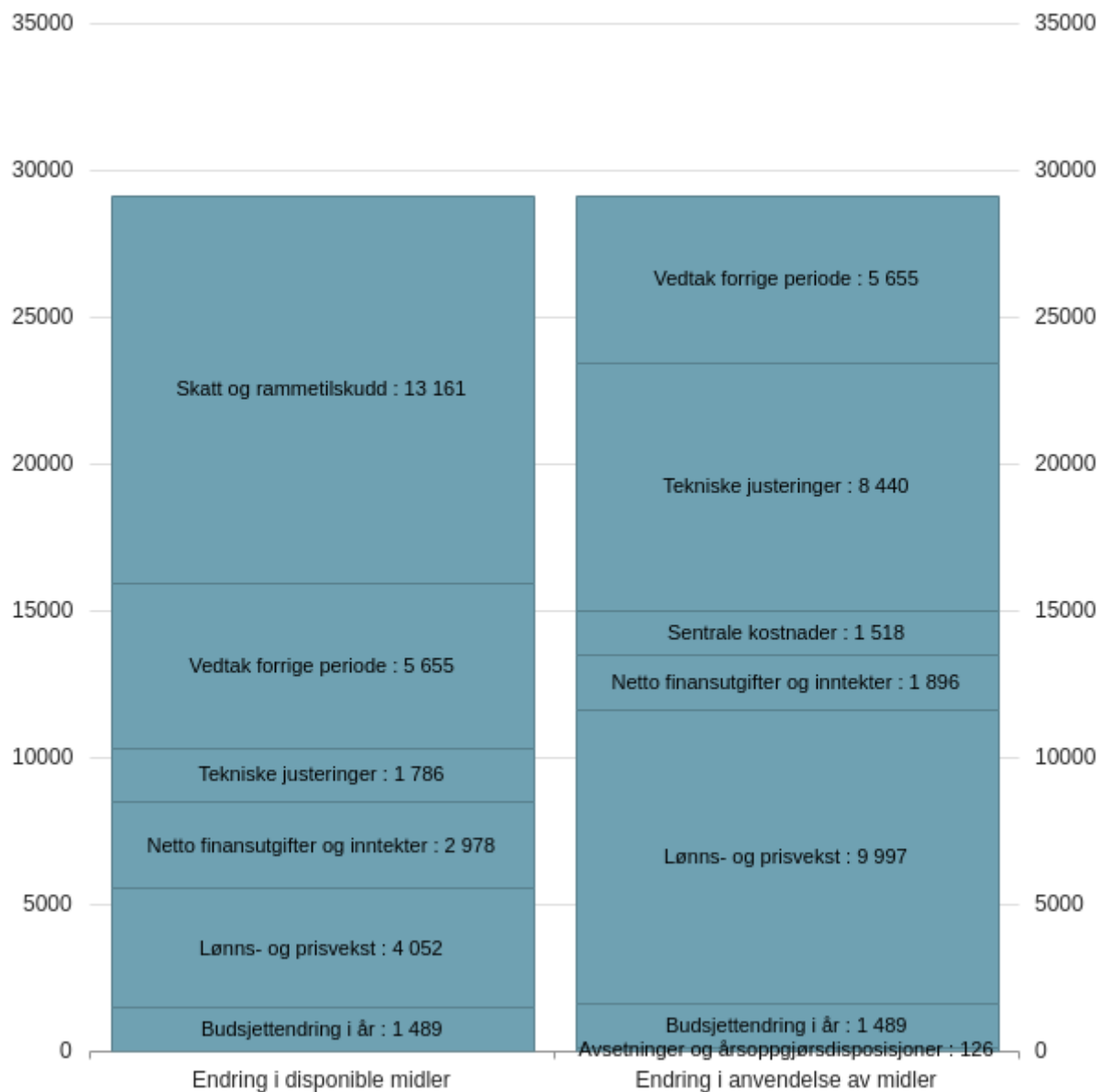
	Regnskap 2021	Oppr. bud. i fjor 2022	Økonomiplan			
			2023	2024	2025	2026
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	2 868	-405	-1 022	-1 025	-1 025	-1 025
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	7 877	853	700	1 846	2 386	1 594
Netto avsetninger	10 745	848	78	1 222	1 761	969
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenestoområdene	0	0	0	0	0	0
Totale avsetninger	10 745	848	78	1 222	1 761	969

Disponering av driftsrammen

Driftsbudsjettet - endring i disponible midler og anvendelse

Økonomiplan for 2023-2026

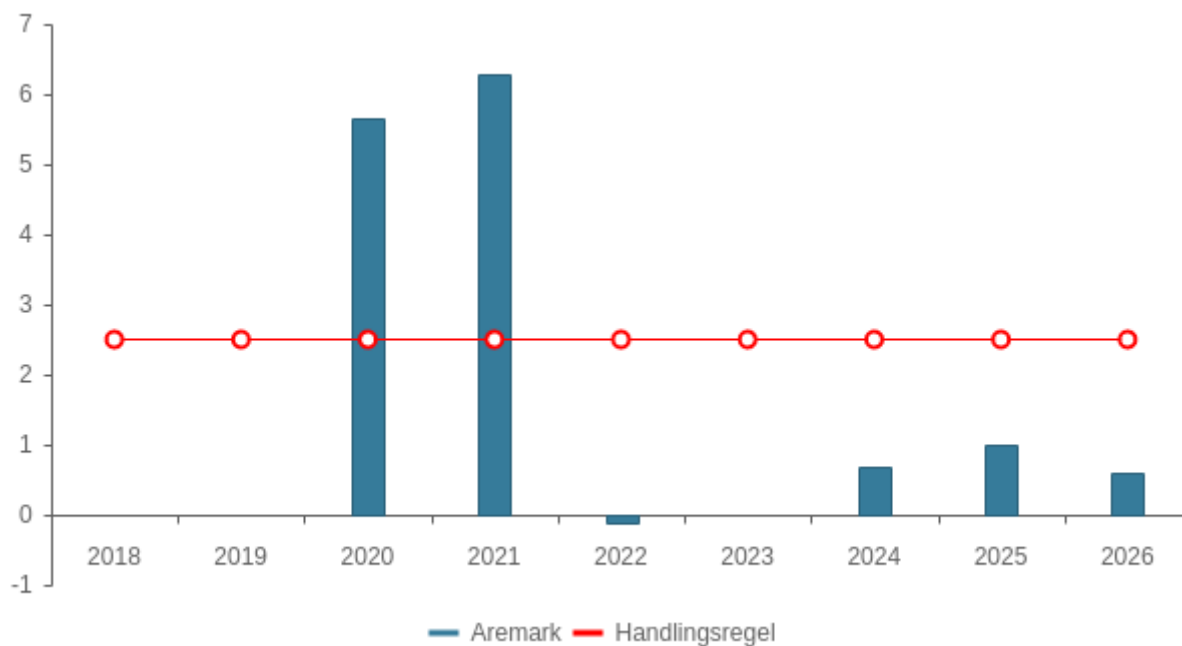
Beløp i 1000

Økonomisk utvikling i planperioden

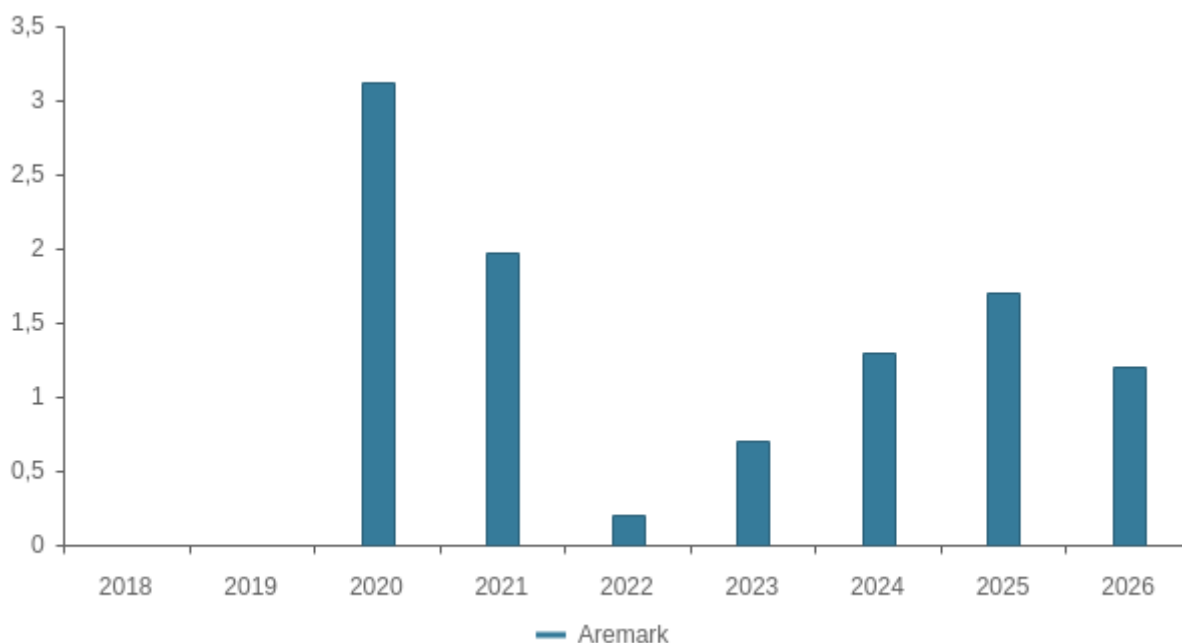
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Økonomiplan for 2023-2026

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Aremerk	0,0 %	0,0 %	5,7 %	6,3 %	-0,1 %	0,0 %	0,7 %	1,0 %	0,6 %
Handlingsregel	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %

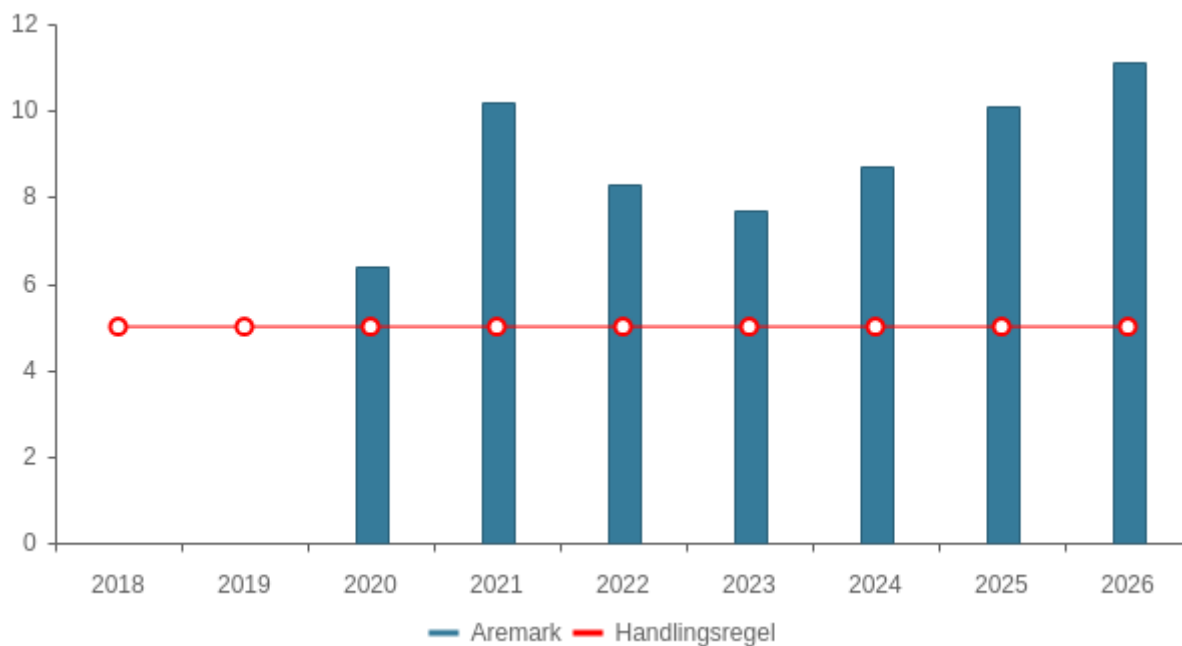
Korrigert netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Aremerk	0,0 %	0,0 %	3,1 %	2,0 %	0,2 %	0,7 %	1,3 %	1,7 %	1,2 %

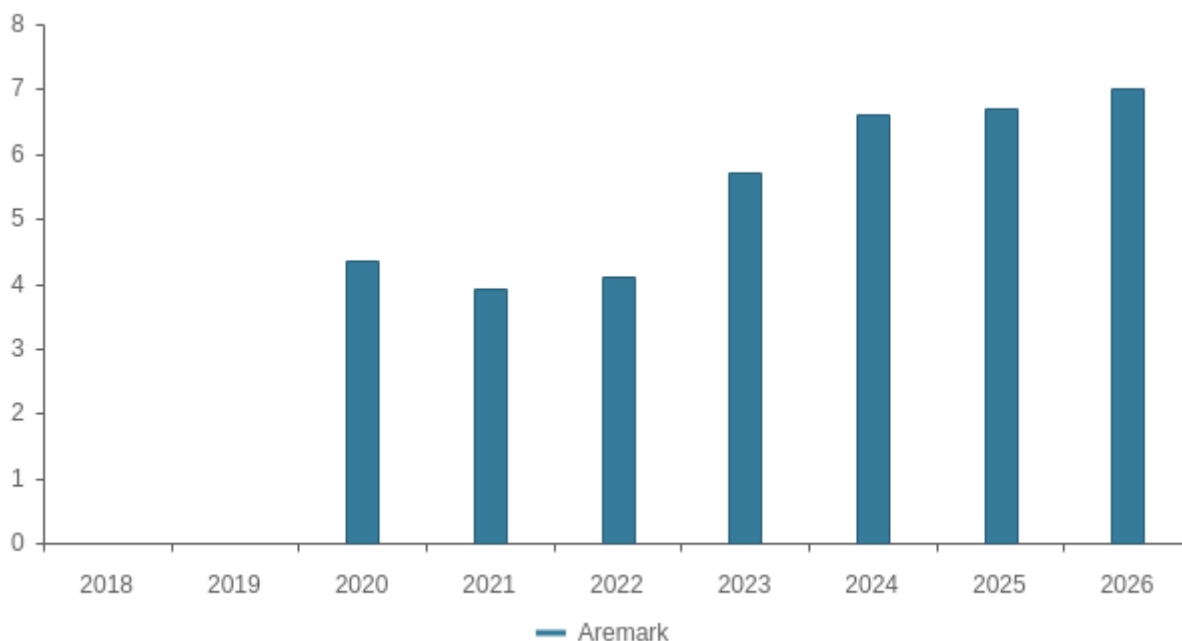
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Økonomiplan for 2023-2026

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Aremark	0,0 %	0,0 %	6,4 %	10,2 %	8,3 %	7,7 %	8,7 %	10,1 %	11,1 %
Handlingsregel	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

Tabell	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	Budsjett 2022	Økplan 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026
Aremark	0,0 %	0,0 %	4,3 %	3,9 %	4,1 %	5,7 %	6,6 %	6,7 %	7,0 %

Vurdering av den økonomiske utviklingen

Beløp i 1000

	Budsjett 2022	Økonomiplan			
		2023	2024	2025	2026
Sum inntekter	-144 812	-165 475	-167 670	-168 574	-167 868
Sum utgifter	146 216	166 490	166 183	166 311	165 763
Brutto resultat	1 404	1 016	-1 488	-2 264	-2 106
Netto finansutgifter og inntekter	7 354	9 477	11 122	11 239	11 687
Motpost avskrivninger	-9 606	-10 571	-10 856	-10 736	-10 551
Netto resultat	-848	-78	-1 222	-1 761	-969
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	848	78	1 222	1 761	969
Årsresultat	0	0	0	0	0
Netto resultat i prosent av sum inntekter	0,6 %	0,0 %	0,7 %	1,0 %	0,6 %

Kommunens tjenesteområder

Politisk styring og sentraladministrasjon

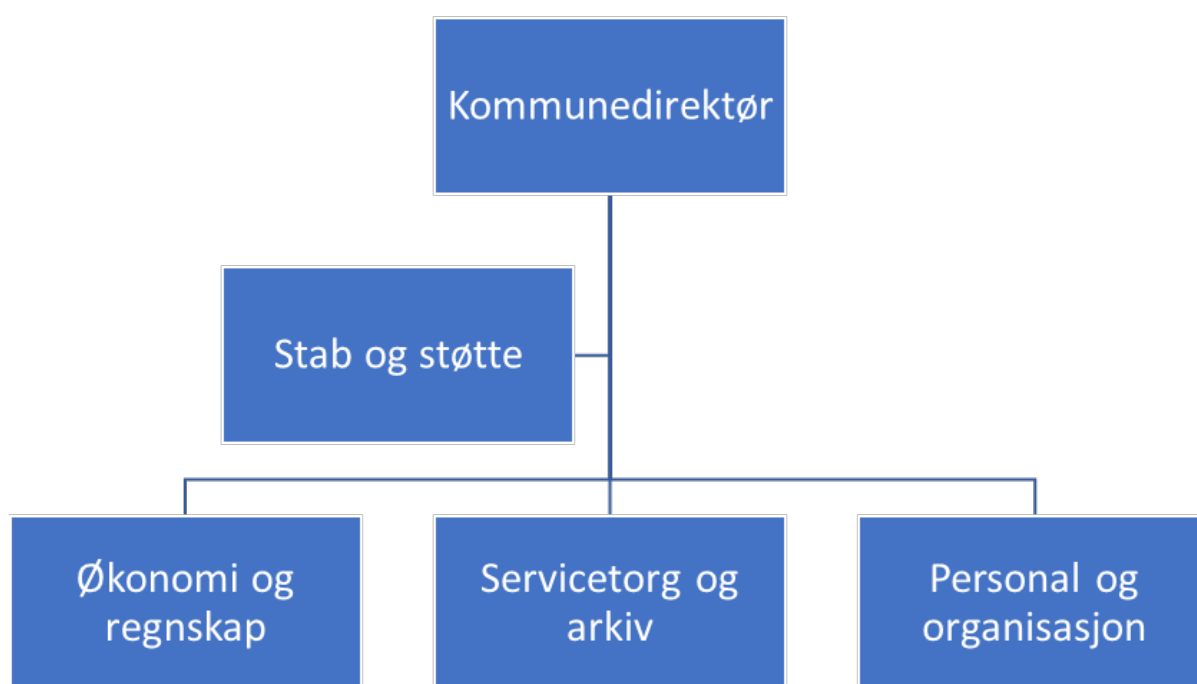
Tjenester og oppgaver

Virksomheten er organisert innenfor følgende områder:

Politisk ledelse, revisjon, valg og andre utvalg.

Sentraladministrasjonen, beredskap, vigsler, tannlege og reserverte tilleggsbevilgninger.

Organisering

Tjenesteområder

Politisk ledelse omfatter kommunestyret, formannskap, utvalg, ordfører og varaordfører.

Revisjon omfatter utgifter til kontrollutvalg, Viken Kontrollutvalgsssekretariat og Østre Viken Kommunerevisjon.

Valg omfatter utgifter i forbindelse med kommune- og stortingsvalg.

Andre utvalg Aremark ungdomsråd (ARUNG), rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, m.fl.

Sentraladministrasjonen omfatter kommunedirektørens kontor, arkiv, økonomiavdeling, eiendomsskattekontor, IT, interkommunalt samarbeid, tilskudd til menighetsrådet, lærlinger og fellesutgifter.

Beredskap omfatter kommunens overordnede beredskapsarbeid i henhold til vedtatt beredskapsplan.

Vigsler omfatter kommunens oppgaver knyttet til vigsler. Oppgaven ble overført kommunene fra og med 1.1.2018.

Tannlege i henhold til kommunestyrevedtak fra 14.12.17 er Aremark tannlegekontor etablert.

Utviklingstrekk og rammebetingelser

Å være en liten kommune i Norge i dag er til dels krevende, i hvert fall når man har en økonomisk tilnærming. En liten kommune skal levere de samme ytelser til innbyggerne som en stor kommune, og overføringene til å utføre disse oppgavene er knappe. Det må derfor jobbes videre med samarbeidsstrategier med våre nabokommuner og å sammenligne seg mot kommuner vi er sammenlignbare med. Dette vil også kunne føre til endringer i egen organisasjon. Vi må ikke bare se på kjøp av tjenester fra andre kommuner, men også gjøre vurderinger om Aremark også kan tilby tjenester til andre. I tilfeller hvor vi faktisk skal tilby en tjeneste, så vil vi måtte tilpasse oss det, også med tanke på nyansettelser.

Mål for perioden

Sentraladministrasjonen skal legge til rette for:

- At organisasjonen skal fremstå som en effektiv, rasjonell, robust, omstillingsorientert og samlet enhet.
- Å videreutvikle effektiv og hensiktsmessig forvaltning av kommunens økonomiske og menneskelige ressurser.
- Å gi innbyggerne best mulig tjenester, informasjon og service.
- Fortsatt fokus på antall lærlinger og fagområder for disse.
- Arbeidet med internkontrollsystem HMS og tjenester.

Følgende forhold bør ha fokus i planperioden:

- Arbeide mot å ha heltidsarbeid som norm for driften i hele Aremark kommune.
- Økt digitalisering og videreføring av SmartKom samarbeidet.
- Arbeide for en personalpolitikk som fremmer rekruttering, har fokus på HMS og kompetanseutvikling.
- Arbeide systematisk og planmessig med sykefraværsoppfølgingen i Aremark kommune.
- Lederutvikling er satt på dagsorden og eget lederutviklingsprogram er påbegynt 2022.
- Ha tett oppfølging med/av investeringsprosjektene i kommunen.
- Aremark kommune har mange følgere på sine Facebook-sider, og oppdaterer sidene jevnlig (Aremark kommune, Aremark Frivilligsentral, Bruktstua, Levende Aremark m.m.).
- Det er økende fokus på beredskap og beredskapsplaner. Dette vil også ha økt fokus i 2023.
- Bolig og næringsattraktivitet er et viktig arbeid i perioden. Det må derfor legges til rette for ny næringsutvikling i kommunen, samtidig som at det må lages gode leve og oppvekstområder i kommunen.
- Videre må det tilrettelegges for et godt samarbeid på tvers av sektorene. Vårt næringsarbeid vil være viktig i så måte.

Nye tiltak

Det er behov for ytterligere næringsområder i Aremark. Det er derfor blitt igangsatt et arbeide med mulig utvidelse av Sommero.

Arbeidet med å få etablert NND i Aremark fortsetter i 2023.

De siste årene har det blitt igangsatt og gjennomført flere IT-prosjekter. Dette er et område som stadig er i utvikling, slik at dette arbeidet er en kontinuerlig prosess.

Driftsbudsjett

Nettoramme inkludert avskrivninger

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Politisk styring og sentraladministrasjon	15 894	18 350	16 878	16 778	18 019	17 919
Sum	15 894	18 350	16 878	16 778	18 019	17 919

Fordeling på tjeneste (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Politisk styring	2 089	1 933	2 162	2 062	2 162	2 062
Kontroll og revisjon	527	754	815	815	815	815
Administrasjon	10 984	10 974	9 969	9 969	9 969	9 969
Pensjon	50	35	35	35	35	35
Premiefond	-2 580	-1 141	-2 282	-2 282	-1 141	-1 141
Diverse fellesutgifter	130	2 361	2 620	2 620	2 620	2 620
Interne serviceenheter	0	735	651	651	651	651
Annet forebyggende helsearbeid	209	70	70	70	70	70
Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig	25	25	26	26	26	26
Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde	52	0	7	7	7	7
Tilrettelegging og bistand for næringslivet	1 358	580	480	480	480	480
Beredskap mot branner og andre ulykker	3	30	30	30	30	30
Naturforvaltning og friluftsliv	79	100	100	100	100	100
Den norske kirke	1 824	1 894	2 194	2 194	2 194	2 194
Sum	15 894	18 350	16 878	16 778	18 019	17 919

Kostra-analyse

	Aremark 2020	Aremark 2021	Marker Rakkestad	Halden	Kostragruppe 14	
Prioritet						
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter (B)	6,4 %	10,2 %	22,0 %	15,4 %	7,4 %	19,3 %
Netto driftsutgifter per innbygger (100) politisk styring (B) *) **)	710	825	764	661	267	784
Netto driftsutgifter per innbygger (110) kontroll og revisjon (B) *) **)	276	190	136	162	49	222

Økonomiplan for 2023-2026

Netto driftsutgifter per innbygger (120) administrasjon (B) *) **)	4 301	4 821	2 975	3 290	3 723	4 990
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B) *) **)	5 674	5 533	5 143	4 357	5 551	7 012
Tilrettelegging og bistand for næringslivet nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *)	168	629	746	355	-304	605
Økonomi						
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	6,4 %	10,2 %	22,0 %	15,4 %	7,4 %	19,3 %
Frie inntekter i kroner per innbygger *) **)	65 495	67 039	64 425	61 177	61 826	65 844
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	5,6 %	6,3 %	6,0 %	0,4 %	3,1 %	4,3 %
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	98,8 %	94,4 %	70,2 %	96,4 %	110,8 %	77,8 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Barnehage og kultur

Tjenester og oppgaver

Rammeområdet omfatter barnehage, barnehager i andre kommuner, Frivilligsentral, Bruktstua, kultur, ungdomstilbud og bibliotek.

Barnehagen gir tilbud til alle barn bosatt i Aremark kommune som måtte ønske det. Den følger lov om barnehager og rammeplan for barnehager.

Frivilligsentralen i Aremark organiserer det frivillige arbeidet i kommunen. Bruktstua er Frivilligsentralens gjenbruksbutikk ved Furulund.

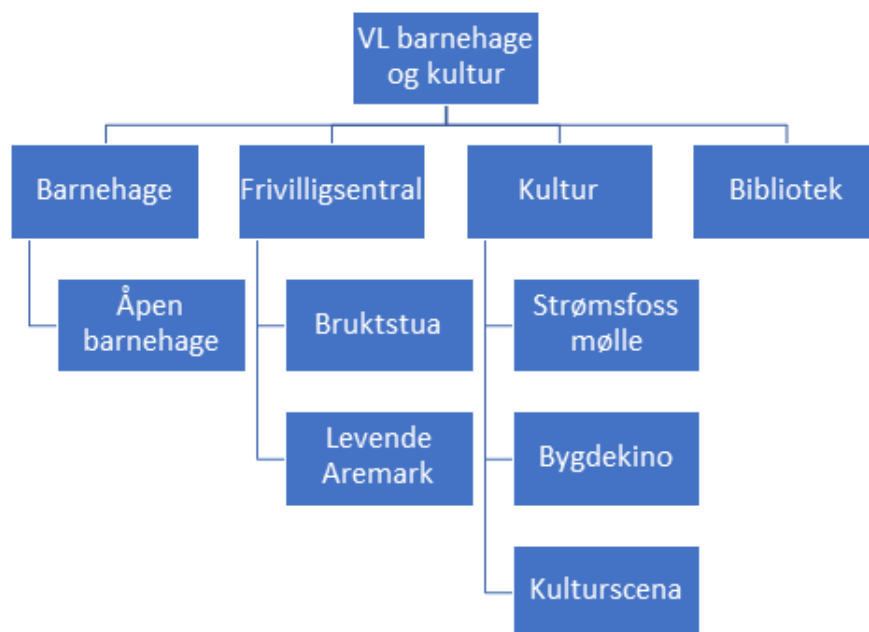
Kultur deler ut tilskudd til frivillige i kommunen og har ansvaret for Bygdekinoen. I tillegg organiseres Den kulturelle skolesekk og den Kulturelle spaserstokk under kultur. Kultur er også med å arrangere/støtter diverse arrangement i kommunen.

Strømsfoss Mølle, som igjen er tilbake i kommunens eie, leies også i 2023 ut til en gallerist.

Aremark ungdomsklubb er ikke lenger driftet av Aremark kommune. Det gis et tilbud gjennom Frivilligsentralen, dette tilbudet heter Levende Aremark. Levende Aremark har en fulltidsansatt som organiserer et bredt tilbud til ungdommene i bygda, både gjennom frivillige, organisasjoner og andre gratis tilbud utenfor bygda.

Aremark folkebibliotek gir et tilbud etter bibliotekloven og er kombinert med skolebiblioteket ved Aremark skole.

Organisering

Virksomhetsområdet omfatter administrasjon og drift av funksjonene som er tillagt fagområdene. Leder samordner driften av virksomheten.

Tjenesteområder

Aremark barnehage

Aremark barnehage er en tre-avdelings barnehage. Det er to avdelinger for barn i alderen tre til fem år og en småbarnsbase for barn i alderen ett til tre år som ved behov kan deles i to avdelinger, totalt 72 plasser.

Virksomhetsleder/styrer har 100 prosent stilling. Virksomhetsleder har ansvar for flere områder. Det er derfor tilsatt en styrerassistent i 50% administrativ stilling.

Fra 1. januar 2023 har barnehagen 12,64 årsverk fordelt på 16 ansatte. Yrkesgruppene som inngår i bemanningen er styrer, pedagogiske ledere, barnehagelærere, fagarbeidere barn og ungdom, barnepleiere og assistenter.

Pr januar 2023 har barnehagen en lærling i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Barnehagen er en øvingslærer barnehage og tar imot barnehagelærerstudenter fra Høgskolen i Østfold.

Barnehagen tilbyr stor fleksibilitet med 60 prosent, 80 prosent og 100 prosent plasser.

Hovedopptak av barn foretas én gang pr år med søknadsfrist 1. mars. Så sant barnehagen har mulighet tas det inn barn fortløpende gjennom hele året. Barn uten barnehageplass som fyller ett år senest i november det enkelte år har lovfestet rett til plass i hovedopptaket.

Frivilligsentralen og Bruktstua

Aremark har en godt etablert Frivilligsentral som lever av lokalt engasjement og kontakt mennesker mellom. Kommunen stiller ulike bygg til disposisjon for aktivitetene, og daglig leder er også daglig leder for biblioteket. Frivilligsentralen skal i 2022 være lokalisert i biblioteket og foajeen til kulturscena.

De faste ukentlige aktivitetene for voksne som Bowls, Trivselsklubb, Trimgruppe, Gå-gruppe og Bingo er tenkt videreført i 2022. Leder av Frivilligsentralen er med i et nettverk med 19 daglige ledere i fylket. Bruktstua ligger under Frivilligsentralen, men er selvgående. De har vist seg å være en positiv møteplass. Aktiviteten her videreføres i 2022.

Kultur og Strømsfoss Mølle

Kultur omfatter tildeling av kulturmidler til idrett, lag og foreninger, kultur-/idrettspris, det er videreført noen midler til større arrangementer som kommunen arrangerer, museumsstøtte og bygdekino. Bygdekinoen kommer med filmfremvisning ca. 5 – 6 ganger pr år. Fremvisningen er digitalisert og kan også kjøre 3D visninger. Bygdekinoen er nå flyttet over til Kulturscena.

Aremark Ungdomsklubb

Fra og med 2021 har ikke kommunen hatt et ungdomsklubb tilbud i bygda. Gjennom Frivilligsentralen har det høsten 2021 vært ansatt en prosjekt leder som har arbeidet med å organisere et tilbud til ungdommene gjennom frivillighet.

Aremark folkebibliotek

Biblioteket er en lovpålagt tjeneste som skaper tilhørighet i lokalsamfunnet og sikrer innbyggerne fri tilgang til alle typer medier, digitale ressurser og tilgjengelig teknologi. Gjennom aktiv formidling fremmes opplysning, utdanning og kulturell aktivitet. Biblioteket er samfunnets åpne rom og tilbyr opplevelser, leseinspirasjon og kunnskapsformidling. Det er en møteplass som skaper delaktighet og samhörighet. Aremark biblioteket har en mediesamling på ca 12.000 titler, inkludert bøker, e-bøker, tidsskrifter, lydbøker, e-lydbøker og filmer.

Utviklingstrekk og rammebetingelser

Aremark barnehage

Det er lovfestet at alle barnehager skal ha en grunnbemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn under tre år og én ansatt per seks barn over tre år. Barna regnes som over tre år fra og med august det året de fyller tre år. Pedagognormen sier at det minst skal være en pedagogisk leder per syv barn når barna er under tre år, og en pedagogisk leder per 14 barn når barna er over tre år. Ett barn over pedagognormen utløser en ekstra pedagogisk leder. Aremark barnehage innfrir disse kravene.

I Aremark barnehage har vi kjent pr oktober 2022 i løpet av første kvartal 2023 19 barn under tre år og 29 barn over tre år. Det legger beslag på til sammen 66 plasser da barn under tre år opptar to plasser.

Fra 1. januar 2021 er det vedtatt en egen mobbelov for barnehagene. De nye reglene innebærer et lovfestet krav om nulltoleranse mot mobbing og andre krenkelser. Barnehagen pålegges også å forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna. Dette innebærer at barnehagen nå må utarbeide en ny mobbeplan. Dette arbeidet er godt i gang gjennom at vi har deltatt i Læringsmiljøprosjektet, og vi har satt ned en arbeidsgruppe.

Rammeplanen stiller høye krav til innholdet i barnehagen – dette bidrar til å kvalitetssikre arbeidet som gjøres. Kravet til det pedagogiske arbeidet i rammeplanen er tydelig. Den setter et spesielt høyt krav til pedagogene, noe som krever kompetanseheving og bedre rammevilkår.

Tabell med fødselstall de siste årene

2017	2018	2019	2020	2021	2022
11	12	7	8	12	7*

*pr. oktober 2022

Det er budsjettetert med med de nasjonale maksimumssatsene for en full plass i Aremark barnehage. I tillegg betales matpenger à 500 kroner pr måned pr 1.januar 2023.

I henhold til bestemmelsene i opplæringsloven kan barn ha rett til spesialpedagogisk hjelp. I de tilfeller hvor bestemmelsene trer i kraft skal det gis fratrukk i foreldrebetalingen. Det kan søkes om redusert

foreldrebetaling for husholdninger som har en samlet person- og kapitalinntekt på under kr. 559.000,- pr år, samt for gratis kjernetid i barnehagen for 2-, 3-, 4- og 5 åringer for husholdninger som har en samlet person- og kapitalinntekt på under kr. 559.000,- pr år. Det gis også søsken moderasjon med 30% for det andre barnet, for det tredje barnet og oppover gis det 50% reduksjon.

Åpen barnehage

Åpen barnehage er et lavterskel tilbud for småbarnsforeldre. Åpen barnehage er pga få brukere foreslått nedlagt, LKU sak 36/22. Ansatt ressursen trengs pga flere barn mer i barnehagen.

Frivilligsentralen og Bruktstua

De frivillige skaper aktiviteter som gir bedre folkehelse, men det er en utfordring i et lite lokalsamfunn å rekruttere nye frivillige og brukere. Det er derfor viktig å bygge opp et nettverk også med lag og foreninger.

Frivilligsentral videreføres i samme form i 2023. Bruktstua drives uavhengig av kommunen.

Kultur og Strømsfoss Mølle

Kulturscena er nå i stor grad ferdigstilt. Det er forstatt behov for lys anlegg og bakre scenetepper.

Aremark Ungdomsklubb

Det arbeides med å få de frivillige til å drifte tilbud til ungdommen, herunder en ungdomstilbud gjennom Frivilligsentralen og Levende Aremark.

Det er ikke lagt inn midler for drift av ungdomsklubb i 2023-27.

Aremark folkebibliotek

Aremark bibliotek ønsker å fortsette det gode tilbudet det i dag har, og videreutvikle dette i tett samarbeid med annen kultursatsing.

Biblioteket trenger å øke bokbudsjettet for å kompensere den generelle prisøkningen, samt reduksjon i skolebibliotekbudsjettet slik at barn og unge får det utvalget og tilbudet de har krav på som f.eks til Sommerles.

Mål for perioden

Aremark barnehage sto ferdig renoverert og utbygd høsten 2021. Dette har gitt oss mulighet til å kunne organisere barnehagen på en annen måte der avdelingene kan samarbeide på tvers ved fravær, aktiviteter og slik at vi kan ha flest ansatte i tidsrom der det er flest barn.

Barnehagen må i samarbeid med foreldrene utvikle en tydelig profil. Foreldrene har et ønske om at barnehagen skal bruke det Aremark har å tilby. Tanken er derfor å profilere barnehagen som en virksomhet som ivaretar Aremark sine verdier, at vi har stort fokus på dyrehold, landbruk og skog. Dette kommer frem i den ny renoverte barnehagen.

Barnehagen har sammen med skolen vært med i Læringsmiljøprosjektet. Ut fra dette arbeidet har barnehagen satset videre på Circle of Security (CoS) og Trygghetssirkelen. Cos er i utgangspunktet en foreldreveilednings metode som går på trygghet, men det handler også om hvordan de som arbeider med barn møter dem. Alle pedagogene i barnehagen har vært gjennom et 4 dagers kurs, i tillegg er to av pedagogene blitt sertifisert som foreldreveiledere. Alle ansatte, og vikarer i barnehagen, har fått et endags kurs i dette i fra en ekstern kursholder. Barnehagen jobber derfor nå videre med dette slik at det blir implementert inn i alle våre planer. Utfra dette ses det nå også nærmere på rutinene for tilvenning.

Barnehagen har også et samarbeid med HiØ gjennom at vi i 2022 ble en fullverdig øvingslærerbarnehage. Dvs at barnehagen får studenter fra HiØ, og får være med på samlinger, forelesninger og kurs i regi av HiØ.

For å følge opp rammeplan for barnehager, har barnehagen et spesielt fokus på Livsmestring og helse. Arbeidet med trygghetssirkelen er en del av dette. Tidlig innsats er grunnleggende i alt folkehelsearbeid. «Sjumilsteget» er også en del av arbeidet vi har gående for ett tettere samarbeid på tvers av virksomhetene i et folkehelseperspektiv. Kommunen har opprettet et tverrfaglig team, hvor ulike tjenester i kommunen samarbeider.

Arbeidet med en overordnet kommunal barnehageplan er igangsatt med en arbeidsgruppe bestående av Hovedtillitsvalgte fra Fagforbundet og Utdanningsforbundet, barnehagemyndigheten, styrerassistent og virksomhetsleder barnehage og kultur. Den er forventet ferdigstilt i løpet av høsten 2023.

Tjenestemål i planperioden er å fortsette å utvikle Frivilligsentralen og Bruktstua på en slik måte at det er et samlende treffpunkt i bygda. Frivilligsentralen jobber i planperioden videre med muligheten for å kunne organisere frivillige til å drifte ungdomstilbudet. Sammen skal vi bidra til gode kulturelle opplevelser for små og store i Aremark.

Kommunedelplan for kulturbygg og friluftsliv skal ferdigstilles i 2023. Det vil her bli sett særskilt på de prosjekter som nevnes i samfunnplanen, men som foreløpig ikke er prioritert i forhold til spillemidler nå.

Strømsfoss mølle leies også i 2023 ut til en gallerist til selvkost. Dette vil bidra til et høyt aktivitetsnivå i Strømsfoss også framover.

I lys av kommunes behov er det ønskelig å fortsette med et ungdomstilbud på frivillig basis. Det er et mål at vi skal få til et tilbud til ungdom i løpet av planperioden som er lokalisert og tilknyttet et treningssenter på Idrettshallen.

Aremark biblioteket arrangerer forfatterbesøk, teater, Sommerles og foredrag som vekker nysgjerrighet, gir innsikt og utgangspunkt for samtaler.

Nye tiltak

Det er søkt om spillemidler til å oppgradere, samt videreføre lysløypa. Dette arbeidet vil få oppstart når man vet når man får spillemidler. Det legges opp til grunneiermøter i 2023 med tanke på å avtalefeste en forlengelse av lysløypa.

Barnehagen trenger å fornye store deler av sitt IT utstyr. Flere av pedagogene har opptil 8 år gamle pcer. Avdelingene bruker lpader i sitt daglige arbeid med blant annet foreldrekontakt, disse er nå ca 6 år gamle.

I budsjettet til biblioteket må det tas høyde for økte transportutgifter og nytt biblioteksystem.

Driftsbudsjett

Nettoramme inkludert avskrivninger

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Barnehage og kultur	8 179	9 533	10 254	10 254	10 254	10 254
Sum	8 179	9 533	10 254	10 254	10 254	10 254

Fordeling på tjeneste (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Førskole	7 176	7 723	8 304	8 304	8 304	8 304
Førskolelokaler og skyss	52	40	42	42	42	42
Bibliotek	834	852	912	912	912	912
Kino	17	42	44	44	44	44
Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	547	876	952	952	952	952
Sum	8 179	9 533	10 254	10 254	10 254	10 254

Kostra-analyse

	Aremark 2020	Aremark 2021	Marker Rakkestad	Halden	Kostragruppe 14
Prioritet					
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	8,2 %	8,1 %	11,4 %	11,1 %	13,6 %
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner *)	3 758	3 341	2 449	2 005	2 264
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager *) **)	168 534	165 568	177 541	166 013	191 492
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B) *) **)	8 586	9 669	9 687	8 796	9 576
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B) *) **)	3 758	3 341	2 449	2 005	2 264
Produktivitet					
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr) *)	70,2	80,1	81,6	78,6	114,5

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Aremark skole og SFO

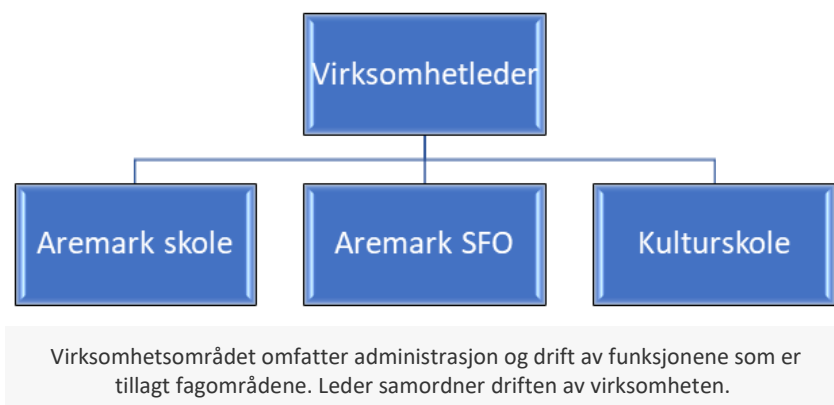
Tjenester og oppgaver

Rammeområdet omfatter grunnskole med skolefritidsordning, kulturskole og voksenopplæring. Voksenopplæring gis til voksne som har rettigheter etter aktuell lovgivning og kjøpes nå fra annen kommune.

Den obligatoriske grunnskolen gir opplæring etter opplæringsloven med tilhørende forskrifter og annet aktuelt lovverk og retningslinjer. Aremark kommune tilbyr skolefritidsordning ved Aremark skole.

Kulturskolen skal tilby opplæring til de som ønsker det, utover det grunnskolen kan tilby, i estetiske fag. Skoleåret 2021-22 er et prøveår for Aremark kulturskole. Kommunen kjøper nå inn undervisningstjenesten på kulturskolen og vi har doblet antall elever. Dette skjer hovedsaklig fordi vi kan med den nye ordningen tilby flere aktiviteter. Kommunedirektøren og rektor på kulturskolen vil evaluere den nye ordningen i løpet av februar 2022. Påfølgende måned vil det bli avgjort hvilken ordning for kulturskolen kommunen velger for skoleåret 2022-23.

Organisering

Tjenesteområder

Aremark skole

Skolen gir opplæring etter opplæringsloven med tilhørende forskrifter, og annet aktuelt lovverk og retningslinjer. Aremark kommune tilbyr også skolefritidsordning ved Aremark skole.

Aremark Kulturskole

Kulturskolen skal tilby opplæring til de som ønsker det, utover det grunnskolen kan tilby, i estetiske fag. Skoleåret 2021/22 gikk kommunen fra å ha fast ansatte til å kjøpe kulturskoleopplæringen. Det er en prioritert oppgave å få denne nye løsningen opp å gå. Målet må være at elevene får et bedre tilbud og møter en minst like god kulturskole framover som de gjorde med faste ansatte.

Utviklingstrekk og rammebetingelser

126 elever var det ved GSI-innsamlingen for høsten 2022 . Skoleåret 2022/23 blir aldersblandingen fullstendig implementert.

Både på barne- og ungdomstrinn er det bestemmelser for hvor mange studiepoeng lærere må ha for å undervise i de forskjellige fagene. Det må legges stor vekt på rekrutteringsprosessen når det oppstår ledige stillinger de kommende årene, slik at Aremark kommune både kan trekke til seg og holde på god kompetanse. De lærerne som har jobbet i flere år, men som etter nye regler må utvide sine studiepoeng for å få godkjent kompetanse, må innen 2025 ha tatt den nødvendige videreutdanningen. Det er da etter ordningen «Kompetanse for kvalitet» der staten har forskjellige gode stipendordninger

Alle elever i skolen har rett til et trygt og godt skolemiljø. Miljøet skal være så godt at den enkelte elevs helse, trivsel og læring utvikler seg positivt. Denne rettigheten er lovfestet i Opplæringsloven kapittel 9A.

Aktivitetsplikten utløses dersom en elev ikke har det trygt og godt på skolen, uavhengig av årsak.

Aktivitetsplikten omfatter 5 delplikter:

- Plikt til å følge med
- Plikt til å gripe inn
- Plikt til å varsle
- Plikt til å undersøke
- Plikt til å iverksette tiltak og evaluere.

Dette krever en stedlig ledelse som kan fokusere på og ha ressurser til å lede dette arbeidet.

Viktige styringssignaler framgår av dokumentene NOU 2015:2 «Å høre til» - virkemidler for et trygt psykososialt skolemiljø og Stortingsmelding 21(2016-2017): Lærelyst – tidlig innsats og kvalitet i skolen.

Økonomi

Elevtallet ved Aremark skole er synkende. Dette fører til at hver elev i gjennomsnitt blir dyrere, gitt at alle andre ramme faktorer holdes stabile. I ansvarsområdets rammer er det en betydelig reduksjon i ressurser til lønn for ansatte i grunnskole. Det er avgjørende nødvendig at muligheter for samarbeid mellom årstrinn utnyttes i aktuelle fag. Fådelte skole er derfor innført fra skoleåret 2021/22. Det legges opp til at norsk, engelsk og matematikk får mer ressurser enn de andre fagene.

Skal rammeområdet oppnå ønsket utvikling og gode resultater er det viktig med en bevissthet om at dette krever både ressurser til og tydelige mandater for ledelse og ledelsesnivåer.

Skolen har over år hatt et betydelig innslag av gjesteelever fra andre kommuner. Dette er økonomisk krevende, dersom gjesteelever flytter ut av kommunen på kort varsel og inntektene uteblir.

Mål for perioden

Aremark skole ønsker å bidra med sitt til det "grønne" skiftet gjennom bevisstgjøring av klimasituasjonen og handling deretter. Digitale arbeidsmetoder fremmes for å øke inkludering og mangfold i samarbeid med elever utenfor Aremark. Samarbeid med elever fra andre land kan øke språkutviklingen. Opplæringen i engelsk kan dra nytte av praktisk trening for å øke forståelsen av tverrfaglige temaer som livsmestring, demokrati og medborgerskap.

Økonomiplan for 2023-2026

Det er viktig å arbeide for at en samlet og godt nok strukturert organisasjon kan bidra til en tilfredsstillende grad av utvikling innenfor alle enheter i rammeområdet.

Tverrfaglig tema: Programmene «RØRE», «MOT», «Young mentor» og «Mitt valg» beskrives i skolens pedagogiske plattform som særskilte innsatser som skal være med på å bygge plattformen i forbedringsarbeidet for et inkluderende læringsmiljø.

Aremark skole følges nå opp av Oppfølgingsordningen. Det er treårig løp hvor skoleåret 2020/21 ble brukt til kartlegging. Skoleåret 2022/23 blir det siste med Oppfølgingsordningen. Hovedmålet er elevenes faglige utvikling. Under dette ligger følgende tre delmål: Elevene opplever økt medvirkning, forbedre elevenes arbeidsmetoder/ studieutvikling og vurderingspraksis med vurderingskriterier som elevene er trygge på.

Skolemiljøutvalget/samarbeidsutvalget er slått sammen og skal ha en koordinerende rolle i arbeidet med det helhetlige læringsmiljøet.

Grunnleggende ferdigheter i lesing med vekt på tidlig innsats: Skolen samarbeider med barnehagen med bakgrunn i metodikken innenfor «språkløyper», herunder overgang barnehage/skole. Skolen har vedtatt en leseplan der det er tatt inn en tiltaksplan for hvert årstrinn i lesing. Denne følges opp av rektor og avdelingslederne. Elever som trenger det, skal få hjelp på de laveste trinnene i sin leseopplæring.

Det digitale klasserommet: Samtlige lærere i Aremark skal bli trygge i å benytte digitale hjelpemidler i undervisningen. Lærerne har vært gjennom etterutdanning i bruk av IKT. Skoleleder og nye lærere som tilsettes, har IKT innebygd i sin utdanning, og skolen bruker mulighetene dette gir til utveksling av kunnskap slik at skolen utvikles som lærende organisasjon. Alle elever fra 3. til 10.trinn har hver sin PC. Elevene på 3. og 7.trinn fikk nye pc'er høsten 2020. Det budsjetteres med at alle elever på 3. og 7.trinn får nye pc'er til låns hvert år. Pc'enes levetid beregnes til 4 år. Elevene er daglig brukere av pedagogiske programmer i opplæringen. Skolen har også de siste årene bygd opp et eget spesialrom for programmering.

Fylkeskommunen samarbeider med kommunen for å gjøre overgangen til videregående skole best mulig. Målet er at flest mulig elever fullfører og består videregående opplæring.

Det er et prioritert område å tydeliggjøre skoleeierleddet. I følge opplæringslovens § 13-1 skal kommunen ha skolefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen over skolenivå. Et tydelig administrativt skoleeierledd er viktig som et grunnlag for at politikerne som skoleeiere også kan settes i stand til å fylle sin rolle. Politikere som aktive skoleeiere vil være en drivkraft i det systematiske forbedringsarbeidet med opplæringskvalitet, både faglig og sosialt.

Mål	Kort sikt	Ansvarlig	Lang sikt	Ansvarlig
Kvalitetsutviklingen i skolen <ul style="list-style-type: none">Tidlig innsats gjøres til et langvarig utviklingsarbeid for skolenSkolens satsingsområder utarbeides i en egen kvalitetsutviklingsplan som forelegges politisk	Følge opp gjennom rapportering, budsjettarbeid og planarbeid	Kommunedirektør Virksomhetsleder (VL)	Systematisk oppfølging og evaluering av utviklingsarbeidet gjennom skolebasert evaluering	Levekårsutvalget og kommunestyre

Økonomiplan for 2023-2026

<p>behandling. Satsingsområdene bør gjelde både lesing, skrivning, matematikk og engelsk.</p> <ul style="list-style-type: none"> Arbeidet med sosial kompetanse videreføres etter resultater fra «Læringsmiljøprosjektet» og systematisk arbeid på alle nivåer i organisasjonen. Ansvarlig er skoleledelsen. 				
<p>Følge retningslinjer for hvordan inspeksjon skal foregå for å oppdage og forebygge mobbing.</p> <p>Arbeid med læringsmiljø er tema på samarbeidstid for lærere og øvrige ansatte på skolen. Undersøkelsen «Spekter» gjennomføres 2 ganger årlig + «Elevundersøkelsen» for å avdekke evt. uønsket adferd eller ikke oppnådde mål</p>	<p>Retningslinjer er utarbeidet og vedtatt i skolemiljøutvalget og levekårsutvalget 2017</p>	<p>VL/Rektor</p> <p>Skolemiljøutvalg (SMU/SU)</p>	<p>Personalgruppa drøfter jevnlig ulike problemstillinger. Møter i SMU/SU gjennomføres minst 4 ganger i året.</p>	<p>VL/Rektor</p> <p>SMU/SU</p>
<p>Skolen skal kjennetegnes av en enhetlig og god klasseledelse.</p>	<p>Mal for «Den Gode Timen»/læringsløyfa innarbeides i pedagogisk plattform som vedtatt i SMU 17.10.17</p>	<p>VL/Rektor</p> <p>SMU/SU</p>	<p>Praksis evalueres</p>	<p>VL/Rektor</p> <p>SMU/SU</p>
<p>Flest mulig elever skal få et tilfredsstillende læringsutbytte</p>	<p>Anbefalingen drøftes i samarbeids</p>	<p>VL/Rektor</p>	<p>Praksis skal rettes mot sammenholdt</p>	<p>VL/Rektor</p>

Økonomiplan for 2023-2026

<p>av den ordinære undervisningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Som ledd i dette bør det i samarbeid med PPT gjøres en kartlegging av hvilke elever som vil komme til å ha rett til spesialundervisning gjennom hele grunnskoleløpet og hvilke elever som har forutsetninger for å kunne få tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen. 	<p>møte med PPT</p>		<p>e klasser i størst mulig utstrekning.</p> <p>Alternative læringsarenaer skal utvikles for å ivareta flest mulig elever innenfor ordinær, tilpasset opplæring.</p>	<p>PPT</p> <p>Levekårsutvalg</p> <p>SMU/SU</p>
<p>Alle som ønsker og trenger det, skal få tilbud om leksehjelp.</p>		<p>VL/Rektor</p>	<p>Organisering av leksehjelp i tråd med målsettingen i lovverket</p>	<p>Kommunedirektøren</p> <p>VL/Rektor</p> <p>Kommunestyret</p>
<p>Voksenopplæringstilbud gis når det er behov, og tjenesten kjøpes da ved deltagelse i Halden</p>		<p>Kommunedirektør</p> <p>VL/Rektor</p> <p>Kommunestyre</p> <p>Levekårsutvalg</p>		<p>Kommunedirektør</p> <p>VL/Rektor</p> <p>Kommunestyre</p> <p>Levekårsutvalg</p>

Kulturskolen: Fra og med skoleåret 2021/22 har ikke kulturskolen ansatte, men kjøper kulturskoleopplæringen fra private aktører. Dette vil kunne gi et bredere og et mer fleksibelt tilbud enn i dag. Det er en prioritert oppgave å få denne nye løsningen opp å gå selv om andre skoleår med ny ordningen ble amputert grunnet få søkere. Målet må være at elevene får et bedre tilbud og møter en minst like god kulturskole som med faste ansatte.

Driftsbudsjett

Nettoramme inkludert avskrivninger

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Aremark skole og SFO	18 823	15 848	15 443	14 655	14 655	14 655
Sum	18 823	15 848	15 443	14 655	14 655	14 655

Fordeling på tjeneste (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Grunnskole	17 286	13 884	13 856	13 067	13 067	13 067
Skolefritidstilbud	721	526	185	185	185	185
Skolelokaler	556	421	443	443	443	443
Skoleskyss	564	800	800	800	800	800
Kommunal næringsvirksomhet	0	0	42	42	42	42
Musikk- og kulturskoler	125	217	117	117	117	117
Sum	18 823	15 848	15 443	14 655	14 655	14 655

Kostra-analyse

	Aremark 2020	Aremark 2021	Marker Rakkestad	Halden	Kostragruppe 14
Prioritet					
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223) i prosent av samlede netto driftsutgifter	25,4 %	24,3 %	19,8 %	22,8 %	23,4 %
Netto driftsutgifter per innbygger (223) skoleskyss (B) *) **)	514	399	669	801	381
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B) *) **)	17 297	17 206	14 627	16 362	15 572
Produktivitet					
Korrigerte brutto driftsutgiftertil grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev *)	195 324	208 153	135 245	149 515	134 389
Dekningsgrad					
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	7,4 %	8,9 %	6,1 %	6,2 %	10,1 %
Kvalitet					
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn	10,2	12,2	13,4	11,9	13,7

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

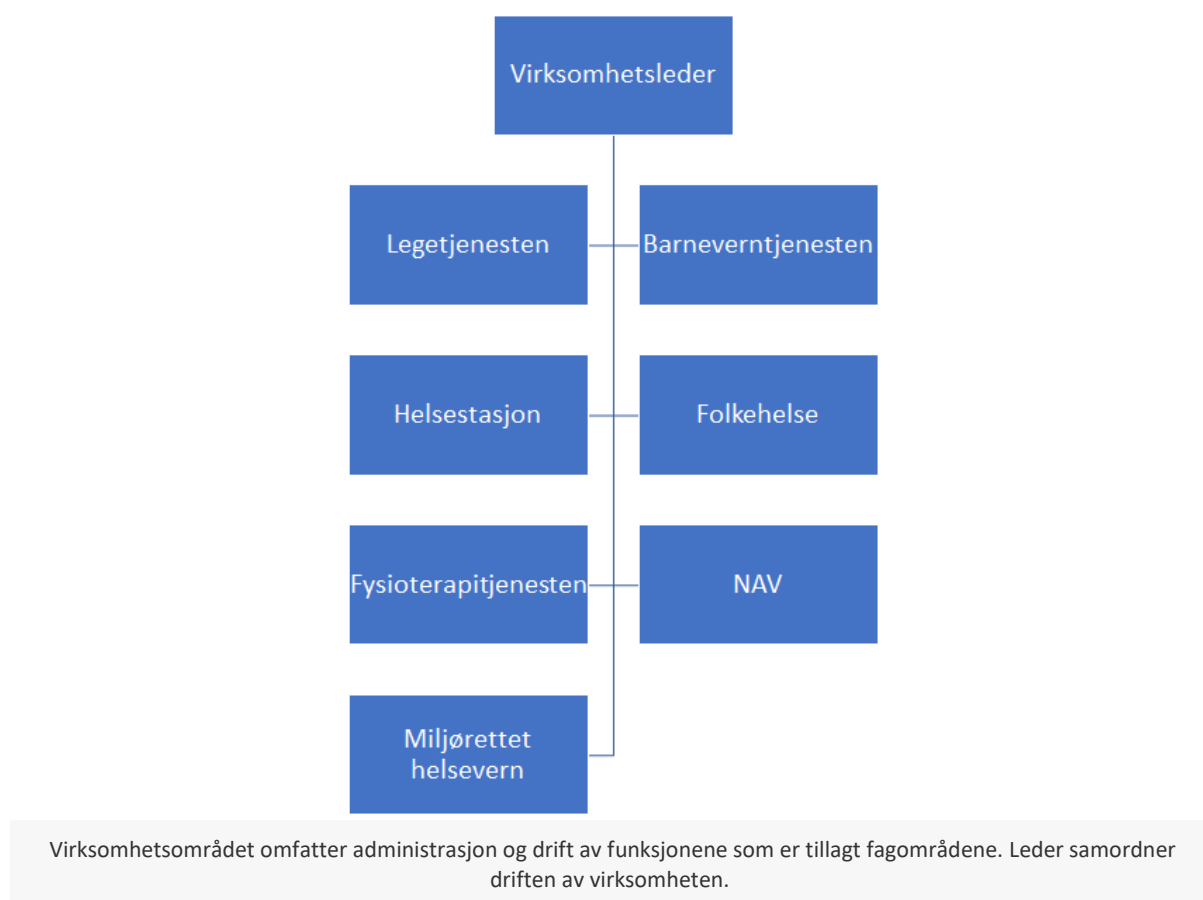
Barnevern, helse og NAV

Tjenester og oppgaver

Rammeområdet omfatter helsestasjonstjenesten, legetjenesten, miljørettet helsevern, fysioterapitjenesten, folkehelse, barneverntjenesten, NAV og folkehelse.

Organisering

Organiseringen av virksomheten har som formål å skape stor fleksibilitet og utnyttelse av ressursene slik at den enkelte medarbeiders kompetanse kan benyttes mellom fagområdene. Fagfeltet skal benytte både faglige og økonomiske ressurser på en slik måte at innbyggerne opplever å møte en helhetlig tjeneste. I tillegg skal den enkelte bruker få kvalitativt gode tjenester relatert til behov.

Tjenesteområder

Helsestasjonstjenesten

Tjenesten drives etter lov om kommunehelsetjenester og omfatter miljørettet helsevern, helsestasjonsvirksomhet, helsetjenester i skoler og opplysningsvirksomhet i henhold til lover og forskrifter. Jordmortjenester kjøpes av Halden Kommune.

Helsesøstertjenesten har et særlig ansvar overfor barn/unge, deres familier og nærmiljø. Ved helsestasjonen er det 1 årsverk og som det fremgår nedenfor, utøver en av fastlegene arbeid som lege i 20 prosent stilling ved helsestasjonstjenesten.

Legetjenesten

Tjenesten omfatter kommuneoverlege samt to hjemler for fastlege, slik at legedekningen er tilfredsstillende for befolkningen. kommuneoverlegen dekker samfunnsmedisin, sykehjemslege, smittevern, samt ivaretagelse av folkehelsearbeidet i kommunen. Det er knyttet to legesekretærer til fastlege tjenesten i kommunen, dette utgjør til sammen 1,2 årsverk.

Miljørettet helsevern

Aremark kommune kjøper tjenester fra Sarpsborg kommune på dette området, og som tidligere nevnt utøver kommuneoverlegen arbeidet som smittevernlege i 10 prosent stilling.

Fysioterapitjenesten

Tjenesten omfatter tiltak innen forebyggende helsearbeid, helsestasjonsvirksomhet, skolehelsetjeneste, barnehage, opplysningsvirksomhet, behandling av sykdom, skade eller lyte, habilitering/rehabilitering, tilrettelegging av det fysiske miljøet for den enkelte, tekniske hjelpemidler, samt omsorg i og utenfor institusjon. Tjenesten kan grovt deles inn i forebyggende tiltak, undersøkelse og behandling, habilitering/rehabilitering og veiledning/undervisning.

Kommunalt driftstilskudd gis i dag til 0,5 årsverk for fysioterapeut, samt at kommunen har 0,5 årsverk for fastlønnnet kommunefysioterapeut.

Folkehelse

Folkehelsearbeidet i kommunen skal drives etter Lov om folkehelsearbeid, formålet er å fremme folkehelse, herunder utjevne sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Folkehelse oppgaven utøves innenfor virksomhetsleders ansvarsområde, og ivaretas primært av kommuneoverlegen.

Kommunal folkehelse-komite består av kommunedirektørens ledergruppe, og kommuneoverlege.

Barneverntjenesten

Barnevernet gir tjenester gitt i medhold av lov om barneverntjenester og barneloven. Oppgavene omfatter undersøkelser og utredninger på bakgrunn av bekymringsmeldinger for barn og ungdom, saksforberedelser for fylkesnemnda for sosiale saker, iverksettelse av tiltak som støttekontakter, besøkshjem, fosterhjem, plasseringer i institusjon, oppfølging av vedtak, rådgivning, tilsyn og forebyggende tiltak for barn og ungdom. Det er en stor økning i barnefordelingssaker i kjølvannet av samlivsbrudd og vold i nære relasjoner. Dette er ressurskrevende og er et satsningsområde barneverntjenesten og sentrale myndigheter er opptatt av. Kommunenes politiske ledelse har blitt som følge av reformen blitt tillagt ansvar knyttet til barnevernets arbeid. Barnevernreformen som trådte i

kraft 01.01.2022 vil påføre tjenesten betydelige økonomiske belastninger, dette i form av opphør av statlige refusjoner til fosterhjem og institusjonsplasseringer. Opphør av øremerkede midler til tjenesten påvirker også den økonomiske utviklingen. Nødvendigheten av kjøp fra private tjenesteutøvere er også en situasjon som vil påvirke økonomien i 2023.

På barnevernområdet ser vi en utvikling som krever mer innsats og flere kostbare tiltak, samtidig er vi avhengige av å kjøpe flere eksterne tjenester, spesielt veiledning til fosterhjem, foreldreveiledning og juridisk bistand samt konsulent bistand i tunge og krevende saker. Dette påvirker den økonomiske situasjonen på området negativt. Barnevern er en uforutsigbar tjeneste, som påvirkes av omfattende og til tider kostbare tiltak. Barnevernreformen vil i tillegg pålegge kommunen flere og omfattende oppgaver, dette vil føre til større behov av ressurser på personalsiden og flere utgifter knyttet til nødvendige tiltak.

NAV

Halden kommune tar seg av de kommunale oppgavene knyttet til NAV. Aremark har inngått en samarbeids avtale om kjøp av tjenester fra NAV Halden.

Utviklingstrekk og rammebetingelser

I 2023 vil vi videreføre arbeidet med en tverrfaglig tilnærming. Barnevern, psykiatri og rus har flere fellesnevner. Kommunens øvrige tjenester overfor barn og unge er også viktige samarbeidsparter. "tverrfaglig team" som ledes av barnevernet videreføres i 2023. Det skal være en høy bevissthet i organisasjonen om forhold som kan medføre tiltak fra barneverntjenestens side. Målet er tidlig innsats og at tiltak iverksettes tidligst mulig på rett nivå.

Lov om folkehelse stiller krav til kommunens folkehelsearbeid. Det kan søkes om midler fra år til år til spesifikke folkehelse prosjekter. Søknadsarbeidet i forhold til prosjektsøknader og regnskap er ressurskrevende. Kommuneoverlegen har et overordnet ansvar for folkehelsearbeidet i kommunen og vil ha fokus på dette arbeidet fremover.

Mål for perioden

Det overordnede målet for alle tjenestene i barnevern, helse og NAV vil i perioden være å levere, kostnadseffektive og gode tjenester i tråd med lovverk, forskrifter, krav og retningslinjer.

De ulike reformene som trer i kraft på flere av tjenesteområdene vil være toneangivende for utøvelsen av tjenestene til den enkelte bruker.

På noen av områdene vil dette by på store økonomiske utfordringer, med bakgrunn av bortfall av statelige refusjonsordninger, og tilskudd som blir implementert i rammestilskudd,

For NAV-Halden-Aremark vil følgende overordnede målsettinger ligge til grunn:

- Få flere i arbeid og færre på stønad.
- Gjøre det enklere for brukerne, og tilpasse forvaltningen til brukernes behov.
- Få en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning.

Økonomiplan for 2023-2026

- Det arbeides målrettet med enkeltklienter for å få disse over på annen inntekt enn sosialstønad og fra passivitet til aktivitet.

I tillegg vil disse sakene ha særskilt fokus i 2023 og utover i planperioden:

- Et prioritert område i 2023 vil være kompetanseheving. Det vil foregå via våre kvalitetsutviklings-program, Veilederen og Compilo. Interne og eksterne kursholdere vil bli benyttet.
- I tillegg vil SmartKom-samarbeidet bidra med muligheter for kompetanseutveksling som nettverks-samlinger og skulder-til-skulder opplæring.
- Det vil i planperioden satses på økt samarbeid med frivillige, da særlig i forhold til sosiale aktiviteter.
- Sykefraværarbeidet eller nærværarbeidet vil ha et sentralt fokus i planperioden.
- Bistå tilflyttere i å bygge nettverk
- Bygge opp under en levende bygd med gode møteplasser.

Nye tiltak

I 2022 ble det iverksatt en ny barnevernreform, dette er en omfattende reform som pålegger kommunen flere ressurskrevende oppgaver, både økonomisk og på personalsiden. Aremark Kommunes barneverntjeneste jobber med å tilpasse tjenesten til reformen, slik at tjenestene inneholder det kvalitet og tilbud dette innebærer. Dette arbeidet videreføres i 2023, slik at vi leverer tjenester i tråd med reformen.

Driftsbudsjett

Nettoramme inkludert avskrivninger

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Barnevern, helse og NAV	10 747	11 453	15 478	15 386	14 393	14 131
Sum	10 747	11 453	15 478	15 386	14 393	14 131

Fordeling på tjeneste (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	754	651	705	705	705	705
Annet forebyggende helsearbeid	421	126	25	25	25	25
Diagnose, behandling, re-/habilitering	3 911	3 227	4 078	4 078	4 078	4 078
Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	778	1 082	3 976	3 885	2 892	2 629
Barneverntjeneste	1 375	1 861	2 216	2 216	2 216	2 216
Barneverntiltak i familien når barnet ikke er plassert av barnevernet	441	199	367	367	367	367
Barneverntiltak utenfor familien når barnet er plassert av barnevernet	2 286	3 337	3 068	3 068	3 068	3 068
Økonomisk sosialhjelp	815	970	1 043	1 043	1 043	1 043
Sum	10 747	11 453	15 478	15 386	14 393	14 131

Kostra-analyse

	Aremark 2020	Aremark 2021	Marker	Rakkestad	Halden	Kostragruppe 14
Prioritet						
Andel netto driftsutgifter til barn som ikke er plassert av barnevernet (f.251)	15,0 %	10,4 %	12,9 %	9,5 %	12,2 %	12,5 %
Andel netto driftsutgifter til saksbehandling (funksjon 244)	47,0 %	35,8 %	23,5 %	29,6 %	31,5 %	39,4 %
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn med tiltak *)	167 059	326 692	338 022	292 383	186 831	245 044
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B) *) **)	2 233	3 346	5 549	3 581	2 012	2 852
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (f. 252) *)	317 001	511 400	439 455	503 683	359 641	403 954
Brutto driftsutgifter til tiltak (funksjon 251, 252) per barn med tiltak *)	130 771	230 538	260 800	220 645	135 984	150 222
Dekningsgrad						
Andel barn med barnevernstiltak pr 31.12 ift. innbyggere 0-17 år	5,9 %	4,5 %	4,7 %	3,4 %	4,2 %	3,4 %
Barn med undersøkelse ift. antall innbyggere 0-17 år	3,2 %		4,2 %	5,4 %	5,4 %	4,5 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

Pleie og omsorg

Tjenester og oppgaver

Rammeområdet omfatter Fosbykollen sykehjem, hovedkjøkken Fosbykollen, hjemmetjenester/hjemmesykepleie, styrket omsorg, omsorgslønn og støttekontakter, avlastningstiltak for unge med psykiske og fysiske funksjonshemminger, samt hjemmehjelp.

Rammeområdets hovedoppgave er å gi tjenestemottakerne tilfredsstillende og mest mulig likeverdige tilbud i tråd med BEON (beste effektive omsorgsnivå) uavhengig av bosted, inntekt og sosial status.

Aremark kommune skal sikre brukerne et forsvarlig og kvalitativt godt tilbud av helse - og omsorgstjenester. Tjenestene skal tilpasses gjennom å ivareta hensynet til endringer i befolkningens behov og særlig ivareta hensynet til de svakeste brukerne. Funksjonshemmede skal ha full deltakelse og likestilling i samfunnet.

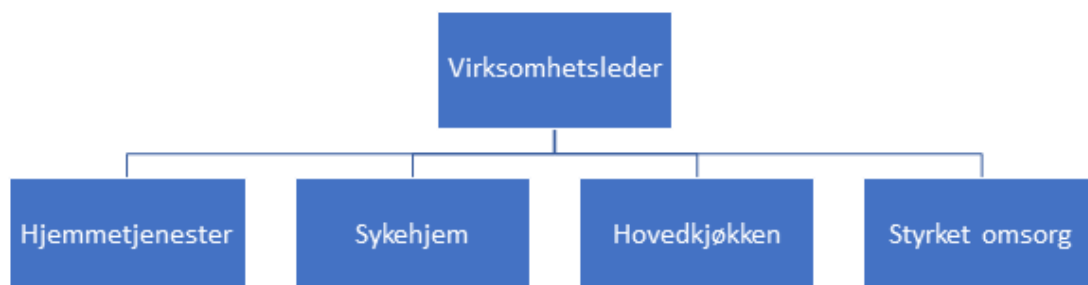
Tjenesteproduksjonen drives blant annet med hjemmel i helse og omsorgstjenesteloven, samt «Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse og omsorgstjenesten».

Gjennom 2022 er omorganiseringsprosessen innenfor området pleie og omsorg videreført. Målsettingen om å dreie fokus bort fra institusjonsomsorg og over mot hjemmebaserte tjenester har og har hatt en sentral plass i arbeidet. Omsorgs tunet Bergslund er under utvikling og målet om gode tilbud til målgruppen er på plass. Omsorgs tunet skal ivareta personer med spesielle behov, som trenger omfattende bistand. Den økonomiske belastningen knyttet til dette arbeidet har vært og er betydelig.

Det har i perioden vært rettet fokus mot tjenesteområdets økonomi og et behov for effektivisering og å redusere utgifter. Fokuset på kostnadseffektive tiltak videreføres i 2023, samtidig som leveranse av gode tjenester vil ha en sentral plass i arbeidet.

I mindre kommuner som Aremark er man avhengig av et nært samarbeid lederne imellom, slik at ressurser fordeles mest hensiktsmessig utfra den totale tjenestens behov. Aremark kommunes psykiatritjeneste er lagt under ledelse av avdelingsleder hjemmetjenester. Dette for å skape en mer robust psykiatritjeneste og mulighet for et faglig fellesskap for kommunens medarbeidere. Utviklingen på psykiatriområdet krever mer personalressurs fremover, grunnet behovet for slike tjenester hos befolkningen er økende.

Organisering

Virksomhetsområdet omfatter administrasjon og drift av funksjonene som er tillagt fagområdene. Leder samordner driften av virksomheten.

Tjenesteområder

Fosbykollen sykehjem

Sykehjemmet har 17 sykehjems plasser, hvorav 13 er langtids plasser og fire er korttids plasser. Korttids plasser er økt med 1 i perioden, dette for å kunne møte et økende behov i kommunen og å unngå overliggere på sykehus. Kommunale akutte døgn plasser (kjøpes av Sarpsborg kommune), demenskoordinator, kreftkoordinator, rehabilitering og ergoterapi (alle kjøpes av Halden kommune) ligger også under sykehjemmet.

Samarbeid med sykehuset: Samarbeidsavtalen mellom kommunene og Sykehuset Østfold (SØ) omfatter også et administrativt samarbeidsutvalg (ADMS). Utvalget har myndighet til å fatte bindende beslutninger på tvers av forvaltningsnivåene. Saksbehandling i Administrativt samarbeidsutvalg skjer i en to-trinns behandling: Først drøftes sakene og i påfølgende møte settes saken opp til beslutning. Beslutninger i Administrativt samarbeidsutvalg skjer gjennom konsensusprinsippet. Aremark er representert i utvalget av Kommunelegene i Halden. Kommuneoverlegen i Aremark deltar i for- møtene.

Sykehjemmet er bygningsmessig utformet slik at seks beboerrom ligger avskjermet fra sykehjemmets øvrige rom. De seks rommene er forbeholdt personer med demens. De siste årene har det vært satset på styrking av kompetanse og en helhetlig oppfølging av demensarbeid. Utredning og diagnostisering, planlegging, iverksetting og oppfølging av tiltak overfor personer med demens og deres pårørende utføres av vår demenskoordinator i samarbeid med kommuneoverlege og øvrige ansatte.

Virksomheten har delt tjenestene i sykehjem og hjemmetjenester. Hjemmetjenesten bør styrkes på en slik måte at Aremark kommune i økende grad kan ivareta brukerne lenger i deres egne hjem. Behovet

for ytterligere styrking av hjemmetjenestene gjør seg allerede nå synlig og vil bli en nødvendighet fremover.

Virksomheten har kommet langt i å tenke sirkulasjon på korttidsplassene ved sykehjemmet. Dette muliggjør at kommunen oftere har plasser til disposisjon ved meldte utskrivningsklare pasienter. Men det oppleves fra tid til annen at vi får overliggere i sykehus på grunn av plassmangel og en økning av USK plasser. Vi ser at vi får større utfordringer av behandlingsskrevende pasienter som krever høyere kompetanse og, mer sofistikert utstyr. Ett pasient rom på Fosbykollen gjøres om til dobbeltrom for korttidsopphold for på denne måten redusere situasjoner hvor behovet for overliggere på sykehus er tilstede. På bakgrunn av reformen "leve hele livet" jobbes det målrettet med kartlegging av omsorgsbehovet til den enkelte utskrivningsklare pasient, med tanke på muligheten til å bo hjemme å bli tilbudt tjenester der.

Det vil i budsjettåret 2023 bli en økende utfordring i forhold til personell med fagkompetanse, spesielt høyskoleutdanning. Det gir seg særlig utslag i forbindelse med ferieavvikling og ved sykdom. En konsekvens er økt bruk av vikar innleie og overtid og dermed økte utgifter knyttet til dette. Situasjonen forsøkes løst ved eventuell omgjøring av stillinger fra fagarbeidere til høyskolepersonell. Arbeidsgiver har fortløpende dialog med arbeidstakerorganisasjonene i disse spørsmålene. Kostnadseffektive og gode tjenester har fokus, i den forbindelse er det iverksatt flere tiltak for å redusere kostnadene. Innleie av vikarer er redusert til et minimum, bakvakt for natt vurderes i hvert enkelt tilfelle med bakgrunn i mangel på høyskoleutdannet fagpersonell, fordeling av ressurser i hjemmetjeneste og sykehjem vil bli prioritert, samt fokus på nærværarbeid blir viktig.

All saksbehandling forgår via Geric. Alle tjenester og vedtak registreres og benyttes til rapportering.

Elektronisk meldingsutveksling er innført og virksomheten er nå knyttet til ulike legekantor, sykehuset Østfold og NAV. Virksomheten benytter elektroniske timelister via Visma Ressursstyring.

Hovedkjøkken Fosbykollen

Kjøkkenet omfatter drift og matproduksjon til:

- Sykehjemsbeboerne.
- Aremark barnehage.
- Eldre og funksjonshemmede utenfor institusjon i henhold til enkeltvedtak, herunder servering i Fosbykollen kantine og utbringning av varm mat til hjemmeboende.
- Ordinært kantinesalg for besøkende og kommunens ansatte.
- Salg av mat til arrangementer i kommunal regi.

Hjemmetjenester/hjemmesykepleie

Omfatter helse og omsorgstjenester til hjemmeboende.

Styrket omsorg

Omfatter lønns- og driftsutgifter til individuelle omsorgstiltak, herunder kjøp av aktivitetstilbud og spesialiserte tjenester. Ivaretar brukere med spesielle behov, og omfatter omsorgs-tunet Bergslund og brukere bosatt i ulike boliger utfor omsorgstunet, samt kjøp av spesielt tilpassede tjenester fra andre aktører. Brukerne omfatter personer med tildels store og omfattende bistandsbehov, døgkontinuerlig .

Brukergruppen er avhenging av kompetent personell og bistand 24/7, 365 dager i året. Vi har også her utfordringer på rekrutterings siden.

Omsorgslønn, støttekontakter og avlastningstiltak

Omsorgslønn omfatter lønn til pårørende som ivaretar personer med omfattende omsorgsbehov. Erstatter delvis kommunale tjenester. Støttekontakter gis til personer med fysiske eller psykiske problemer med behov for hjelp til sosial omgang. Avlastningstiltak gjelder for unge med psykiske og fysiske funksjonshemminger.

Hjemmehjelp/hjemmesykepleie

Hjemmehjelp leverer praktisk bistand i hjemmet for de som har behov for det, grunnet funksjonsnivå, alder eller diagnoser. Hjemmetjenester omfatter hjemmeboende brukere med behov for praktisk bistand i hjemmet, hjemmesykepleie leverer spesialiserte tjenester til hjemmeboende pasienter med fysiske, psykiske og somatiske diagnoser. Reformen "leve hele livet" bidrar til at flere og dårlig fungerende eldre kan få bo hjemme lenger. Dette fører til nødvendigheten av et mer spesialisert tilbud og behov for mer spesialisert kompetanse i tjenesten. Rekruttering av kompetent personell er til enhver tid utfordrende og kostbart. Ergoterapitjenesten har en svært sentral plass i tjenesten og vi ser nødvendigheten av en økning av til budet, for å kunne levere tilfredsstillende og faglig nødvendige tjenester til hjemmeboende brukere.

Psykiatritjenesten

Hjemmetjenesten har ansvaret for psykiatritjenesten under rammeområde Pleie og omsorg. Det er ansatt psykiatrikoordinator som utfører dette arbeidet i 20% stilling. Med bakgrunn i et økende behov av psykiatritjenester økes tilbudet til en 50% stilling 2023.

Psykiske problemer hos barn og unge øker og vil stille krav til økt innsats fra virksomheten, bruken av omfattende tiltak og veiledning er og blir en betydelig faktor.

Kommunepsykolog er en digital tjeneste Aremark kjøper fra ekstern leverandør, dette oppleves å fungere tilfredsstillende.

Stortinget har i Stortingsmelding 26 (2014-2015) *Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet* vedtatt et lovkrav om psykologtjeneste i norske kommuner som trådte i kraft 1. januar 2020. Aremark kommune kjøper digitale psykolog tjenester til sine brukere som har behov for dette. Tilbudet tilfredsstillende de lovkrav sentrale myndigheter har vedtatt.

Rus og psykisk helse: Etter helse- og omsorgstjenesteloven skal kommunen sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Tilbudene skal primært bygges opp og gis i nærmiljøet - kommunene. Spesialisthelsetjenesten skal støtte opp om arbeidet i kommunene og gi tilbud om utredning og behandling av mer alvorlige tilstander. Regjeringen vil styrke tjenestetilbudet til mennesker med rusproblemer og eller psykiske lidelser. Vi vil arbeide for at alle mennesker skal få de beste muligheter til å mestre og til å leve det livet de selv ønsker – vi vil skape brukernes og pasientens helse- og omsorgstjeneste. Det gjelder ikke minst for rusavhengige og personer med psykiske lidelser og deres barn og pårørende. Dette krever flere og mer omfattende ressurser i fremtiden.

Utviklingstrekk og rammebetingelser

Virksomheten har gjennom 2022 jobbet målrettet med å redusere sykefraværet og øke nærværet. Dette arbeidet videreføres gjennom planperioden. Virksomheten har hatt et gjennomgående høyt sykefravær de siste årene, men har tett oppfølging med den enkelte sykemeldte. Den tette oppfølgingen fra virksomheten og et samarbeid med IA rådgiver fra NAV Halden/Aremark skal bidra til reduksjon i sykefraværet fremover. BHT bidrar også i dette arbeidet, med oppfølgings samtaler og tilrettelegginga forslag.

Virksomheten står foran flere store utfordringer:

- Større krav til kompetanse hos kommunalt helsepersonell i forhold til behandling som videreføres i sykehjem eller i pasientens hjem. Terskelen for sykehusinnleggelse er høyere og kommunen må utføre flere spesialiserte oppgaver.
- Antall sykehjems plasser anses å være tilstrekkelig pr nå. Det bør arbeides målrettet slik at pasientene kan bo lengst mulig hjemme. Kriterier for sykehjems plass i Aremark kommune og omsorgstrappen legges til grunn for vurderingen av tjeneste. Men den demografiske utviklingen i Aremark kommune vil på sikt utfordre oss på dette området.
- Vedlikeholde og implementere prosedyrer og kvalitetsutvikling.
- Nye Gericamoduler LMP, henvisningsmodul og legejournal vil implementeres i 2023, dette for å imøtekomme kravene samfunnet har til digital utvikling tilpasset dagens pasient- og helseadministrasjon.
- Pleie og omsorgssektoren i Aremark kommune vil i fremtiden stå ovenfor store utfordringer.

Eldrebølgen og behovet for spesialiserte tjenester til mennesker med spesielle behov, må ha en sentral plass i planleggingen av tjenesten fremover.

Styrket omsorg er en tjenestene som er meget ressurskrevende på både personal og økonomisiden, og belaster kommunens personalressurs og økonomi betydelig. Styrket omsorg må etterhvert tilby et dagtilbud til noen av brukerne, dette er under kartlegging og planlegging. Samtidig oppleves det komplisert å rekruttere kompetent personell til tjenesten. Det er forventet et høyt aktivitetsnivå innen styrket omsorg framover og kommunedirektøren varsler allerede nå at det hefter stor usikkerhet til lønnskostnader for 2023. Disse kan forventes å økes betydelig i løpet av året.

Videre ser man en tendens til økende behov for avlastning for brukere med nedsatt funksjonsevne. Avlastningstiltak er kostbare, dette vil utfordre økonomien gjennom planperioden. Aremark kommune vil forsøke å legge tilrette slik at vi kan tilby noen av brukerne av tjenesten avlastning lokalt, da primært ved omsorgstunet Bergslund. Noen tjenester er så spesialisert at Aremark kommune er avhenging av å kjøpe disse tjenestene eksternt. Det er fortiden dialog mellom kommuner for å se på om man kan tilby noe felles, heller enn å gi et tilbud i egen regi eller gjennom kjøp fra private. Det vil bli fremmet en sak rundt dette hvis konklusjonene ender med å se på felles løsninger mellom to eller flere kommuner.

Mål for perioden

Det overordnede målet for alle tjenestene i pleie og omsorg vil i perioden være å levere, kostnadseffektive og gode tjenester i tråd med lovverk, forskrifter, krav og retningslinjer.

De ulike reformene som trer i kraft på flere av tjenesteområdene vil være toneangivende for utøvelsen av tjenestene til den enkelte bruker.

På noen av områdene vil dette by på store økonomiske utfordringer, på bakgrunn av bortfall av statlige refusjonsordninger, tilskudd som blir implementert i rammestilskudd, økning av hjemme boende eldre som er i behov av fler og mer spesialiserte oppgaver. Et alvorligere somatisk sykdomsbilde hos pasienter med behov for sykehjemsplass preger også tjenesten.

Rekruttering av personell med høyskoleutdanning vil ha fokus fremover, slik at vi kan imøtekomme de krav som stilles i forhold til økt spesialisert behandling hos brukerne.

Disse sakene vil ha særskilt fokus i 2023:

- Et prioritert område i 2023 vil være kompetanseheving. Det vil foregå via våre kvalitetsutviklings-program, Veilederen og Compilo. Interne og eksterne kursholdere vil bli benyttet. Undervisningsrom etableres på Fosbykollen og skal benyttes til intern kompetanseheving.
- I tillegg vil SmartKom-samarbeidet bidra med muligheter for kompetanseutveksling som nettverks-samlinger og skulder-til-skulder opplæring.
- Det vil i planperioden satses på økt samarbeid med frivillige, da særlig i forhold til sosiale aktiviteter.
- Sykefraværarbeidet eller nærværarbeidet vil ha et sentralt fokus i planperioden.

Nye tiltak

Eldrereformen «Leve hele livet» har stor betydning i forhold til arbeidet i tjenesten fremover. Målet er at alle eldre skal få bedre hjelp og støtte til å mestre livet. «Leve hele livet» handler om de grunnleggende tingene som oftest svikter i tilbudet til eldre: mat, aktivitet og fellesskap, helsehjelp og sammenheng i tjenestene. Aremark kommune har iverksatt et dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens, dette tilbudet har pga. pandemien ikke vært operativt siden mars 2020, Tilbudet er planlagt å starte opp igjen 01.11.2022.

Byggetekniske utfordringer ved Fosbykollen sykehjem er et forhold som må hensyn tas i planperioden. Dette er lagt inn under investeringer.

Inventar og utstyr er gammelt og slitt, mye av dette bør fornyes til dagens standard og krav. Dette er planlagt gjennomført i planperioden.

Nødvendig velferdsteknologi, herunder moduler til saksbehandlingsprogram som Geric og ressursstyring blir fortløpende oppgradert til dagens behov og samfunnets krav til digitalisering av tjenestene. Nødvendig kompetanse for å benytte og vedlikeholde programvaren er på plass og utvikles kontinuerlig. Dette er kostbart og påvirker budsjettposten negativt.

Annen velferdsteknologi som trygghetsalarmsystemer, styringsverktøy som LMP og digitalt utstyr i hjemmene, bør prioriteres.

Det arbeides videre med et dagsentertilbud for beboerne på Bergslund som i utgangspunktet er tenkt lagt til kjelleren på Furulund. Arbeidet med dette vil ta noe tid da beboergruppen har vært ustabil.

Driftsbudsjett

Nettoramme inkludert avskrivninger

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Pleie og omsorg	36 329	38 629	43 882	43 882	43 882	43 882
Sum	36 329	38 629	43 882	43 882	43 882	43 882

Fordeling på tjeneste (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Administrasjon	0	0	380	380	380	380
Aktivisering og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsette	238	192	233	233	233	233
Helse- og omsorgstjenester i institusjon	19 857	21 784	22 235	22 235	22 235	22 235
Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	17 758	16 194	19 858	19 858	19 858	19 858
Institusjonslokaler	618	459	1 176	1 176	1 176	1 176
Sum	36 329	38 629	43 882	43 882	43 882	43 882

Kostra-analyse

	Aremark 2020	Aremark 2021	Marker Rakkestad	Halden	Kostragruppe 14
Prioritet					
Netto driftsutgifter per innbygger (253) helse- og omsorgstjenester i institusjon (B) *) **)	10 700	11 409	7 243	7 309	8 318
Netto driftsutgifter per innbygger (254) helse- og omsorgstj. til hjemmeboende (B) *) **)	7 854	10 128	6 700	13 153	9 837
Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B) *) **)	20 253	23 423	17 560	22 084	20 070
Produktivitet					
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass *)	1 411 482	1 515 688	1 229 548	1 480 875	1 516 187
Utgifter per beboerdøgn i institusjon	5 912	4 990	3 938	5 290	4 741
Kvalitet					
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100,0 %	100,0 %	100,0 %	94,3 %	98,2 %

*) Inflasjonsjustert med deflator

***) Justert for utgiftsbehov

Jord, skog-, plan- miljø- og viltforvaltning

Tjenester og oppgaver

Virksomhetsområdet yter tjenester på følgende fagområder:

- Bygge- og delesaker
- Plansaker
- Forurensning inkl. spredte avløpsanlegg
- Geodata og oppmåling inkl oppdatering av kartgrunnlag
- Skogbruk
- jordbruk
- Miljø og klima
- Vilt
- Friområder, friluftsliv
- Næringsutvikling

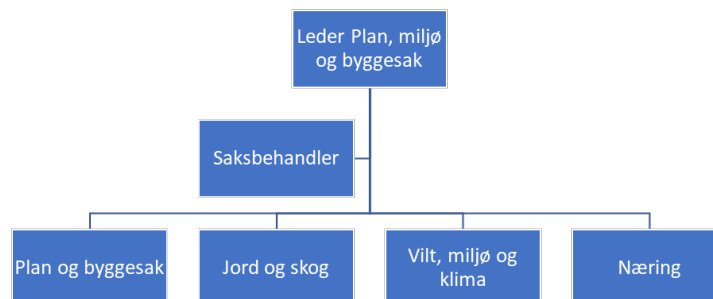
Virksomhetsområdet omfatter administrasjon og drift av funksjonene som er tillagt fagområdene. Leder samordner driften av virksomheten, og har sekretæransvar for drift- og utviklingsutvalget.

Fagområdet Geodata leveres av Indre Østfold kommune. Fagområdene jordbruk, skogbruk, viltforvaltning, klima og miljø, forvaltning av friområde m.m. kjøpes av Marker kommune. Oppgaver som er tillagt kommunen innenfor utvalgte kulturlandskap og skogsbilveier ivaretas også i samarbeidsavtalen med Marker.

Virksomhetsområdet forholder seg til plan- og bygningsloven, matrikkeloven samt en rekke andre særlover og forskrifter innen de enkelte fagområdene.

Aremark er medlem av Klima Østfold og det er budsjettert med medlemskap i Driftsassistansen. I tillegg er kommunen representert i Interkommunalt Utvalg for akutt forurensning (IUA) og i 110 brann Øst. Kommunen har også blitt med i et nødvannssamarbeid organisert av driftsassistansen.

Organisering

Tjenesteområder

Omfatter områdene jordbruk, skog, miljø og klima, viltforvaltning, byggesak, oppmåling/geodata, plan og næring.

Leder har løpende kontakten med de aktuelle saksbehandlerne i Marker, Indre Østfold kommune og deres ledere. Vedtaksmyndigheten i saker innenfor disse tjenesteområdene ligger til Aremark kommune, med noen unntak innenfor jord og skog hvor myndigheten er delegert til saksbehandlerne i Marker. Det er stort press på og etterspørsel etter kommunens tjenester på disse områdene.

Utarbeidelse av kommunale planer relatert til fagområdene ligger også her. Dette gjelder også overordnede lovpålagte oppgaver hjemlet i plan- og bygningsloven hvor kommunedirektøren har en sentral og overordnet rolle. Viktige oppgaver er utarbeidelse av kommunens planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel og arealplan som ved den siste revisjonen har blitt ivaretatt av kommunen selv.

Utviklingstrekk og rammebetingelser

Det er ikke varslet endringer fra andre myndigheter innen disse tjenesteområdene som vil påvirke dagens drift i noen spesiell grad.

Arealplan ligger til grunn for den arealmessige utviklingen av kommunen. Det er behov for å se på samfunnsdelen og kommunedirektøren vil starte et slikt arbeid i 2023.

Etter vedtak av ny arealplan var det ventet at det ville komme flere planinitiativ i perioden. Det har ikke lått til. Tilsvarende har det ikke vært noen spesiell endring rundt byggesak. Arbeidet innen byggesak og plan har fortsatt prioritet i årene som kommer. Vi har i 2022 levert byggesaksbehandling med vår egen saksbehandler. Dette har fungert bra.

Nytt for 2023 vil være at næring flyttes over til denne virksomheten. Dette fordi det er mange synergier og overføringsverdier mellom næring og de øvrige områdene i virksomheten. Saksbehandler vil fortsatt jobbe tett mot politikere, ordfører og kommunedirektør, men vil personmessig være underlagt leder for denne virksomheten.

Mål for perioden

Det er behov for flere byggeklare tomter. Videre har blitt prioritert og en utvikling av Fladebygrenda er nå igang. Det legges opp til en boliger her vil få en rask og god byggesaksbehandling.

Det arbeides videre med overføring av brygge m.m. til velforeningen på Fladebyåsen. Arbeidet videreføres i 2023.

Det er lagt opp til at driften videreføres på samme nivå også i 2022.

Det er viktig at Aremark kommune framstår som en "Ja-kommune". Vi skal derfor strekke oss for å imøtekomme innbyggerne i deres ønsker innenfor gjeldende lovgivning.

Arbeidet med å søke midler, samt bygge videre på kommunens bredbåndnett fortsetter i perioden. Arbeidet med nye arbeidsplasser videreføres også, herunder arbeidet med et mulig mellom lager i regi av Norsk Nukeleær Dekommisjonering.

Nye tiltak

Mange av midlene er tenkt brukt til påbygg Aremarkhallen og lysløypa. Det er lagt inn midler til styrking med en ny stilling som i hovedsak skal jobbe med utarbeidelse av offentlige gebyrer (KomTek) m.m.

Det er videre gjort tilpassinger (reduksjoner) i noen byggesaksgebyr for ytterligere å tilpasse disse til Marker.

Driftsbudsjett

Nettoramme inkludert avskrivninger

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Jord, skog-, plan- miljø- og viltforvaltning	2 067	2 933	4 829	4 829	4 829	4 829
Sum	2 067	2 933	4 829	4 829	4 829	4 829

Fordeling på tjeneste (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Administrasjon	0	0	2 194	2 194	2 194	2 194
Plansaksbehandling	235	407	517	517	517	517
Byggesaksbehandling og eierseksjonering	-244	816	92	92	92	92
Kart og oppmåling	466	199	-305	-305	-305	-305
Tilrettelegging og bistand for næringslivet	0	0	699	699	699	699
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	923	995	931	931	931	931
Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstiltak og parkering	31	35	37	37	37	37
Naturforvaltning og friluftsliv	667	481	663	663	663	663
Sum	2 067	2 933	4 829	4 829	4 829	4 829

Kostra-analyse

	Aremark 2020	Aremark 2021	Marker Rakkestad	Halden	Kostragruppe 14
Prioritet					
Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikl. nettodriftsutgifterbeløp pr innb (kr) *) **)	130	128	111	74	119
Andre nøkkeltall					
Netto driftsutgifter (303) Kart og oppmåling *)	294	466	615	181	1 016
Netto driftsutgifter (360) Naturforvaltning og friluftsliv *)	-352	144	-873	858	4 238
					6 067

*) Inflasjonsjustert med deflator

**) Justert for utgiftsbehov

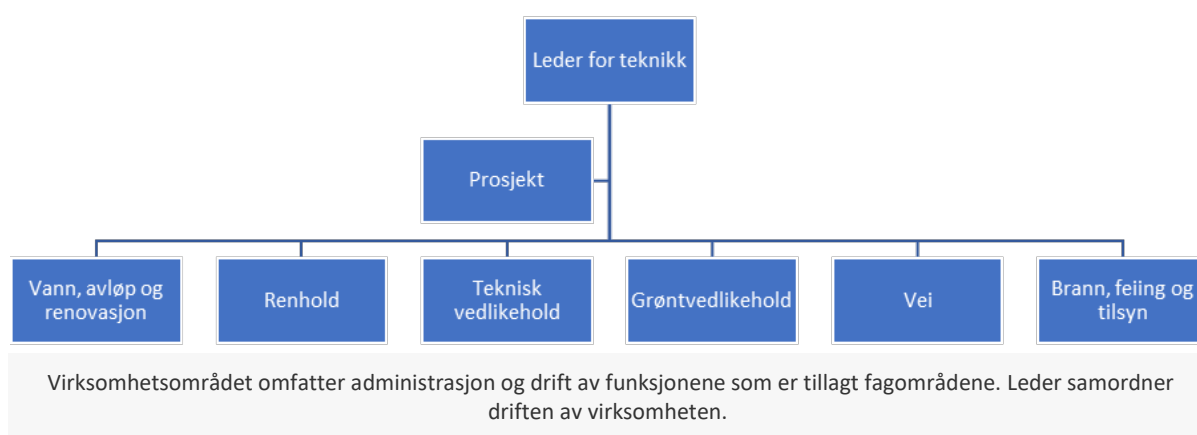
Teknikk

Tjenester og oppgaver

Virksomhetsområdet yter tjenester på følgende områder:

- Vedlikehold og drift og kommunal bygningsmasse
- Renhold av alle kommunale bygg
- Vedlikehold av grøntområder og plasser
- Vedlikehold av kommunale veier (inklusive gatelys)
- Gjennomføre vedtatte investeringer innenfor virksomhetsområdet

Organisering

Tjenesteområder

Tjenesteområdet omfatter drift, vedlikehold og renhold av kommunale bygg. Eksempel på oppgaver er service og vedlikehold på tekniske anlegg som ventilasjon, heis og elektriske anlegg. Vedlikehold og drift av kommunale veier, grøntområder, svømmehall, badeplasser og idrettsplasser, samt bistand til sykehjemmet med utkjøring av hjelpemidler. Utleie av Aremarkhallen blir også ivaretatt av teknikk.

Aremarkhallen og svømmehallen gir innbyggere i alle aldre mulighet for trening og fysisk aktivitet. Svømmebassenget er normalt åpent for publikum 8 måneder i året. Skolen benytter bassenget til svømmeopplæring.

Virksomheten leverer tjenester som støtter alle øvrige virksomheter i kommunen, samt kommunens innbyggere, hytte eiere og øvrige besøkende.

Teknisk har utarbeidet en vedlikeholdsplan for kommunale bygg. Dette er grunnlag for prioritering av vedlikehold i årene fremover. Det er lagt opp til noe vedlikehold av kommunale bygg, blant annet ligger det inne midler til oppgradering/vedlikehold av utleieleiligheter ved bytte av leietagere.

Det er i 2022 vedtatt en vedlikeholdsplan for kommunale veier. Arbeidet med utbedring etter denne planen har allerede startet, og vi ønsker å fortsette dette arbeidet utover i perioden. For å kunne ta igjen etterslepet, vil det være behov for bevilgninger til drift over flere år.

Utviklingstrekk og rammebetingelser

Teknikk er et stort og tungt rammeområde i Aremark kommune. Det er fortsatt behov for en god del oppgradering og rehabilitering innenfor rammeområdets mange ansvar.

Det har de siste årene blitt utført en del vedlikehold på bygg, men her er det fortsatt ett stort etterslep. Målet er at arbeidet med å ta igjen etterslepet skal fortsette utover i planperioden, men det forutsetter at det bevilges penger til dette.

Vedlikeholdsplanen for kommunale veier er utarbeidet og vedtatt. Veiene er av varierende standard, og det er nødvendig å prioritere utbedring en tid fremover. Planen gir oss ett godt grunnlag for å prioritere oppgavene, men det er avhengig av en styrking av driftsbudsjettet for vei.

Fra 2020 har Aremark kommune selv stått for drift og vedlikehold av grøntanleggene i kommunen. Dette planlegges videreført, og det må regnes med noen mindre investeringer i utstyr for å kunne utføre arbeidet på en god måte. Det er ikke avsatt midler til dette i økonomiplanperioden, men det vil bli gjort slike vurderinger i forbindelse med budsjettprosessen. Det var satt av midler til kjøp av traktor i 2021, men av forskjellige grunner har ikke dette kjøpet blitt gjennomført. Det vil i 2023 gjøres en ny vurdering av behovet for dette, eller eventuelt andre typer utstyr tilpasset drift av utearealene.

Arbeidet med å utvide flerbrukshallen er igangsatt, og den vil i løpet av våren 2023 stå ferdig. Når de nye arealene tas i bruk, må vi styrke renholdet noe. Det forventes forholdsvis lange åpningstider i lokalene, og vi må derfor tilpasse renholdet til dette.

Mål for perioden

Omsorgsboligene oppgraderes og tilpasses ved utskifting av leietagere.

Tilbygg på flerbrukshallen ferdigstilles våren 2023.

Uteområde/lekeplass ved flerbrukshallen etableres våren/sommeren 2023. Lekeapparater fra festivalområdet flyttes hit og settes opp i samme område som Tufteparken.

Fladebygrenda klargjøres med offentlig infrastruktur, slik at det er byggeklare tomter der i 2023.

Det legges opp til en del bygnings vedlikehold i 2023. Under forutsetning av at vi klarer å finansiere det, vil vi male Rådhuset og deler av Sykehjemmet. I tillegg håper vi på å kunne bytte noe dårlig panel og male deler av servicefløya på sykehjemmet.

Vi har som mål å finne gode løsninger for bedre skjøtsel av kommunens grøntområder. I sommerhalvåret er det veldig mange oppgaver ansatte på teknisk må utføre, og det viser seg i praksis at det er vanskelig å holde grøntarealene pene samtidig. Det kan være behov for noe styrking av ressursene for å få til dette. Det er også mulig at det må investeres i noe maskinelt utstyr.

Ladeinfrastruktur for elbiler ferdigstilles.

Nye tiltak

Det ses på mulig effektivisering av renholdet ved utskifting av maskiner og etablering av flere renholds soner. Dette vil kunne kreve noen investeringer i nye maskiner, men vil samtidig kunne friggi ressurser.

Økonomiplan for 2023-2026

Det vil i 2023 være mere fokus på service og vedlikehold på tekniske anlegg som ventilasjon, heis og elektriske anlegg. Dette for å sikre at anlegg og utstyr tilfredsstiller gjeldende regelverk og fungerer som forutsatt.

Vedlikeholdsplan for kommunale bygg vil oppdateres og skal danne grunnlag for prioriteringer i årene fremover. Målet er å få bukt med bygningsmessige forfall ved å utføre ett noe mere planmessig vedlikehold i årene fremover. Det legges opp til maling av fasaden på Rådhuset, lageret på Sommerro, deler av sykehjemmet og deler av servicefløya. Reparasjon på taket på kraftstasjonen i Strømsfoss og maling av fasadene gjennomføres også.

Det legges opp til at vedtatt vedlikeholdsplan for kommunale veier følges opp. Dette forutsetter at det settes av midler i drift. Det som prioriteres vil da være utskifting av ødelagte/manglende stikkrenner, rensing av grøfter og asfaltlapping. På investeringssiden er det behov for midler til forsterkning og asfaltering av enkelte strekninger.

Flerbrukshallen ferdigstilles og tilhørende uteområder med lekeplass etableres.

Driftsbudsjett

Nettoramme inkludert avskrivninger

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Teknikk	13 991	14 981	18 224	18 570	18 450	18 265
Sum	13 991	14 981	18 224	18 570	18 450	18 265

Fordeling på tjeneste (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Administrasjon	1 083	1 195	806	806	806	806
Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	324	250	289	289	289	289
Administrasjonslokaler	644	319	907	907	907	907
Interne serviceenheter	0	5 308	5 663	5 663	5 663	5 663
Førskolelokaler og skuss	649	1 006	1 761	1 709	1 601	1 416
Skolelokaler	5 096	2 535	2 608	2 608	2 608	2 608
Aktivitetstilbud barn og unge	50	50	0	0	0	0
Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	195	202	231	231	231	231
Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	272	162	168	168	168	168
Institusjonslokaler	2 463	881	1 211	1 211	1 211	1 211
Kommunalt disponerte boliger	-134	-138	57	57	57	57
Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	-10	-13	-13	-13	-13	-13
Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg	-12	20	240	240	240	240
Kommunale veier, miljø- og trafikksikkerhetstiltak og parkering	1 097	989	1 499	1 499	1 499	1 499
Rekreasjon i tettsted	194	279	632	632	632	632
Naturforvaltning og friluftsliv	115	25	-47	-47	-47	-47
Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	-13	-23	-23	-23	-23	-23
Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	1 322	1 073	1 178	1 576	1 565	1 565
Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	168	76	107	107	107	107
Kommunale kulturbygg	780	785	951	951	951	951

Økonomiplan for 2023-2026

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Sum	13 991	14 981	18 224	18 570	18 450	18 265

Kostra-analyse

	Aremark 2020	Aremark 2021	Marker Rakkestad	Halden	Kostragruppe 14	
Prioritet						
Administrasjonslokaler brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *) (**)	197	273	542	562	815	497
Brutto investeringsutgifter til boligformål per innbygger i kroner *)	658	508	2 545	882	390	2 417
Forv.utgifter i ei endomsforv. brutto driftsutgifter beløp pr innb (kr) *) (**)	158	131	148	253	262	344
Netto driftsutgifter per innbygger (222) skolelokaler (B) *) (**)	3 310	3 992	1 847	3 119	1 230	3 035
Netto driftsutgifter per innbygger (261) institusjonslokaler (B) *) (**)	1 595	1 725	1 402	803	835	1 846
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222), per innbygger 6-15 år *) (**)	30 692	39 128	15 540	27 508	10 516	26 523
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate *)	113 264	161 143	76 535	123 040	126 768	89 529
Kvalitet						
Antall nye søknader per 1000 innbyggere	2,0	9,0	4,0	3,0	7,0	4,0
Antall søknader per 1000 innbyggere	2,0	7,0	4,0	4,0	8,0	5,0
Antall utstedte parkeringstillatelser for forflytningshemmede pr. 10 000 innb	83	84	67	253	110	61
CO2-utslipp fra energibruk i komm. eiendomsforvalt., egne bygg	0	0	18	0	1	1

*) Inflasjonsjustert med deflator

(**) Justert for utgiftsbehov

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
Aremark rådhus - ventilasjon	1 875	0	0	0	1 875
Aremark treningssenter og fritidstilbud	8 750	0	0	0	8 750
Bryggeanlegg	0	1 000	0	0	1 000
Fladebygrenda					
Fosbykollen - brannpålegg	188	0	0	0	188
Fosbykollen sykehjem - heis	0	625	0	0	625
Fosbykollen sykehjem - rehabilitering kjøkken	125	625	0	0	750
Furulund - oppgradering bad	250	0	625	0	875
Furulund - oppgradering brannteknisk	188	0	0	0	188
Kommunale vegger	0	1 250	0	0	1 250

Økonomiplan for 2023-2026

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
Kommunale veger - veglys	1 250	0	0	0	1 250
Oppgradering omsorgsboliger	250	250	250	250	1 000
SD-anlegg	125	0	0	0	125
Sommero Industrifelt - grunnarbeider	150	0	0	0	150
Utvikling Sommero 2	1 750	250	0	0	2 000
Sum	14 901	4 000	875	250	20 026
investeringsprosjekter					

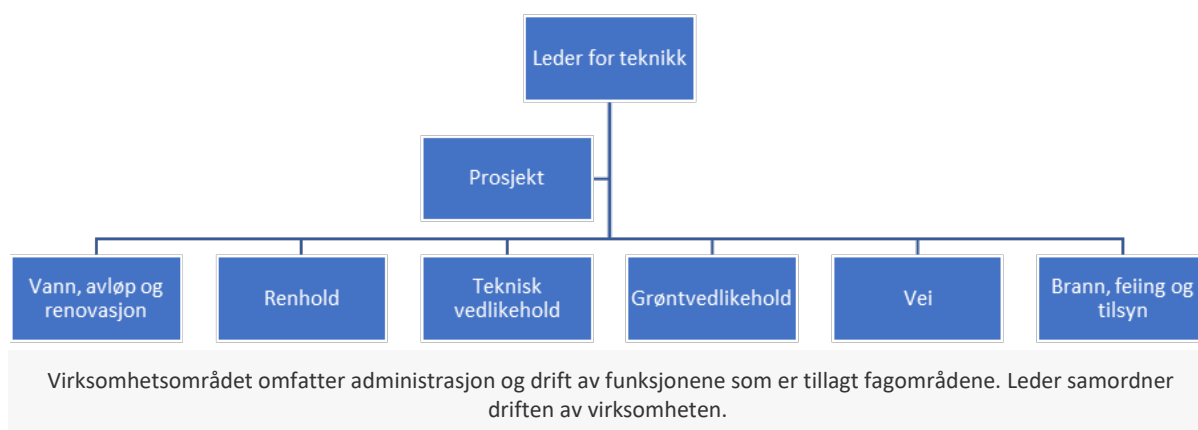
Vann, avløp og renovasjon

Tjenester og oppgaver

Tjenesteområdet yter tjenester på følgende områder:

- Renovasjon
- Vann og avløp

Organisering

Tjenesteområder

Virksomhetsområdet omfatter kommunal vannforsyning, avløpshåndtering og innsamling av slam til dette tjenesteområdet.

Vannforsyning omfatter produksjon og distribusjon av vann og nødvendig utbygging for å ivareta forsyning av drikkevann av god kvalitet i samsvar med gjeldene lover og myndighetskrav til alle abonnenter.

Avløpshåndtering omfatter de anlegg og ledningsnett som er påkrevd for å samle inn og rense avløpsvann (kloakk). Dette omfatter kommunens renseanlegg og pumpestasjoner. Kommunen er selv forurensningsmyndighet på anlegg med mindre enn 2000pe (personequivallenter). Skodsberg og Bjørkebekk renseanlegg faller innenfor denne kategorien anlegg. Fjerning av fremmedvann er ønskelig for en god renseprosess og for å redusere driftstid på pomper etc.

Utviklingstrekk og rammebetingelser

Tjenesteområdene vann, avløp, slam og renovasjon drives etter selvkostprinsippet, noe som innebærer at det enkelte området finansieres av gebyrinntekt fra brukerne av tjenestene. Det er ikke anledning å subsidiere annen drift i kommunen med inntekter fra disse områdene.

En revidert *Plan for vann, avløp og miljø* ble godkjent i 2020. Det er utarbeidet en handlingsplan som skal revideres årlig i forbindelse med budsjett. For 2023 er det lagt opp til investeringer i forbindelse med sanering av en eternittledning i sentrum. Etter at denne planen ble ferdigstilt, har Mattilsynets krav til reservevann blitt ytterligere skjerpet.

Mattilsynets gjennomførte i desember 2021 tilsyn med vannverk og distribusjonsnett i kommunen. Resultatet av dette ble at vi i 2022 fikk 4 avvik. Disse avvikene går i stor grad på at vi må øke lagringskapasiteten av drikkevann, etablere en permanent reservevannløsning og vesentlig bedre rutiner for drift og vedlikehold av ledningsnett. Her kreves det nå tidfestede planer for når og hvordan vi skal ha løsninger som tilfredsstillende dagen krav på plass.

For å kunne innfri Mattilsynets og forskriftens krav, må det relativt raskt etableres ett vanntårn til. Vi må også starte arbeidet med å få på plass en fullverdig reservevannløsning. Dette vil bety at vi må vurdere å etablere en ny rå-vann kilde, med tilhørende system for rensing. Arbeidet med å se på mulige løsninger og svare ut Mattilsynet er i gang og en konkret liste over aktuelle løsninger vil være klar tidlig i 2023. Dette arbeidet vil også innebære en revidering av eksisterende beredskapsplan for vannforsyning i kommunen.

På avløpsiden er den største utfordringen innlekk fra dårlige eller feilkoblede avløpsrør. Slike lekkasjer gjør at vi ved nedbør får regnvann inn i de kommunale rør traseene og til slutt alt for mye vann inn på renseanlegget. Dette påvirker renseprosessen og øker også driftskostnadene unødvendig mye. Målet er intensivere arbeidet med å søke etter feil og reparere disse. På litt lengre sikt må vi forvente å få krav om Nitrogen rensing av avløpsvannet. Hva dette i praksis vil bety for renseanleggene i Aremark er ikke avklart, men det må forventes en ombygging/utvidelse av renseanleggene våre.

Rent praktisk er det fullt mulig å løse utfordringene som er nevnt på gode og bærekraftige måter, men det vil bety store investeringer på vann og avløp fremover. Dette vil i sin tur kunne bety en vesentlig økning av de kommunale avgiftene.

Renovasjon er innsamling av husholdningsavfall og drift av miljøstasjoner, samt gjennomføring av vedtatte «søppel-uker». Sistnevnte er et populært tilbud som normalt gjennomføres vår og høst. Kommunen jobber med å vurdere en organisering av renovasjonsordningen slik at privatavfall kan skilles fra næringsavfall. I tillegg ses det på muligheter for å etablere en bedre miljøstasjon i kommunen. Her ses det på muligheter for å kunne ta i mot flere fraksjoner.

Mål for perioden

Arbeidet med overvannsproblematikken videreføres. Målet er en reduksjon av mengden fremmedvann inn på våre renseanlegg.

Arbeidet med å finne gode løsninger i forhold til produksjon og distribusjon av drikkevann fortsetter. Hovedfokus vil være å finne gode løsninger for reservevann og nødvann.

Eternittledningen i sentrum skiftes ut. Dette vil i stor grad fjerne risiko for ledningsbrudd på denne strekningen. Det legges også opp til et fellesprosjekt med fjernvarmeleverandøren med tanke på å utvide anlegget til også å kunne tilby varme i sentrum og flerbolighus i Fladebygrenda. Her vil det være mulig å legge varmerør i forbindelse med trassene for ny vannledning.

Vi er også nødt til å oppdatere risikovurderinger, farekartlegginger og handlingsplaner, slik at vår vannleveranser tilfredsstillende forskriftskravene.

Arbeidet med å finne gode løsninger for å etableres en helt ny avfallshåndteringsplass i kommunen fortsetter. Målet med dette vil være å samle alt på ett sted. Det er også ønskelig å utvide antal fraksjoner, slik at man også kan levere farlig avfall, EE-avfall, metall osv.

Nye tiltak

Innen vann og avløp planlegges utskifting av eternittledning i sentrum. Dette arbeidet vil fjerne størstedelen av kommunens eternittledninger og vil også være en viktig brikke i utviklingen av det nye boområdet på Fladebygrenda. Vi vil ved omlegging av denne trassen fjerne de mest kritiske punktene på vannledningen i sentrum, blant annet ved at vi fjerner bekkenkryssingen ved bensinstasjonstomta og noen kritiske kummer.

I forbindelse med sanering av vannledningen, så vurderes det også legge rør for fjernvarme i samme grøft. Norsk Bioenergi vil denne høsten og vinteren gjøre sine lønnsomhetsvurderinger rundt dette prosjektet. Hvis man finner lønnsomhet i det, vil rådhuset, mulig bankbygget og områdene med fortettet boligbygging på Fladebygrenda kunne være egnede mottakere av varme.

Det legges også opp til mer boligbygging på Bjørkebekk, noe som vil kunne føre til et større press på renseanlegget der. Arbeidet med å fjerne fremmedvann i avløpsnett vil derfor videreføres, med fokus på Bjørkebekk

I forbindelse med at forsyningsikkerheten skal ivaretas, må det vurderes om det bør etableres ett vanntårn og en råvannskilde til, alternativt kan være å etablere en reservevannsløsning sammen med en av våre nabokommuner. Dette arbeidet har blitt start opp i forbindelse med revidering av beredskapsplan for vannforsyning.

Driftsbudsjett

Nettoramme inkludert avskrivninger

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Vann, avløp og renovasjon	-4 005	-6 172	-4 425	-4 545	-5 057	-4 613
Sum	-4 005	-6 172	-4 425	-4 545	-5 057	-4 613

Fordeling på tjeneste (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Byggesaksbehandling og eierseksjonering	-219	-57	-86	-86	-86	-86
Produksjon av vann	1 324	1 089	1 391	1 431	1 431	1 431
Distribusjon av vann	-2 448	-3 469	-3 024	-3 208	-3 720	-3 276
Avløpsrensing	3 735	2 931	3 492	3 532	3 532	3 532
Avløpsnett/innsamling av avløpsvann	-5 967	-6 303	-5 773	-5 782	-5 782	-5 782
Tømming av slamavskillere, septiktanker o.l.	-124	-217	-160	-160	-160	-160
Innsamling av husholdningsavfall	-202	-146	-265	-273	-273	-273
Sum	-4 005	-6 172	-4 425	-4 545	-5 057	-4 613

Kostra-analyse

Aremark	Aremark	Marker Rakkestad	Halden Kostragruppe
2020	2021		14

Produktivit

Økonomiplan for 2023-2026

Vann - Driftsutgifter per tilknyttet innbygger (kr/tilkn.innb) *)	2 719	3 634	1 899	1 137	990	
Vann - Gebyrinntekter per innbygger tilknyttet kommunal vannforsyning (kr/tilkn.innb) *)	2 756	5 769	2 606	1 573	1 431	
Årsgebyr for avløpstjenesten - ekskl. mva. (kr) *)	10 126	10 938	9 160	4 264	4 720	5 657
Kvalitet						
Estimert gjennomsnittsalder for kommunalt spillvannnett med kjent alder (år)	25,0	25,0	30,0	29,0	23,0	
Renovasjon - Husholdningsavfall per innbygger (kommune)	363	324	354	390	361	0
Renovasjon - Levert til materialgjenvinning og biologisk behandling per innbygger (kommune)	112	4	158	116	187	0

*) Inflasjonsjustert med deflator

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
Pumpestasjoner	580	0	0	0	580
Skodsberg renseanlegg - teknisk anlegg	370	0	0	0	370
Utskifting ledningsnett vann-etermittledning	3 900	0	0	0	3 900
Vannmålere	0	2 000	0	0	2 000
VA-Strømsfoss	2 000	2 000	0	0	4 000
Sum investeringsprosjekter	6 850	4 000	0	0	10 850

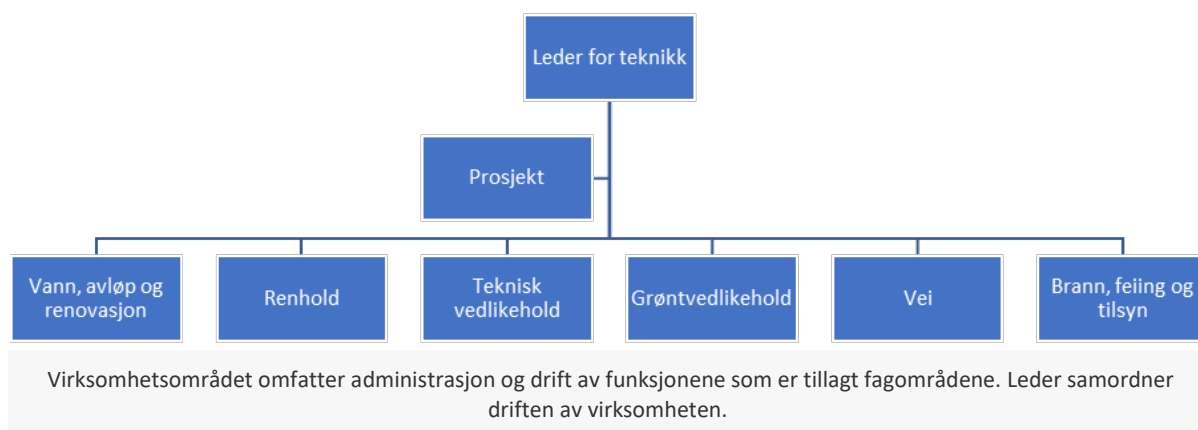
Brann og feiing

Tjenester og oppgaver

Tjenesteområdet yter tjenester innen:

- Brann og redning
- Brannforebyggende tilsyn etter §13
- Feiing og tilsyn av boliger

Organisering

Tjenesteområder

Omfatter lovpålagte oppgaver etter Brann- og eksplosjonsvernloven. I dette ligger det blant annet slukking av brann, redning, helseoppdrag, akutt forurensning og feie og tilsynstjenester, samt brannforebyggende tilsyn på kommunens §13 bygg.

Tjenestene feiing og tilsyn på bolighus og forebyggende tilsynstjenester kjøpes i sin helhet fra Halden. Overordnet ledelse/Brannsjef kjøpes også fra Halden. Operativt utførende mannskaper og utstyr befinner seg i Aremark.

Leder teknisk drift har på vegne av kommunedirektøren den løpende kontakten med brannsjefen i Halden. Aremark kommune har arbeidsgiveransvaret for alle ansatte i Aremark brannvesen, samt økonomiansvar for tjenestene. Feiegebyrer fastsettes og kreves inn av Aremark kommune.

Utviklingstrekk og rammebetingelser

Brannvesenet har de siste to årene hatt en betydelig oppgradering av biler og utstyr. Vi har tatt i bruk ny mannskapsbil (MAN), ny brannbåt og ny fremskutt enhet (MB Sprinter). Dette gjør at vi har tidsriktig og godt utstyr for å møte fremtidens oppdrag.

Aremark har ett godt samarbeid med Halden. Organiseringen vi har i dag fungerer bra og samarbeidet mellom våre brannvesen gir positive effekter for begge parter. Det synes derfor hensiktsmessig at dette samarbeidet forsetter slik som i dag.

Økonomiplan for 2023-2026

Aremerk brannvesen består av dyktige og engasjerte mannskaper. Det leveres veldig gode tjenester og mannskapene har ett høyt faglig nivå. Det er har vært noe utskifting av mannskaper som følge av naturlig avgang i 2022, vi har derfor ansatte to nye brannkonstabler. Rekrutering av yngre krefter er bra, og dette bidrar positivt i gruppen.

Nye tiltak

Det vil i 2023 arbeides med å finne bedre løsninger på internkontroll og loggføring av kompetanse på mannskapene. Her må vi ha ett system som tilpasse utrykningsmannskaper og deres oppgaver og ansvar.

Førerkort og kompetansebevis må på plass i forhold til biler og utstyret vi har i dag. Dette vil kreve at det settes av noe mere penger til dette i årene fremover. Dokumentert opplæring er en svært viktig del av å ha gode og effektive mannskaper i brannvesenet.

Det vil i 2023 være behov for noen mindre tilpasninger av brannstasjonen, slik at vi tilfredsstillers dagens HMS krav.

Driftsbudsjett

Nettoramme inkludert avskrivninger

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Brann og feiing	1 828	1 905	2 241	2 216	2 216	2 216
Sum	1 828	1 905	2 241	2 216	2 216	2 216

Fordeling på tjeneste (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Forebygging av branner og andre ulykker	-49	-40	-34	-34	-34	-34
Beredskap mot branner og andre ulykker	1 885	1 945	2 274	2 250	2 250	2 250
Sum	1 828	1 905	2 241	2 216	2 216	2 216

Kostra-analyse

	Aremerk 2020	Aremerk 2021	Marker Rakkestad	Halden	Kostragruppe 14	
Prioritet						
Antall utrykninger: sum utrykninger til branner og andre utrykninger pr. 1000 innbyggere	30,2	22,8	21,0	19,5	19,4	20,5
Brann- og ulykkesvern nettodriftsutgifterandel av totale utgifter (prosent)	1,7 %	1,8 %	1,9 %	1,1 %	1,7 %	2,0 %
Netto driftsutgifter til funksjon 338 pr. innbygger *)	-56	-37	179	185	118	18
Netto driftsutgifter til funksjon 339 pr. innbygger *)	1 353	1 434	1 061	605	961	1 805

Kvalitet

Økonomiplan for 2023-2026

Årsgebyr for feiing og tilsyn - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret +1) *)	591	490	440	520	490	531
---	-----	-----	-----	-----	-----	-----

*) Inflasjonsjustert med deflator

Sentrale ansvar

Driftsbudsjett

Nettoramme inkludert avskrivninger

Beløp i 1000

Fordeling på enhet (tabell)

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Sentrale ansvar	-103 853	-107 460	-122 803	-122 024	-121 640	-121 537
Sum	-103 853	-107 460	-122 803	-122 024	-121 640	-121 537

Fordeling på tjeneste (tabell)

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Bistand til etablering og opprettholdelse av egen bolig	30	-25	-25	-25	-25	-25
Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg	0	-70	-70	-70	-70	-70
Skatt på inntekt og formue	-43 032	-41 092	-46 162	-46 162	-46 162	-46 162
Statlige rammetilskudd og øvrige generelle statstilskudd	-66 922	-65 349	-70 696	-72 515	-73 900	-73 901
Generelt statstilskudd vedrørende flyktninger m.v./komp for mva i inv.regnsk.	-72	0	-5 931	-5 840	-4 847	-4 584
Motpost avskrivninger	-8 849	-9 606	-10 571	-10 856	-10 736	-10 551
Renter/utbytte og lån	8 377	7 429	9 552	11 197	11 314	11 762
Interne finansieringstransaksjoner	7 877	1 253	1 100	2 246	2 786	1 994
Sum	-103 853	-107 460	-122 803	-122 024	-121 640	-121 537

Investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Økonomiplan				Sum
	2023	2024	2025	2026	2023-26
KLP-egenkapitalinnskudd	400	400	400	400	1 600
Sum	400	400	400	400	1 600
investeringsprosjekter					

Vedlegg

Vedlegg – Forskriftsrapporter

§ 5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Rammetilskudd	-66 466	-64 879	-64 584	-70 226	-72 045	-73 430	-73 431
Inntekts- og formuesskatt	-39 254	-37 368	-38 857	-40 223	-40 223	-40 223	-40 223
Eiendomsskatt	-3 777	-3 724	-3 724	-5 939	-5 939	-5 939	-5 939
Andre generelle driftsinntekter	-606	-540	-540	-6 471	-6 380	-5 387	-5 124
Sum generelle driftsinntekter	-110 103	-106 511	-107 705	-122 859	-124 587	-124 979	-124 717
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	92 296	98 309	101 876	113 345	112 285	112 021	112 102
Avskrivninger	8 849	9 606	9 606	10 529	10 814	10 694	10 509
Sum netto driftsutgifter	101 145	107 915	111 482	123 875	123 099	122 715	122 611
Brutto driftsresultat	-8 958	1 404	3 777	1 016	-1 488	-2 264	-2 106
Renteinntekter	-208	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Utbytter	-1 320	-1 450	-2 810	-3 200	-2 203	-2 420	-2 464
Renteutgifter	2 363	3 134	3 134	5 538	5 487	5 286	4 972
Avdrag på lån	6 226	6 170	6 170	7 640	8 338	8 873	9 680
Netto finansutgifter	7 062	7 354	5 994	9 477	11 122	11 239	11 687
Motpost avskrivninger	-8 849	-9 606	-9 606	-10 571	-10 856	-10 736	-10 551
Netto driftsresultat	-10 745	-848	165	-78	-1 222	-1 761	-969
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	0	400	5 650	400	400	400	400
Avsetninger til bundne driftsfond	4 142	200	200	200	197	197	197
Bruk av bundne driftsfond	-1 274	-605	-605	-1 222	-1 222	-1 222	-1 222
Avsetninger til disposisjonsfond	7 877	853	1 073	700	1 846	2 386	1 594
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-6 483	0	0	0	0
Dekning av tidligere års	0	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
merforbruk i driftsregnskapet							
Sum	10 745	848	-165	78	1 222	1 761	969
disponeringer eller dekning av netto driftsresultat							
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Nettorammer

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Politisk styring og sentraladministrasjon	15 894	18 350	19 172	16 878	16 778	18 019	17 919
Barnehage og kultur	8 179	9 533	9 588	10 254	10 254	10 254	10 254
Aremark skole og SFO	18 823	15 848	16 024	15 443	14 655	14 655	14 655
Barnevern, helse og NAV	10 747	11 453	11 465	15 478	15 386	14 393	14 131
Pleie og omsorg	36 329	38 629	38 950	43 882	43 882	43 882	43 882
Jord, skog-, planmiljø- og viltforvaltning	2 067	2 933	2 933	4 829	4 829	4 829	4 829
Teknikk	13 991	14 981	15 575	18 224	18 570	18 450	18 265
Vann, avløp og renovasjon	-4 005	-6 172	-4 629	-4 425	-4 545	-5 057	-4 613
Brann og feiing	1 828	1 905	1 949	2 241	2 216	2 216	2 216
Sum bevilgninger drift, netto	103 853	107 460	111 027	122 803	122 024	121 640	121 537
Herav:							
Avskrivninger	8 849	9 606	9 606	10 529	10 814	10 694	10 509
Netto renteutgifter og -inntekter	-82	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Avsetninger til bundne driftsfond	4 064	200	200	200	197	197	197
Bruk av bundne driftsfond	-1 274	-605	-605	-1 222	-1 222	-1 222	-1 222
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	92 296	98 309	101 876	113 345	112 285	112 021	112 102

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Økonomiplan for 2023-2026

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Investeringer i varige driftsmidler	32 755	18 708	26 958	21 751	8 000	875	250
Tilskudd til andres investeringer	232	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	321	400	400	400	400	400	400
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	33 308	19 108	27 358	22 151	8 400	1 275	650
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 566	-2 352	-2 352	-2 630	-550	-175	-50
Tilskudd fra andre	0	0	0	-7 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-1 889	0	0	-5 500	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-18 950	-16 357	-19 357	-6 621	-7 450	-700	-200
Sum investeringsinntekter	-26 405	-18 708	-21 708	-21 751	-8 000	-875	-250
Videreutlån	100	600	600	600	600	600	600
Bruk av lån til videreutlån	-100	-600	-600	-600	-600	-600	-600
Avdrag på lån til videreutlån	166	300	300	200	200	200	200
Mottatte avdrag på videreutlån	-382	-300	-300	-200	-200	-200	-200
Netto utgifter videreutlån	-216	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	-400	-5 650	-400	-400	-400	-400
Avsetninger til bundne investeringsfond	63	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-6 750	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-6 687	-400	-5 650	-400	-400	-400	-400
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0	0

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Politisk styring og sentraladministrasjon								
Politisk styring og sentraladministrasjon	511	250	250	0	0	0	0	0
Sum Politisk styring og sentraladministrasjon	511	250	250	0	0	0	0	0
Pleie og omsorg								
Pleie og omsorg	0	350	350	0	0	0	0	0
Sum Pleie og omsorg	0	350	350	0	0	0	0	0
Teknikk								
Teknikk	28 306	9 383	16 733	14 901	4 000	875	250	20 026
Sum Teknikk	28 306	9 383	16 733	14 901	4 000	875	250	20 026
Vann, avløp og renovasjon								
Vann, avløp og renovasjon	3 619	5 600	6 500	6 850	4 000	0	0	10 850
Sum Vann, avløp og renovasjon	3 619	5 600	6 500	6 850	4 000	0	0	10 850
Brann og feiing								
Brann og feiing	319	3 125	3 125	0	0	0	0	0
Sum Brann og feiing	319	3 125	3 125	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	32 755	18 708	26 958	21 751	8 000	875	250	30 876

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Salg av boliger	232	0	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	232	0	0	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2023-2026

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
KLP- egenkapitalinnskudd	321	400	400	400	400	400	400	1 600
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	321	400	400	400	400	400	400	1 600

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	33 308	19 108	27 358	22 151	8 400	1 275	650	32 476

Vedlegg - Investeringer per program

Andre investeringer

Beløp i 1000

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Netto prosjekt utgift	2023	2024	2025	2026	2023-26
Teknikk							
Aremark rådhus - ventilasjon	2024	1 875	1 875	0	0	0	1 875
Aremark treningscenter og fritidstilbud	2025	6 000	8 750	0	0	0	8 750
Bryggeanlegg Fladebygrenda	2025	1 000	0	1 000	0	0	1 000
Fosbykollen - brannpålegg	2023	2 127	188	0	0	0	188
Fosbykollen sykehjem - heis	2026	625	0	625	0	0	625
Fosbykollen sykehjem - rehabilitering kjøkken	2026	750	125	625	0	0	750
Furulund - oppgradering bad	2025	1 325	250	0	625	0	875
Furulund - oppgradering brannteknisk	2023	1 026	188	0	0	0	188
Kommunale vegger	2030	2 500	0	1 250	0	0	1 250
Kommunale vegger - veglys	2025	1 250	1 250	0	0	0	1 250

Økonomiplan for 2023-2026

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Netto prosjekt utgift	2023	2024	2025	2026	2023-26
Oppgradering omsorgsboliger	LØPENDE		250	250	250	250	1 000
SD-anlegg	2023	250	125	0	0	0	125
Sjøvik	2030	-4 000	0	0	0	0	0
Sommero Industrifelt - grunnarbeider	2025	3 488	150	0	0	0	150
Utvikling Sommero 2	2026	1 500	1 750	250	0	0	2 000
Sum Teknikk		19 715	14 901	4 000	875	250	20 026
Sentrale ansvar							
KLP- egenkapitalinnskudd	LØPENDE		400	400	400	400	1 600
Sum Sentrale ansvar		0	400	400	400	400	1 600
Sum		23 715	15 301	4 400	1 275	650	21 626

Selvkost

Beløp i 1000

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Netto prosjekt utgift	2023	2024	2025	2026	2023-26
Vann, avløp og renovasjon							
Pumpestasjoner	2023	580	580	0	0	0	580
Skodsberg renseanlegg - teknisk anlegg	2024	370	370	0	0	0	370
Utsifting ledningsnett vann- eternittledning	2024	5 900	3 900	0	0	0	3 900
Vannmålere	2024	2 000	0	2 000	0	0	2 000
VA-Strømsfoss	2025	4 000	2 000	2 000	0	0	4 000
Sum Vann, avløp og renovasjon		12 850	6 850	4 000	0	0	10 850
Sum		12 850	6 850	4 000	0	0	10 850

Andre investeringer

Teknikk

Selvkost

Vann, avløp og renovasjon

Budsjettvedtak

§ 5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Rammetilskudd	-66 466	-64 879	-64 584	-70 226	-72 045	-73 430	-73 431
Inntekts- og formuesskatt	-39 254	-37 368	-38 857	-40 223	-40 223	-40 223	-40 223
Eiendomsskatt	-3 777	-3 724	-3 724	-5 939	-5 939	-5 939	-5 939
Andre generelle driftsinntekter	-606	-540	-540	-6 471	-6 380	-5 387	-5 124
Sum generelle driftsinntekter	-110 103	-106 511	-107 705	-122 859	-124 587	-124 979	-124 717
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	92 296	98 309	101 876	113 345	112 285	112 021	112 102
Avskrivninger	8 849	9 606	9 606	10 529	10 814	10 694	10 509
Sum netto driftsutgifter	101 145	107 915	111 482	123 875	123 099	122 715	122 611
Brutto driftsresultat	-8 958	1 404	3 777	1 016	-1 488	-2 264	-2 106
Renteinntekter	-208	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Utbytter	-1 320	-1 450	-2 810	-3 200	-2 203	-2 420	-2 464
Renteutgifter	2 363	3 134	3 134	5 538	5 487	5 286	4 972
Avdrag på lån	6 226	6 170	6 170	7 640	8 338	8 873	9 680
Netto finansutgifter	7 062	7 354	5 994	9 477	11 122	11 239	11 687
Motpost avskrivninger	-8 849	-9 606	-9 606	-10 571	-10 856	-10 736	-10 551
Netto driftsresultat	-10 745	-848	165	-78	-1 222	-1 761	-969
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	0	400	5 650	400	400	400	400
Avsetninger til bundne driftsfond	4 142	200	200	200	197	197	197
Bruk av bundne driftsfond	-1 274	-605	-605	-1 222	-1 222	-1 222	-1 222
Avsetninger til disposisjonsfond	7 877	853	1 073	700	1 846	2 386	1 594
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-6 483	0	0	0	0
Dekning av tidligere års	0	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
merforbruk i driftsregnskapet							
Sum	10 745	848	-165	78	1 222	1 761	969
disponeringer eller dekning av netto driftsresultat							
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0

§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

Nettorammer

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Politisk styring og sentraladministrasjon	15 894	18 350	19 172	16 878	16 778	18 019	17 919
Barnehage og kultur	8 179	9 533	9 588	10 254	10 254	10 254	10 254
Aremark skole og SFO	18 823	15 848	16 024	15 443	14 655	14 655	14 655
Barnevern, helse og NAV	10 747	11 453	11 465	15 478	15 386	14 393	14 131
Pleie og omsorg	36 329	38 629	38 950	43 882	43 882	43 882	43 882
Jord, skog-, planmiljø- og viltforvaltning	2 067	2 933	2 933	4 829	4 829	4 829	4 829
Teknikk	13 991	14 981	15 575	18 224	18 570	18 450	18 265
Vann, avløp og renovasjon	-4 005	-6 172	-4 629	-4 425	-4 545	-5 057	-4 613
Brann og feiing	1 828	1 905	1 949	2 241	2 216	2 216	2 216
Sum bevilgninger drift, netto	103 853	107 460	111 027	122 803	122 024	121 640	121 537
Herav:							
Avskrivninger	8 849	9 606	9 606	10 529	10 814	10 694	10 509
Netto renteutgifter og -inntekter	-82	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Avsetninger til bundne driftsfond	4 064	200	200	200	197	197	197
Bruk av bundne driftsfond	-1 274	-605	-605	-1 222	-1 222	-1 222	-1 222
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	92 296	98 309	101 876	113 345	112 285	112 021	112 102

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Investeringer i varige driftsmidler	32 755	18 708	26 958	21 751	8 000	875	250
Tilskudd til andres investeringer	232	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	321	400	400	400	400	400	400
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	33 308	19 108	27 358	22 151	8 400	1 275	650
Kompensasjon for merverdiavgift	-5 566	-2 352	-2 352	-2 630	-550	-175	-50
Tilskudd fra andre	0	0	0	-7 000	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-1 889	0	0	-5 500	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-18 950	-16 357	-19 357	-6 621	-7 450	-700	-200
Sum investeringsinntekter	-26 405	-18 708	-21 708	-21 751	-8 000	-875	-250
Videreutlån	100	600	600	600	600	600	600
Bruk av lån til videreutlån	-100	-600	-600	-600	-600	-600	-600
Avdrag på lån til videreutlån	166	300	300	200	200	200	200
Mottatte avdrag på videreutlån	-382	-300	-300	-200	-200	-200	-200
Netto utgifter videreutlån	-216	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	-400	-5 650	-400	-400	-400	-400
Avsetninger til bundne investeringsfond	63	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-6 750	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-6 687	-400	-5 650	-400	-400	-400	-400

Økonomiplan for 2023-2026

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0	0

§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Politisk styring og sentraladministrasjon								
Politisk styring og sentraladministrasjon	511	250	250	0	0	0	0	0
Sum Politisk styring og sentraladministrasjon	511	250	250	0	0	0	0	0
Pleie og omsorg								
Pleie og omsorg	0	350	350	0	0	0	0	0
Sum Pleie og omsorg	0	350	350	0	0	0	0	0
Teknikk								
Teknikk	28 306	9 383	16 733	14 901	4 000	875	250	20 026
Sum Teknikk	28 306	9 383	16 733	14 901	4 000	875	250	20 026
Vann, avløp og renovasjon								
Vann, avløp og renovasjon	3 619	5 600	6 500	6 850	4 000	0	0	10 850
Sum Vann, avløp og renovasjon	3 619	5 600	6 500	6 850	4 000	0	0	10 850
Brann og feiing								
Brann og feiing	319	3 125	3 125	0	0	0	0	0
Sum Brann og feiing	319	3 125	3 125	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	32 755	18 708	26 958	21 751	8 000	875	250	30 876

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Salg av boliger	232	0	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2023-2026

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Tilskudd til andres investeringer	232	0	0	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
KLP- egenkapitalinnskudd	321	400	400	400	400	400	400	1 600
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	321	400	400	400	400	400	400	1 600

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. budsjett 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan Sum 2023- 2026
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	33 308	19 108	27 358	22 151	8 400	1 275	650	32 476

Gebyrliste

Helse- og omsorg

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Trygghetsalarmer	264	271	

Opphold i institusjon

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Avlastningsopphold			
Enkelte dag- eller nattopphold	100	105	
Korttidsopphold	180	185	
Langtidsopphold	Se forskrift	Se forskrift	

Matservering til brukere med enkeltvedtak

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Emballasje pr. porsjon ved varmmatombringing	15	16	
Grøt	39	40	
Kveldsmat	56	58	
Liten middag med dessert	75	78	
Liten middag uten dessert	53	55	
Normal middag med dessert	101	105	
Normal middag uten dessert	82	85	

Hjemmehjelp

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
2 - 3 G	173	179	
3 - 4 G	232	241	
4 - 5 G	290	301	
Opp til 2 G	215	220	
Over 5 G	306	317	

Barnehage

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Foreldrebetaling	3 315	3 000	Fra 1. januar 2023 er maksimalprisen 3 000 kroner per måned for heltidsplass, i hht. satsen i statsbudsjettet.
Matpenger	500	500	

SFO

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Hel plass	2 448	2 539	
Korttidsplass	1 836	1 904	
Mat hel plass	118	122	
Mat korttid	89	92	
Søskenmoderasjon	0	0	

Søsknmoderasjon

30 % moderasjon for 2. barn eller flere.

Leiepriser

Leiepriser Furulund

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Peisestue fredag-lørdag	820	850	
Peisestue søndag-torsdag	410	425	
Storsal fredag-lørdag	1 128	1 170	
Storsal + peisestue fredag-lørdag	1 845	1 913	
Storsal + peisestue søndag-torsdag	820	850	
Storsal søndag-torsdag	410	425	

Leiepriser Aremark skole

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Lærerværelse/elevtorg mandag-torsdag	636	660	
Møterom mandag-torsdag	318	330	
SFO mandag-torsdag	523	542	

Leiepriser Aremarkhallen og Kulturscena

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Andre idretts- og kulturarrangement; 3 timers minimumsleie	1 538	1 595 + pr. påbegynte klokke time utover 3 timer: kr 308,-	
Lag og foreninger tilknyttet Aremark kommune	Gratis	Gratis	
Lokale idretts- og kulturarrangement; 3 timers minimumsleie	923	957 + pr. påbegynte klokke time utover 3 timer: kr 308,-	
Øvrige lag og foreninger, enkeltpersoner og bedrifter; pr. time	308	319	

Badepriser

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Barn under 17 år, og pensjonister	21	22	
Familie	72	75	
Klippekort for enkeltpersoner - BARN	205	213	
Klippekort for enkeltpersoner - VOKSNE	513	532	
Voksen: 18 år og eldre	51	53	

Renovasjon

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Bolig, 270 ltr. stativ (helårs tømning)	1 693	1 693 Eks. mva	
Bolig, 400 ltr. stativ (helårs tømning)	2 509	2 509 Eks. mva	
Fritidsbolig, 270 ltr. stativ (helårs tømning)	1 693	1 693 Eks. mva	
Fritidsbolig, 400 ltr. stativ (helårs tømning)	2 509	2 509 Eks. mva	
Hjemmekompostering			
Kontainere ved hyttefelt			
Næring, 270 ltr. stativ (helårs tømning)	1 693	1 693 Eks. mva	

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Næring, 400 ltr. stativ (helårs tømming)	2 509	2 509	Eks. mva

Hjemmekompostering

Kommunen tilbyr fra 2021 komposteringsdunker til privat bruk. Pris pr. dunk ved kjøp hos kommunen er 1200 eks.mva (1500 inkl.mva). Strø kan hentes gratis hos kommunen, maks ti sekker i året, ta kontakt med kommunen ved behov.

Kontainere ved hyttefelt

Ved hyttefelt kan kommunen tilby containere med sensorer, slik at det tømmes automatisk ved behov hele året. Hyttefeltene må selv gå sammen for å lage plassering til containere, område for plassering må godkjennes av kommunen før oppbygning. Det må være også være godkjent søknad etter plan- og bygningsloven, samt inngått grunneieravtaler.

Takster for eiendomsinformasjon

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Meglerpakke	1 230	1 276	Eks. mva

Kulturskole

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Elevplass pr. år	3 229	3 267	
Søskenermoderasjon	2 153	2 286	Det gis søskenermoderasjon til barn nr. 2 eller flere

Feiing og tilsyn

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
For lovpålagt feiing og tilsyn med ildsteder og fyringsanlegg Boliger	490	490	Eks mva.
For lovpålagt feiing og tilsyn med ildsteder og fyringsanlegg Fritidsboliger	490	490	Eks. mva
Øvrige tjenester som ikke omfattes av lovpålagt feiing og tilsyn. Herunder fresing, kontroll montering av nytt ildsted, fjerning av gjenstander i røykkanaler, feiing av fyrkjeler, o.l. betales pris pr	850	850	Eks. mva

Bryllup og vielse

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Vigsel - sats 1	0	0	
Vigsel - sats 2	0	0	

Vigsel - sats 1

Kommunestyret ønsker at flere skal gifte seg i Aremark og fjerner egenandelen for borgerlig vielse som utføres utenfor kontortid.

Vigsel - sats 2

Kommunestyret ønsker at flere skal gifte seg i Aremark og fjerner egenandelen for borgerlig vielse som utføres utenfor kontortid.

Detaljregulering

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
For mindre reguleringsendringer betales	11 275	11 275	
Private forslag til reguleringsplan (inkludert direkte kostnader) < 5.000 kvm	53 300	53 300	
Private forslag til reguleringsplan som avbrytes etter varsling	11 275	11 275	
Tillegg pr påbegynte 5.000 kvm	6 253	6 253	

Byggesak**Heiser / Løfteinnretninger**

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Personheis og vareheis med/uten personbefordring	5 023	5 023	
Rulletrapper, rullebånd og rullende fortau	5 023	5 023	
Småheis/trappeheis	5 023	5 023	

Delingssøknader

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
For søknad om deling med grenser som er i samsvar med fastsatt plan	3 178	3 178	Uten mangler
For søknad om deling med grenser som er i samsvar med fastsatt plan	3 998	3 998	Med mangler
For søknad om fradeling av tilleggsparsell og grensejustering betales for hver eiendom som berøres av justeringen	2 665	2 665	Uten mangler
For søknad om fradeling av tilleggsparsell og grensejustering betales for hver eiendom som berøres av justeringen	3 280	3 280	Med mangler
For søknad om fradeling av tomt i regulert område, men hvor tomtedeling ikke fremgår av vedtatt plan	6 458	6 458	Uten mangler
For søknad om fradeling av tomt i regulert område, men hvor tomtedeling ikke fremgår av vedtatt plan	7 893	7 893	Med mangler
For søknad om fradeling av tomt i uregulert strøk	12 813	12 813	Uten mangler
For søknad om fradeling av tomt i uregulert strøk	16 093	16 093	Med mangler
For søknad om tillegg/endring	2 665	2 665	Uten mangler
For søknad om tillegg/endring	3 280	3 280	Med mangler

Behandlinger etter forurensningsloven

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Avløpsrensaneanlegg f.o.m. 15Pe (separat anlegg)	14 555	14 555	
Avløpsrensaneanlegg inntil 15Pe (separat anlegg)	6 765	6 765	

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Behandling av søknader etter kapittel 15, «utslippstillatelse for oljeholdig avløpsvann»	6 150	6 150	
Behandling av tiltaksplaner, jf. forskriften kapittel 2 «graving i forurenset grunn»	14 555	14 555	
Infiltrasjonstest i forbindelse med etablering av private renseanlegg for avløpsvann jf. forskriften, kapittel 12	4 100	4 100	
Kontroll av tiltaksplaner som er under gjennomføring ved graving i forurenset grunn, jf. forskriften kapittel 2	3 690	3 690	
Kontrollgebyr for alle som ikke er påkoblet det kommunale avløpsnett, prøvetaking 4.år.	681	681	
Prøvetaking og analysekostnader for mindre avløpsanlegg som må kontrolleres mer enn 2 ganger pr. år	1 845	1 845	
Tilsyn av anlegg etter forskriftens § 15	3 690	3 690	

Skilt og reklame

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Frittstående skilt/reklameinnretninger	9 020	9 020	
Reklameinnretninger på vegg, mur, gjerde, uthengsskilt	5 023	5 023	
Skilt og reklameinnretning over gesims	9 020	9 020	

Riving av bygninger, konstruksjoner og anlegg

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Eneboliger, tomannsboliger	9 020	9 020	
For riving av andre bygninger <300 m ²	13 428	13 428	
For riving av andre bygninger > 300 m ²	17 835	17 835	
Mindre bygninger som garasjer, uthus, skorsteiner, murer og andre konstruksjoner	5 023	5 023	

Dispensasjoner og ulovlighetsoppfølging

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Behandling av søknad om dispensasjon fra bestemmelser knyttet til byggverks størrelse, utforming og plassering som er gitt i plan eller pbl.	12 300	12 300	
Endring av eksisterende bebyggelse/eiendom	15 784	15 784	
Fravik/dispensasjon fra TEK 17. Beløp per fravik. Fra og med 2.avvik: 8.000,- per avvik	11 685	11 685	
Nyanlegg/omlegging av VA-ledninger eller annet underjordisk anlegg	12 300	12 300	
Nybygg/oppsettelse av ny eiendom	24 088	24 088	
Saksbehandling av ulovligheter etter plan- og bygningsloven betales etter medgått tid. Det skal føres timeliste over medgått tid ifm. ulovlighetsoppfølging	1 138	1 138	
Ved administrativ behandling av søknaden og når søknaden ikke betinger at saken sendes på høring	75 % av satsen	75 % av satsen	
Ved behandling av flere dispensasjonssøknader i forbindelse med samme tiltak for hvert forhold utover 1	50 % av satsen	50 % av satsen	

Behandling av søknad om dispensasjon fra bestemmelser knyttet til byggverks størrelse, utforming og plassering som er gitt i plan eller pbl.

Behandling av søknad om dispensasjon fra bestemmelser knyttet til byggverks størrelse, utforming og plassering som er gitt i plan eller pbl.

Behandling av byggesaker

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Ekstra arbeid med søknader	2 460	2 460	
Ekstra arbeid med søknader For midlertidig brukstillatelse nr. 1 for alle typer tiltak betales gebyr	5 023	5 023	
Ekstra arbeid med søknader Tillegg for to-trinnsbehandling, Pbl § 21-4, 4. ledd	5 023	3 500	pr igangsettingstillatelse
Forhåndskonferanse for tiltak med krav om ansvarlige foretak (§ 20-3)	3 588	3 588	
Forhåndskonferanse for tiltak uten krav om ansvarsrett (§ 20-4)	2 563	2 563	
Midlertidige tiltak			For midlertidige tiltak (inntil 2 år) betales det 50 % av fullt gebyr for tiltaket. Midlertidige konstruksjoner som skal stå mer enn to år regnes som permanente, og får fullt gebyr.

Tiltak som krever søknad og tillatelse, , PBL § 20-4

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Alminnelige driftsbygninger i landbruket BRA t.o.m. 1000 m ²	15 785	15 785	
Andre tiltak etter pbl § 20-4 inkl. terrasse, veranda	5 023	5 023	
Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel	9 225	9 225	
Nyoppføring av garasje/bod BRA 15 m ² - 50 m ²	9 020	9 020	
Nyoppføring av garasje/bod BRA 50 m ² - 70 m ²	13 428	13 428	
Nyoppføring av garasje/bod BRA t.o.m. 15 m ²	5 023	5 023	
Tilbygg BRA over 15 m ²	9 020	9 020	
Tilbygg BRA t.o.m. 15 m ²	5 023	5 023	

Tiltak som krever søknad og tillatelse, PBL § 20-3

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Andre boligbygg: For hver av de to første boenhetene	20 090	15 000	
Andre boligbygg: Tillegg pr. boenhet ut over 2 (maks gebyr kr 80 000)	12 300	6 150	
Anneks som tillegg til egen bolig/fritidsbolig	5 023	5 023	
Bruksendring: For hver av de to første bruksenhetene	20 090	20 090	
Bruksendring: Tillegg pr. bruksenhet ut over 2 (maks gebyr kr 80 000)	12 300	12 300	
Enebolig (inkl sekundærleilighet) og fritidsbolig	24 088	20 000	Pr enhet
Hovedombygging			Det betales 50 % av gebyret for nybygg
Sammenslåing og oppdeling av leiligheter i bolighus Andre sammenføringer i bolighus	9 023	9 023	

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Sammenslåing og oppdeling av leiligheter i bolighus For oppdeling og sammenføring av flere enheter – pr. ny enhet	12 300	12 300	
Sammenslåing og oppdeling av leiligheter i bolighus Fra tomannsbolig til enebolig	2 460	2 460	
Større garasjer/garasjeanlegg større enn 70 m ² som skal tjene boligeiendom	15 785	15 785	
Søknadspiktig fasadeendring: Småhus/bolighus med inntil 3 målbare plan	5 023	5 023	
Søknadspiktig fasadeendring: Store boligbygg	9 020	9 020	
Søknadspiktig innvendig ombygging av bolighus Pr. bruksenhet	5 023	5 023	
Tomannsbolig	40 283	40 283	
Utvidelse av bolig/fritidsbolig, tilbygg/påbygg/takopplett – tiltak som ikke inngår i § 3-2 Utvidelser 0 – 50 m ²	9 020	9 020	
Utvidelse av bolig/fritidsbolig, tilbygg/påbygg/takopplett – tiltak som ikke inngår i § 3-2 Utvidelser over 50 m ²	13 428	13 428	
Verandaer eller andre tilbygg over 50 m ² BYA.	13 428	13 428	

Enebolig (inkl sekundærleilighet) og fritidsbolig

Arealer er definert som bruksareal (BRA) jf NS 3940. Når samme utbygger samtidig innleverer flere søknader om helt like hus på samme eiendom som skal behandles etter §§ 3-3-1, 3-3-2 og 3-3-3 gis det en rabatt på 20 % fra og med hus/leilighet nr 5. Rabatten gis ikke dersom søknadene er mangelfulle, jf § 3-1, bokstav c.

Tomannsbolig

Arealer er definert som bruksareal (BRA) jf NS 3940. Når samme utbygger samtidig innleverer flere søknader om helt like hus på samme eiendom som skal behandles etter §§ 3-3-1, 3-3-2 og 3-3-3 gis det en rabatt på 20 % fra og med hus/leilighet nr 5. Rabatten gis ikke dersom søknadene er mangelfulle, jf § 3-1, bokstav c.

Større bygg og spesielle bygg, nybygg, til- og påbygg, PBL § 20-3

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Bruksendring			Som nybygg i § 3-4-1 fratrukket 20 %
Hovedombygging	0	0	Som nybygg i § 3-4-1 fratrukket 50 %
Idrettshaller, svømmehaller m.m.			Som nybygg i § 3-4-1 fratrukket 20 %
Nybygg/utvidelse av driftsbygning i landbruket Arealer til og med 1000 m ²	15 785	15 785	
Nybygg/utvidelse av driftsbygning i landbruket For driftsbygninger med total BRA over 1000 m ²	31 365	31 365	
Parkeringshus			Som nybygg i § 3-4-1 fratrukket 20 %
Større bygg og spesielle bygg, nybygg, til- og påbygg, PBL § 20-3			Som nybygg fratrukket 10 %
Søknadspiktig fasadeendring	9 020	9 020	

Endring av eksisterende bebyggelse | Mindre søknadspiktige tiltak etter plan- og bygningsloven § 20-3 eller § 20-4

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Innredning av rom til opphold, teknisk rom, heissjakt eller heismaskinrom	13 428	13 428	
Innvendig ombygging av bygg Pr. etasje for de tre første etasjer	9 020	9 020	
Innvendig ombygging av bygg hvor tiltaket omfatter flere enn tre etasjer Pr. etasje f.o.m. etasje nr 4	5 023	5 023	
Sammenslåing eller oppdeling av bruksenheter med annet formål enn bolig Pr. ny bruksenhet	20 090	20 090	
Søknadspliktig trapp Pr stk	5 023	5 023	

Tekniske installasjoner - oppføring, endring, reparasjon

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Andre søknadspliktige tekniske installasjoner Pr. tiltak	5 023	5 023	
Offentlige/private felles VA- ledninger Pr. påbegynt 1000 løpemeter	9 020	9 020	
Opparbeidelse av private og offentlige hytte- og boligfelt med vei, vann og avløp Pr. påbegynt 100 løpemeter	9 738	9 738	
Privat avløpsrensaneanlegg Pr. anlegg	5 023	5 023	
Privat stikkledning/separering/tilknytning 1-4 bruksenheter, pr. bruksenhet	5 023	5 023	
Privat stikkledning/separering/tilknytning 5 og flere bruksenheter, pr bruksenhet	4 510	4 510	
Søknadspliktig endring av sanitæranlegg 1-4 bruksenheter, pr. bruksenhet	4 510	4 510	
Søknadspliktig endring av sanitæranlegg 5 og flere bruksenheter	20 090	20 090	
Søknadspliktig montering/endring av pipe Pr. bolig	2 460	2 460	
Ventilasjons-, sprinkler-, kulde- og varmepumpeanlegg med vannbåren varme. Eller tilsvarende for bygg med 3 boenheter eller mer, og andre bygg over 500 m ² BRA	9 020	9 020	

Andre søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningslovens § 20-3

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Broer	17 938	17 938	
Brygger/ badebrygger under 5 løpemeter målt fra landfeste, enkle brygger	5 023	5 023	
Damanlegg, basseng, brønn o.l mindre tiltak	5 023	5 023	
Gjerde, mindre støttemur, søknadspliktig levegg o.l.	5 023	5 023	
Løsmasse- og fjellarbeider i dagen, grave- og fyllingsarbeid, endring av terreng, private veier og andre søknadspliktige utomhusanlegg. Pr. påbegynt 1000 m ² .	9 020	9 020	Maksimalt gebyr kr 60.000,-.
Mer enn 20 løpemeter. Alle avstander målt fra landfeste	17 938	17 938	
Midlertidige tiltak, f.eks boligbrakke på arbeidsplass	8 200	8 200	som for permanent tiltak, men ikke over kr 8 000,-
Mindre parkeringsplasser (til og med 10 biler)	9 020	9 020	
Store damanlegg	17 938	17 938	
Store parkeringsplasser (flere enn 10 biler)	17 938	17 938	

Økonomiplan for 2023-2026

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Større brygger: 5-20 løpemeter Større bryggeanlegg	9 020	9 020	
Støyskjerm, lysmast, TV-mast, radiomast, tribuner, enkle fartsoppbygg for skibakker, skitrek, transportbane, større støttemur høyde over 2 meter o.l.	9 943	9 943	
Tunneler og offentlige veier - pr. påbegynt 100 meter	9 943	9 943	

Bygninger som er fredet eller regulert til bevaring

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
For søknadspårligte fasadeendring på bygninger som er fredet, eller regulert til «Spesialområde bevaring», og for andre bygg i hensynssone H-570 Bevaring kulturmiljø, reduseres gebyret med 30 %			Minstegebyr kr 5022,-

Endring av tillatelse

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
For endringsøknader svares 50 % av fullt gebyr. Minstegebyr kr 5022,- og maksimalt gebyr kr 10 000,- pr tiltak			

Oppmåling

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering § 10-2-1			
linnløsning av festegrund § 10-1-5	7 790	7 790	
Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/ eller klarlegging av rettigheter § 10-6 For overskytende grensepunkter pr punkt	2 665	2 665	
Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/ eller klarlegging av rettigheter §10-6 For inntil 2 punkter	12 813	12 813	
Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning § 10-5 For inntil 2 punkter	6 355	6 355	
Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning § 10-5 For overskytende grensepunkter pr punkt	718	718	
Oppmålingsforretning over spesielle arealer §10-7	8 713	8 713	
Oppmålingsforretningsarbeidet delvis blir utført av kommunen, delvis av andre §10-2-2			
Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning § 10-2	7 790	7 790	
Registrering av jordsameie § 10-1-4			
Utstedelse av matrikkelbrev § 10-8 Matrikkelbrev inntil 10 sider	189	189	
Utstedelse av matrikkelbrev § 10-8 Matrikkelbrev over 10 sider	376	376	

Gebyr

Sats 2022 Sats 2023 Merknad

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende tomter som er rekvirert av samme rekvirent, gis følgende reduksjoner i gebyret per sak:

Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering § 10-2-1

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises eller ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter § 10.1 og 10.2

linnløsning av festegrunn § 10-1-5

For festegrunn som skal innløses til grunneiendom, skal det gjennomføres en oppmålingsforretning. For festegrunner som har målebrev med koordinatbestemte grensehjørner i EUREF89 eller NGO 1948, eller som kan konverteres til EUREF89 gjennom noe beregning, kan oppmålingsforretningen gjennomføres uten ny merking og måling. Festegrunner som ikke oppfyller kravet om tidligere oppmåling, gjennomføres med full oppmålings- forretning og med gebyr etter § 10.1.1

Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/ eller klarlegging av rettigheter § 10-6 | For overskytende grensepunkter pr punkt

Gebyr for kartlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid

Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt/ eller klarlegging av rettigheter §10-6| For inntil 2 punkter

Gebyr for kartlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid

Oppmålingsforretning over spesielle arealer §10-7

For forretninger over større sammenhengende arealer til landbruksformål, allmenne friluftformål og ferdig regulerte områder som senere skal deles, betales for klargjøring av saken et grunnbeløp og det øvrige arbeid etter anvendt tid

Oppmålingsforretningsarbeidet delvis blir utført av kommunen, delvis av andre §10-2-2

For oppmålingsforretning der deler av arbeidet utføres av andre, fastsettes gebyret til kommunen etter hvor stor andel av arbeidet kommunen utfører. Følgende prosentkala, regnet av totalgebyret brukes: 1. Kommunens klargjøring - 20 % 2. Varsling og forretningsmøte i marka - 20 % (for St.veggesen 25 %) 3. Tekniske arbeider og dokumentasjon - 40 % 4. Registerarbeidene (sluttarbeidene) - 20 %

Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning § 10-2

Viser til § 10.1.1, 10.1.3 og 10.1.4. (Tidligere midlertidig forretning. I tillegg kommer gebyr for å utføre oppmålingsforretning.

Registrering av jordsameie § 10-1-4

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.

Utstedelse av matrikelbrev § 10-8 | Matrikelbrev inntil 10 sider

Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen

Utstedelse av matrikelbrev § 10-8 | Matrikelbrev over 10 sider

Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende tomter som er rekvirert av samme rekvirent, gis følgende reduksjoner i gebyret per sak:

6-10 saker - gebyr 10 % 11-25 saker - gebyr 15 % 26 og flere - gebyr 20 %

Oppretting av matrikkelenhet

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Areal fra 0 – 300 m ²	14 145	14 145	
Areal fra 20.001 – 100.000 m ² – pr påbegynt da.	1 845	1 845	
Areal fra 2001 – 20.000m ² – pr påbegynt da.	3 588	3 588	
Areal fra 301 – 2000 m ²	30 545	30 545	
Areal over 100.001 m ² – økning pr påbegynt da.	1 128	1 128	

Oppretting av uteareal på eierseksjon

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Areal fra 0 – 50 m ²	8 610	8 610	
Areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da.	3 485	3 485	
Areal fra 251 – 500 m ²	17 015	17 015	
Areal fra 500-2000 m ²	30 545	30 545	
Areal fra 51 – 250 m ²	12 813	12 813	

Oppretting av anleggseiendom

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Volum fra 0 – 2000 m ³	30 545	30 545	
Volum fra 2001 – 20 000 m ³ pr. påbegynt 1000 m ³ .	3 588	3 588	
Volum over 20 001 m ³ – økning pr. påbegynt 1000 m ³ .	1 845	1 845	

Grensejustering

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Areal fra 0 – 250 m ²	16 400	16 400	
Areal fra 251 – 1000 m ³	19 783	19 783	

Areal fra 0 – 250 m²

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (Maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen

Areal fra 251 – 1000 m³

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (Maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen

Arealoverføring

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Areal fra 251 - 500m ²	35 465	35 465	
Arealoverf.pr nytt påbegynt 500 m ² medfører en økning av gebyret på	5 023	5 023	
Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift	21 320	21 320	

Anleggseiendom § 10-4-2

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Volum fra 0 – 250 m ³	21 320	21 320	
Volum fra 251 – 500 m ³	35 465	35 465	
Volumoverføring pr nytt påbegynt 500 m ³ medfører en økning av gebyret på	5 023	5 023	

Volum fra 0 – 250 m³

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum

Volum fra 251 – 500 m³

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

Volumoverføring pr nytt påbegynt 500 m³ medfører en økning av gebyret på

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

Seksjonering

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Befaring	3 895	3 895	
Saker som ikke blir fullført. Når saken ikke kan avsluttes, kommunen avslår søknaden eller søker trekker saken:			
Sletting/oppheving av seksjonert sameie	2 768	2 768	

Befaring

Befaring av eiendom utføres når kommunen finner det nødvendig ved behandling av saken. Gebyret kommer i tillegg til behandlingsgebyr

Saker som ikke blir fullført. Når saken ikke kan avsluttes, kommunen avslår søknaden eller søker trekker saken:

Avsluttes en sak før saksbehandlingen er påbegynt, betales ikke gebyr. Avsluttes en sak etter at saksbehandlingen er påbegynt: Gebyr beregnet etter anvendt timer

Sletting/oppheving av seksjonert sameie

Saksbehandling for å slette seksjoner på en eiendom

Oppretting av eierseksjoner, nybygg

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
1 – 3 seksjoner	7 175	7 175	
4 – 8 seksjoner	8 405	8 405	

4 – 8 seksjoner

Fra 9 seksjoner, tillegg pr ny seksjon* kr 700,- * Maksimalgebyr: 3 x satsen for 4 - 8 seksjoner.

Oppretting av eierseksjoner, eksisterende bygg

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
1 – 3 seksjone	7 893	7 893	
1 – 3 seksjoner	7 893	7 893	

1 – 3 seksjone

Fra 9 seksjoner, tillegg pr ny seksjon* kr 1 140,- * Maksimalgebyr: 3 x satsen for 4 - 8 seksjoner.

Reseksjonering, endring av eierseksjoner i seksjonert sameie

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
1 – 3 seksjoner eller fellesareal endres	8 303	8 303	
4 – 8 seksjoner eller fellesareal endres	10 045	10 045	
Fra 9 seksjoner, tillegg pr ny endret seksjon*	1 230	1 230	

Fra 9 seksjoner, tillegg pr ny endret seksjon*

* Maksimalgebyr: 3 x satsen for 4 - 8 seksjoner.

Vann

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Årsgebyr for vann og avløp			

Årsgebyr for vann og avløp

Årsgebyr utformes iht. kommunens forskrift om vann og avløpsgebyrer. Som betyr at årsgebyret består av en fast del (abonnementsgebyr) og en mengde avhengig del (forbruksgebyr). Totalt årsgebyr består altså av begge deler

Abonnementsgebyr vann

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Bolig med vannmåler	2 033	2 400	Eks.mva
Bolig uten vannmåler	2 033	2 400	Eks.mva
Fritidsbolig med vannmåler	3 049,50	3 600,00	Eks.mva
Fritidsbolig uten vannmåler (også sommertilknytning)	3 049,50	3 600,00	Eks.mva
Næringsbygg med vannmåler *	2 033	2 400	Eks. mva
Næringsbygg uten vannmåler *	2 033	2 400	Eks.mva

Næringsbygg med vannmåler *

* På næringseiendommer betales et fastledd pr. bygg som inngår i driften av næringen.

Næringsbygg uten vannmåler *

* På næringseiendommer betales et fastledd pr. bygg som inngår i driften av næringen.

Forbruksgebyrer vann

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Bolig med vannmåler pr.m3	20,94	24,64	Eks. mva
Bolig uten vannmåler (betales for 200m3)	4 188	4 928	Eks.mva
Fritidsbolig med vannmåler pr.m3	20,94	24,64	Eks. mva
Fritidsbolig uten vannmåler (betales for 200m3)	4 188	4 928	Eks. mva
Næringsbygg med vannmåler pr.m3	20,94	24,64	Eks.mva
Næringsbygg uten vannmåler (betales for 1000m3)	20 940	24 640	Eks.mva
Sommertilknytning (betales for 40m3)	837,60	985,60	Eks. mva

Akontoer vann

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Akontoer for vann og avløp etter installering av vannmåler			

Akontoer for vann og avløp etter installering av vannmåler

Ved installering av vannmåler opprettes det en akonto i gebyrgrunlaget for vann og en for avløp (ved slamtømming vil man ikke få akonto for avløp). Akontoene er differensiert mellom bolig, fritidsbolig og næring. Akontoene blir lagt inn i gebyrgrunlaget for kommunale gebyrer når kommunen har mottatt skjema med melding om montering av vannmåler. I slutten av hvert kalenderår skal måleren leses av. Da sender kommunen ut beskjed om dette. Om man ikke leser av måleren vil forbruket kunne stipuleres til det som er oppgitt i disse akonto-gebyrene, hvis ikke det er foretatt tidligere målinger. Bolig – 140m3

Fritidsbolig – 30m³ Næringsbygg – 200m³, hjemmelshaver. Der hvor det betales for mer enn 200m³ fra før vil det ligge til grunn for opprettelse av akontoene. Definisjonen på næring er: 1. Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst 2. Bergverksdrift 3. Industri 4. Kraft- og vannforsyning 5. Bygge- og anleggsvirksomhet 6. Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet 7. Transport, lagring, post og telekommunikasjoner 8. Bank- og finansieringsvirksomhet, forsikringsvirksomhet, eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting 9. Offentlig, sosial og privat tjenesteyting Kommunal avlesning av vannmåler: Kommunen kan selv foreta avlesning av vannmåler uten varsel til abonnenten og kan kreve særskilt gebyr for dette. Gebyret settes etter satser i § 1-5 Timepris, minimum en times arbeid. Sommervann og vannmåler: Abonnenter med sommervann kan installere vannmåler for egen regning, men den må stå frostfritt.

Tilknytningsgebyr

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Tilknytning vann	15 000	15 000	Eks. mva

Tilknytning vann

Engangsgebyr for etablering/tilkobling av abonnent på kommunale vann- og/eller avløpstjenester pr. abonnent.

Avløp

Abonnementsgebyr avløp

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Bolig med vannmåler	3 288	4 431	Eks. mva
Bolig uten vannmåler	3 288	4 431	Eks.mva
Fritidsbolig med vannmåler	4 932	6 647	Eks. mva
Fritidsbolig uten vannmåler	4 932	6 647	Eks. mva
Næringsbygg med vannmåler*	3 288	4 431	Eks. mva
Næringsbygg uten vannmåler *	3 288	4 431	Eks. mva

Næringsbygg med vannmåler*

* På næringseiendommer betales et fastledd pr. bygg som inngår i driften av næringen.

Næringsbygg uten vannmåler *

* På næringseiendommer betales et fastledd pr. bygg som inngår i driften av næringen.

Forbruksgebyr avløp

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Bolig med vannmåler pr.m ³	38,25	51,15	Eks. mva
Bolig uten vannmåler (betales for 200m ³)	7 650	10 230	Eks. mva
Fritidsbolig med vannmåler	38,25	51,15	Eks. mva
Fritidsbolig uten vannmåler	7 650	10 230	Eks. mva
Næringsbygg med vannmåler	38,25	51,15	Eks. mva
Næringsbygg uten vannmåler (betales for 1000m ³)	38 250	51 150	Eks. mva

Akontoer avløp

Gebyr

Sats 2022 Sats 2023 Merknad

Akontoer for vann og avløp etter installering av vannmåler

Akontoer for vann og avløp etter installering av vannmåler

Ved installering av vannmåler opprettes det en akonto i gebyrgrunnlaget for vann og en for avløp (ved slamtømming vil man ikke få akonto for avløp). Akontoene er differensiert mellom bolig, fritidsbolig og næring. Akontoene blir lagt inn i gebyrgrunnlaget for kommunale gebyrer når kommunen har mottatt skjema med melding om montering av vannmåler. I slutten av hvert kalenderår skal måleren leses av. Da sender kommunen ut beskjed om dette. Om man ikke leser av måleren vil forbruket kunne stipuleres til det som er oppgitt i disse akonto-gebyrene, hvis ikke det er foretatt tidligere målinger. Akontoer: Bolig – 140m³ Fritidsbolig – 30m³ Næringsbygg – 200m³, hjemmelshaver. Der hvor det betales for mer enn 200m³ fra før vil det ligge til grunn for opprettelse av akontoene.

Tilknytningsgebyr

Gebyr

Sats 2022 Sats 2023 Merknad

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Pumpestasjon	27 000	27 000	Eks. mva
Tilknytning avløp	35 000	35 000	Eks. mva

Tilknytning avløp

Engangsgebyr for etablering/tilkobling av abonnent på kommunale vann- og/eller avløpstjenester pr. abonnent.

Slamtømming

Gebyr

Sats 2022 Sats 2023 Merknad

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Fremmøte uten tømming**	620	620	
Tømming 2.år (inntil 3 m ³)	1 773	1 773	Eks. mva
Tømming over 3 m ³	630	630	Eks. mva
Tømming årlig (inntil 3m ³)	3 544	3 544	Eks. mva

Fremmøte uten tømming**

**Det kan kreves gebyr på 620 kr ekskl. mva pr. fremmøte når slam/septiktank av praktiske grunner ikke kan tømmes og dette skyldes eier. Gebyret innkreves uavhengig av om boligen er bebodd eller ikke. Det kan søkes fritak for boliger som er ubeboelige.

Teknisk

Gebyr

Sats 2022 Sats 2023 Merknad

Gebyr	Sats 2022	Sats 2023	Merknad
Leie av bryggeplass, pr. år	0	3 000	
Leie av opplagsplass, pr. år	0	2 000	

Betalingsregulativ Aremark kommune - gjeldende fra 01.01.2023

For plan, byggesak, geodata, eiendom, miljø, feiing/tilsyn, vann, avløp, slam og renovasjon.

Gebyrer med hjemmel i:

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven) av 27. juni 2008 nr 71 § 33-1.

Lov om vern mot forurensninger og om avfall.

(Forurensningsloven) av 13. mars 1981 nr 6 § 52 a.

Lov om eideomsregistrering (Matrikkellova) av 17. juni 2005 nr 101 § 32.

Lov om eierseksjoner (Eierseksjonsloven) av 16. juni 2017, sist endret fra 01.01.2020.

Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlige stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsloven) av 01.07.2002.

KAP. 1 ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Gebyrer i kapittel 1-12 er listet opp uten merverdigavgift (mva), det ikke betales for mva der kommunen er myndighetsutøvende. Gebyrene fra kapittel 13-14 er listet opp med og uten mva og blir fakturert med mva.

Gebyrer vedtatt med hjemmel i plan- og bygningsloven § 33-1 og gjelder tiltak som blir behandlet etter *forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) SAK 10.*

§ 1-1 BETALINGSPLIKT

Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ved for sen betaling påløper purregebyr, 10 % av rettsgebyret. Gebyret utstedes til tiltakshaver.

Ved avslag på søknad blir gebyret ikke godskrevet ved innsendelse av ny revidert søknad.

§ 1-2 BEREGNINGSTIDSPUNKT

Gebyret beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt fullstendig planforslag, søknad, endringsøknad, melding eller rekvisisjon foreligger.

§ 1-3 FORFALTE UBETALTE FORDRINGER

Dersom kommunen har en forfalt fordring overfor en søker/ forslagsstiller /rekvirent, kan kommunen kreve at gebyr for den nye saken er betalt før behandling av denne påbegynnes. Gebyret for ulike sakstyper forfaller forøvrig til betaling slik:

A. Planforslag og konsekvensutredninger

Gebyret for reguleringsplaner og konsekvensutredninger må være betalt før saken legges ut til offentlig ettersyn første gang. Mindre endringer i reguleringsplan faktureres når vedtak fattes.

B. Byggesøknader

Gebyret faktureres når vedtak fattes. Igangsettelsestillatelse, brukstillatelse, eller ferdigattest vil ikke bli gitt før gebyret er betalt.

C. Skilt og reklame

Gebyret faktureres når vedtak fattes.

D. Heiser /løfteanretninger

Gebyret må være betalt før driftstillatelse utstedes.

§ 1-4 REGULERING AV GEBYR

Endringer av forskrift om gebyrregulativ vedtas av kommunestyret. Det gjøres normalt i forbindelse med kommunestyrets behandling av budsjettet for kommende år.

Rettsgebyret (kap 5) følger de til enhver tid gjeldende satser.

§ 1-5 TIMEPRIS

For gebyr som ikke fastsettes på annen måte, herunder oppfølging av ulovlige tiltak, skal beregnes etter medgått tid følgende timesatser skal brukes:

Kontorarbeid:

Saksbehandler 1165,-

Assistent 660,-

Feltarbeid:

Saksbehandler 1165,-

§ 1-6 AVBRUTT ARBEID/TRUKKET SAK

Når en tiltakshaver/ forslagsstiller /rekvirent er årsak til at kommunens arbeid blir avbrutt, skal det betales en forholdsmessig andel av tilhørende gebyr tilsvarende det kommunen har utført eller måtte utføre, basert på timepris i henhold til § 1-5 - dog begrenset oppad til 75 % av satsene.

Denne generelle bestemmelse kommer ikke til anvendelse der regulativet inneholder detaljerte kriterier for slike forhold.

§ 1-7 URIMELIG GEBYR

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan rådmannen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

§ 1-8 GEBYR FOR SAKKYNDIG BISTAND

Kommunen kan i særlige tilfeller rekvirere sakkyndig bistand for å få gjennomført nødvendig tilsyn i samsvar med reglene i plan- og bygningsloven § 33-1 og § 25-2, annet ledd. For slik sakkyndig bistand kreves et gebyr i tillegg til konsulentutgifter på kr 2 500,-.

§ 1-9 TILSYN

10 % av byggesaksgebyret innkreves for tilsyn.

§ 1-10 KLAGEADGANG

Gebyrfastsettelsen i den enkelte sak kan ikke påklages, da dette kun er en oppfølging av regulativet. Dette gjelder ikke der det treffes skjønsmessige avgjørelser.

Kommunens avgjørelse av søknad om reduksjon av gebyr kan påklages til Fylkesmannen for saker etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonsloven og til Aremark kommunes klageorgan for saker etter forurensningsloven.

GEBYRER ETTER LOV OM PLANLEGGING OG BYGGESAKSBEHANDLING § 33-1 og § 32-8

KAP. 2 DETALJREGULERING

§ 2-1 GENERELT

Regulativet gjelder for alle detaljreguleringer. Regulativet gjelder for nye reguleringsplaner og for utfylling og endring av vedtatte reguleringsplaner.

Gebyr skal være innbetalt før saken legges frem til 1. gangs behandling, eller rådmannen fatter vedtak på delegasjon.

Gebyret belastes forslagsstiller, uavhengig av antall hjemmelshavere innenfor planområdet.

Det skal betales 50 % av fullt gebyr dersom forslagsstiller trekker innlevert reguleringsforslag før 1. gangs behandling i kommunen. Det samme gjelder når en sak må anses uaktuell som følge av manglende oppfølging av saken fra forslagsstiller.

§ 2-2 FRITAK FOR GEBYR

Følgende forslag til reguleringsformål er fritatt for gebyr etter arealberegning:

- Landbruks- natur og friluftsområder hvor bygnings- eller anleggstiltak ikke tillates.
- Grønnstruktur hvor bygnings- eller anleggstiltak ikke tillates.
- Natur- og friluftsområder i sjø og vassdrag hvor bygnings- eller anleggstiltak ikke tillates.

§ 2-3 DETALJREGULERING

Gebyr for detaljregulering

		Gebyr
2-3-1	Private forslag til reguleringsplan (inkludert direkte kostnader) < 5.000 kvm	53.300
2-3-2	Tillegg pr påbegynte 5.000 kvm	6.253
2-3-3	For mindre reguleringsendringer betales	11.275
2-3-4	Private forslag til reguleringsplan som avbrytes etter varsling	11.275

Gebyrer for andre arbeider som ikke kan beregnes etter foranstående satser beregnes etter anvendt tid, pris pr time.

§ 2-4 KONSEKVENsutredninger

For planer som utløser krav om konsekvensutredning, jf pbl § 4 - 2, skal det betales et tilleggsgebyr som tilsvarer 20 % av satsene for selve reguleringsplanen, jf § 2 - 3.

§ 2-5 Andre utredninger og tilleggsgebyr

Kommunen kan kreve tilleggsgebyr etter medgått tid, jf. §1-5, dersom forslagsstiller fremmer endringsforslag underveis.

§ 2-6 MAKSIMUMSGEBYR FOR PLANBEHANDLING

Maksimumsgebyr for planbehandling er kr 1 025 000,-

KAP. 3 BEHANDLING AV BYGGESAKER

§ 3-1 GENERELT

A. Tillegg

I tillegg til det oppgitte gebyret for tiltak etter § 3-2 t.o.m. § 3-8 kommer gebyr for eventuelle dispensasjoner etter § 4-3.

B. Endring av tillatelse - jfr. § 3-9

Dersom arealet økes, betales - foruten gebyr for endringen - også tilleggsgebyr for det økede arealet som for ny søknad.

C. Tillegg for mangelfulle søknader

Søknader hvor kommunen må tilskrive søker for å be om supplerende dokumentasjon eller rette feil i søknaden gebyrlegges med et tillegg på 25 % til ordinær sats for det aktuelle tiltaket.

Feil eller mangler ved søknaden skal dokumenteres skriftlig i saken.

Med mangelfulle søknader menes manglende opplysninger/dokumentasjon som medfører at saken ikke er godt nok opplyst og kommunen må be om ytterligere opplysninger, underrette om feil eller mangler ved søknaden før vedtak kan fattes.

D. Tillegg for ekstra arbeid med søknader

Ekstra arbeid med søknader

- Midlertidig brukstillatelse Pbl § 21-10, tredje ledd

For midlertidig brukstillatelse nr. 1 for alle typer tiltak betales gebyr på kr 5.023,-

For midlertidig brukstillatelse nr. 2 osv. betales gebyr på kr. 2.460,- pr. brukstillatelse når prosjektet avsluttes innen 3 år fra første brukstillatelse er gitt.

- Tillegg for to-trinnsbehandling, Pbl § 21-4, 4. ledd: Kr 3.500 ,- pr igangsettingstillatelse

E. Midlertidige tiltak

For midlertidige tiltak (inntil 2 år) betales det 50 % av fullt gebyr for tiltaket. Midlertidige konstruksjoner som skal stå mer enn to år regnes som permanente, og får fullt gebyr.

F. Forhåndskonferanse

For nærmere avklaring av rammer og innhold i tiltaket kan det holdes forhåndskonferanse mellom tiltakshaver, kommunen og andre berørte fagmyndigheter. Kommunen plikter å føre referat.

For gjennomføring av forhåndskonferanse gjelder følgende gebyrer:

- Forhåndskonferanse for tiltak med krav om ansvarlige foretak (§ 20-3): Kr. 3 500,-.
- Forhåndskonferanse for tiltak uten krav om ansvarsrett (§ 20-4): Kr. 2 500,-.

§ 3-2 TILTAK SOM KREVER SØKNAD OG TILLATELSE, PBL § 20-4

Tiltak som kan forestås av tiltakshaver uten krav om ansvarlig foretak, jf SAK § 3-1 og § 3-2 Arealer er definert som bruksareal BRA, jf NS 3940.

Økonomiplan for 2023-2026

			Gebyr
3-2-1	Tilbygg	BRA t.o.m. 15 m ²	5 023
		BRA over 15 m ²	9 020
3-2-2	Nyoppføring av garasje/bod	BRA t.o.m. 15 m ²	5 023
		BRA 15 m ² - 50 m ²	9 020
		BRA 50 m ² - 70 m ²	13 428
3-2-3	Alminnelige driftsbygninger i landbruket	BRA t.o.m. 1000 m ²	15 785
3-2-4	Andre tiltak etter pbl § 20-4 inkl. terrasse, veranda		5 023
3-2-5	Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel		9 225

§ 3-3 TILTAK SOM KREVER SØKNAD OG TILLATELSE, PBL § 20-3

Arealer er definert som bruksareal (BRA) jf NS 3940.

Når samme utbygger samtidig innleverer flere søknader om helt like hus på samme eiendom som skal behandles etter §§ 3-3-1, 3-3-2 og 3-3-3 gis det en rabatt på 20 % fra og med hus/leilighet nr 5. Rabatten gis ikke dersom søknadene er mangelfulle, jf § 3-1, bokstav c.

NYBYGG, TIL- OG PÅBYGG BOLIG- OG FRITIDSBOLIG

			Gebyr
3-3-1	Enebolig (inkl sekundærleilighet) og fritidsbolig		20 000
3-3-2	Enebolig med sekundærleilighet - utgår		0
3-3-3	Tomannsbolig		30 000
3-3-4	Andre boligbygg	For hver av de to første boenhetene	10 000
		Tillegg pr. boenhet ut over 2, maks gebyr kr 80 000	6 000
3-3-5		Utvidelser 0 – 50 m ²	9 020

Økonomiplan for 2023-2026

	Utvidelse av bolig/fritidsbolig, tilbygg/påbygg/takopplett – tiltak som ikke inngår i § 3-2	Utvidelser over 50 m ²	13 428
3-3-6	Større garasjer/garasjeanlegg større enn 70 m ² som skal tjene boligeiendom		15 785
3-3-7	Bruksendring	For hver av de to første bruksenhetene	20 090
		Tillegg pr. bruksenhet ut over 2, maks gebyr kr 80 000	12 300
3-3-8	Søknadspliktig fasadeendring	Småhus/bolighus med inntil 3 målbare plan	5 023
		Store boligbygg	9 020
3-3-9	Sammenslåing og oppdeling av leiligheter i bolighus	Fra tomannsbolig til enebolig	2 460
		Andre sammenføyninger i bolighus	9 023
		For oppdeling og sammenføyning av flere enheter – pr. ny enhet	12 300
3-3-10	Hovedombygging	Det betales 50 % av gebyret for nybygg	
3-3-11	Søknadspliktig innvendig ombygging av bolighus	Pr. bruksenhet	5 023
3-3-12	Anneks som tillegg til egen bolig/fritidsbolig		5 023
3-3-13	Verandaer eller andre tilbygg over 50 m ² BYA		13 428

§ 3-4 STØRRE BYGG OG SPESIELLE BYGG, NYBYGG, TIL- OG PÅBYGG

Søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningslovens § 20-3 som ikke faller inn under § 3-3. Arealer er definert som bruksareal (BRA), jf NS 3940.

NÆRINGSBYGG, OFFENTLIGE BYGG, ADMINISTRASJONSBYGG, IDRETTSANLEGG, STORE LANDBRUKSBYGG MM.

Økonomiplan for 2023-2026

			Gebyr
3-4-1	Nybygg	Areal inntil 200 m ²	34 400
		Areal 200 – 500 m ²	55 600
		Areal 500 – 1000 m ²	90 300
		Areal > 1000 m ²	112 000
3-4-2	Tilbygg til alle bygg i kap. 3- 4	Som nybygg fratrukket 10 %	
3-4-3	Hovedombygging	Som nybygg i § 3-4-1 fratrukket 50 %	
3-4-4	Bruksendring	Som nybygg i § 3-4-1 fratrukket 20 %	
3-4-5	Søknadspliktig fasadeendring		8 800
3-4-6	Parkeringshus	Som nybygg i § 3-4-1 fratrukket 20 %	
3-4-7	Idrettshaller, svømmehaller m.m.	Som nybygg i § 3-4-1 fratrukket 20 %	
3-4-8	Nybygg/utvidelse av driftsbygning i landbruket.	Arealer til og med 1000 m ²	15 400
		For driftsbygninger med total BRA over 1000 m ²	30 600

§ 3-5 ENDRING AV EKSISTERENDE BEBYGGELSE

Mindre søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningsloven § 20-3 eller § 20-4 Arealer er definert som bruksareal (BRA), jf NS 3940.

			Gebyr
3-5-1	Innredning av rom til opphold, teknisk rom, heissjakt eller heismaskinrom		13 428
3-5-3	Sammenslåing eller oppdeling av bruksenheter med annet formål enn bolig	Pr. ny bruksenhet	20 090
3-5-4	Innvendig ombygging av bygg	Pr. etasje for de tre første etasjer	9 020
3-5-5	Innvendig ombygging av bygg hvor tiltaket omfatter flere enn tre etasjer	Pr. etasje f.o.m. etasje nr 4	5 023
3-5-6	Søknadspliktig trapp	Pr stk	5 023

§ 3-6 TEKNISKE INSTALLASJONER - OPPFØRING, ENDRING, REPARASJON

Søknadspliktige tiltak etter Plan- og bygningslovens § 20-3

			Gebyr
3-6-1	Privat stikkledning/separering/tilknytning	1-4 bruksenheter, pr. bruksenhet	5 023
3-6-2	Privat stikkledning/separering/tilknytning	5 og flere bruksenheter, pr bruksenhet	4 510
3-6-3	Offentlige/private felles VA- ledninger	Pr. påbegynt 1000 løpemeter	9 020
3-6-4	Opparbeidelse av private og offentlige hytte- og boligfelt med vei, vann og avløp	Pr. påbegynt 100 løpemeter	9 738
3-6-5	Søknadspliktig endring av sanitæranlegg	1-4 bruksenheter, pr. bruksenhet	4 510
3-6-6	Søknadspliktig endring av sanitæranlegg	5 og flere bruksenheter	20 090
3-6-7	Ventilasjons-, sprinkler-, kulde- og varmpumpeanlegg med vannbåren varme.		9020

Økonomiplan for 2023-2026

	Eller tilsvarende for bygg med 3 boenheter eller mer, og andre bygg over 500 m ² BRA			
3-6-8	Privat avløpsrenseanlegg	Pr. anlegg	5 023	
3-6-9	Søknadspliktig montering/endring av pipe	Pr. bolig	2 460	
3-6-10	Andre søknadspliktige tekniske installasjoner	Pr. tiltak	5 023	

§ 3-7 ANDRE TILTAK

Andre søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningslovens § 20-3

		Gebyr
3-7-1	Store parkeringsplasser (flere enn 10 biler)	17 938
3-7-2	Mindre parkeringsplasser (til og med 10 biler)	9 020
3-7-3	Tunneler og offentlige veier - pr. påbegynt 100 meter	9 943
3-7-4	Støyskjerm, lysmast, TV-mast, radiomast, tribuner, enkle fartsoppbygg for skibakker, skitrekk, transportbane, større støttemur høyde over 2 meter o.l.	9 943
3-7-5	Midlertidige tiltak, f.eks boligbrakke på arbeidsplass - som for permanent tiltak, men ikke over kr 8 200,-	
3-7-6	Løsmasse- og fjellarbeider i dagen, grave- og fyllingsarbeid, endring av terreng, private veier og andre søknadspliktige utomhusanlegg. Pr. påbegynt 1000 m ² . Maksimalt gebyr kr 60.000,-.	9 020
3-7-7	Gjerde, mindre støttemur, søknadspliktig levegg o.l.	5 023
3-7-8	Damanlegg, basseng, brønn o.l mindre tiltak	5 023
	Store damanlegg	17 938
3-7-9	Brygger/ badebrygger under 5 løpemeter målt fra landfeste, enkle brygger	5 023
3-7-10	Større brygger: 5-20 løpemeter Større bryggeanlegg	9 020
	Mer enn 20 løpemeter. Alle avstander målt fra landfeste	17 938
3-7-11	Broer	17 938

§ 3-8 BYGNINGER SOM ER FREDET ELLER REGULERT TIL BEVARING

			Gebyr
3-8-1	For søknadspliktige fasadeendring på bygninger som er fredet, eller regulert til «Spesialområde bevaring», og for andre bygg i hensynssone H-570 Bevaring kulturmiljø, reduseres gebyret med 30 %	Minstegebyr	5 022

§ 3-9 ENDRING AV TILLATELSE

For endringssøknader svares 50 % av fullt gebyr. Minstegebyr kr 4 900,- og maksimalt gebyr kr 10 000,- pr tiltak.

KAP. 4 DISPENSASJONER OG ULOVLIGHETSOPPFØLGING M.V.

§ 4-1 ULOVLIGHETSOPPFØLGING

			Gebyr
4-2-1	Saksbehandling av ulovligheter etter plan- og bygningsloven betales etter medgått tid. Det skal føres timeliste over medgått tid ifm. ulovlighetsoppfølging	Pr. time	1 138

§ 4-2 OVERTREDELSESGBYR

Ved igangsetting av tiltak uten nødvendig tillatelse vil bestemmelsene i pbl § 32-8 om overtredelsesgebyr komme til anvendelse. Størrelse på eventuelt overtredelsesgebyr beregnes etter den til enhver tid gjeldende forskrift.

§ 4-3 TILTAK SOM KREVER DISPENSASJON - PBL KAPITTEL 19.

For innvilget eller avslått søknad om dispensasjon

			Gebyr
4-3-1	Behandling av søknad om dispensasjon fra formål og plankrav i arealplan og byggeforbud i plan og pbl i forbindelse med:	Nybygg/oppsettelse av ny eiendom	24 088
		Endring av eksisterende bebyggelse/eiendom	15 784
		Nyanlegg/omlegging av VA-ledninger eller annet underjordisk anlegg.	12 300
4-3-2	Behandling av søknad om dispensasjon fra bestemmelser knyttet til byggverks størrelse, utforming og plassering som		12 300

	er gitt i plan eller pbl. Herunder byggegrenser mot veg og nabogrense, grad av utnytting og andre bestemmelser i pbl og forskrifter som ikke omfattes av § 4-4-1		
4-3-3	Ved behandling av flere dispensasjonssøknader i forbindelse med samme tiltak for hvert forhold utover 1		50 % av satsene over
4-3-4	Ved administrativ behandling av søknaden og når søknaden ikke betinger at saken sendes på høring		75 % av satsene over
4-3-5	Fravik/dispensasjon fra TEK 17. Beløp per fravik. Fra og med 2.avvik: 8.000,- per avvik		11 685

KAP. 5 RIVING AV BYGNINGER, KONSTRUKSJONER OG ANLEGG PBL §§ 20-3 og 20-4

§ 5-1 TILTAK ETTER PBL §§ 20-3 og 20-4

Når det søkes om riving og gjenoppføring av tiltak som inngår i §§ 5-1-1 og 5-1-2, beregnes det ikke gebyr for riving.

		Gebyr
5-1-1	Mindre bygninger som garasjer, uthus, skorsteiner, murer og andre konstruksjoner	5 023
5-1-2	Eneboliger, tomannsboliger	9 020
5-1-3	For riving av andre bygninger <300 m ²	13 428
5-1-4	For riving av andre bygninger > 300 m ²	17 835

KAP. 6 SKILT OG REKLAME PBL § 20-1 bokstav i) jf. §§ 20-2, 20-3 og 20-4

§ 6-1 BEHANDLING AV SØKNADER

Satsene gjelder pr. stk. Der innretninger settes opp i grupper og /eller på samme fasade, kan gebyret reduseres til satsen for en innretning, forutsatt at gruppen samlet ikke dekker en større flate enn 35 m².

		Gebyr
6-1-1	Skilt og reklameinnretning over gesims	9 020

Økonomiplan for 2023-2026

6-1-2	Frittstående skilt/reklameinnretninger	9020
6-1-3	Reklameinnretninger på vegg, mur, gjerde, uthengsskilt	5 023

KAP. 7 HEISER /LØFTEINNRETNINGER PBL § 20-3

§ 7-1 DRIFTSTILLATELSE FOR NYE HEISER, OMBYGGINGER OG STØRRE REPARASJONER AV EKSISTERENDE HEISER

Gebyr omfatter saksbehandling etter pbl og utstedelse av driftstillatelse

		Gebyr
7-1-1	Personheis og vareheis med/uten personbefordring	5 023
7-1-2	Rulletrapper, rullebånd og rullende fortau	5 023
7-1-3	Småheis/trappeheis	5 023

KAP. 8 DELINGSSØKNADER

§ 8-1 SAKSBEHANDLING

Søknadspliktige tiltak etter plan- og bygningslovens § 20-1, første ledd, bokstav m) jf. §§ 20-2 og 20- 4.

		Uten mangler	Med mangler
8-1-1	For søknad om fradeling av tomt i regulert område, men hvor tomtedeling ikke fremgår av vedtatt plan	6 458	7 893
8-1-2	For søknad om deling med grenser som er i samsvar med fastsatt plan	3 178	3 998
8-1-3	For søknad om fradeling av tomt i uregulert strøk	12 813	16 093
8-1-4	For søknad om fradeling av tilleggsparsell og grensejustering betales for hver eiendom som berøres av justeringen	2 665	3 280
8-1-5	For søknad om tillegg/endring	2 665	3 280

FOR DISPENSASJON I FORBINDELSE MED DELING BENYTTES § 4-3

KAP. 9 BEHANDLINGER ETTER FORURENSNINGSLOVEN

Utslippstillatelse gitt med hjemmel i forurensningsloven § 52 a, jf forurensningsforskriften 1.6.2004 § 11-4.

Økonomiplan for 2023-2026

		Gebyr
9-1-1	Avløpsrenseanlegg inntil 15Pe (separat anlegg)	6 765
9-1-2	Avløpsrenseanlegg f.o.m. 15Pe (separat anlegg)	14 555
9-1-3	Behandling av søknader etter kapittel 15, «utslippstillatelse for oljeholdig avløpsvann»	6 150
9-1-4	Tilsyn av anlegg etter forskriftens § 15	3 690
9-1-5	Behandling av tiltaksplaner, jf. forskriften kapittel 2 «graving i forurenset grunn»	14 555
9-1-6	Kontroll av tiltaksplaner som er under gjennomføring ved graving i forurenset grunn, jf. forskriften kapittel 2	3 690
9-1-7	Prøvetaking og analysekostnader for mindre avløpsanlegg som må kontrolleres mer enn 2 ganger pr. år	1 845
9-1-8	Infiltrasjonstest i forbindelse med etablering av private renseanlegg for avløpsvann jf. forskriften, kapittel 12	4 100
9-1-9	Kontrollgebyr for alle som ikke er påkoblet det kommunale avløpsnett, prøvetaking 4.år.	681

KAP. 10 GEBYRER ETTER LOV OM HENDELSESREGISTRERING

OPPMÅLING

Gebyrforskrift med hjemmel i matrikelloven § 32 og Matrikelforskriften av 26.6.2009 nr 864 § 16 fastsettes som følger:

§ 10 OPPRETNING AV MATRIKKELENHET

§ 10-1-1 OPPRETNING AV GRUNNEIENDOM OG FESTEGRUNN OG MATRIKULERING AV EKSISTERENDE UMATRIKULERT GRUNN

	Gebyr
Areal fra 0 – 300 m ²	14 145
Areal fra 301 – 2000 m ²	30 545
Areal fra 2001 – 20.000m ² – pr påbegynt da.	3 588
Areal fra 20.001 – 100.000 m ² – pr påbegynt da.	1 845

Økonomiplan for 2023-2026

Areal over 100.001 m ² – økning pr påbegynt da.	1 128
--	-------

Ved samtidig oppmåling av flere tilgrensende tomter som er rekvirert av samme rekvirent, gis følgende reduksjoner i gebyret per sak	
6-10 saker	10 %
11-25 saker	15 %
26 og flere	20 %

§ 10-1-2 OPPRETNING AV UTEAREAL PÅ EIERSEKSJON

	Gebyr
Areal fra 0 – 50 m ²	8 610
Areal fra 51 – 250 m ²	12 813
Areal fra 251 – 500 m ²	17 015
Areal fra 500-2000 m ²	30 545
Areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da.	3 485

§ 10-1-3 OPPRETNING AV ANLEGGSEIENDOM

	Gebyr
Volum fra 0 – 2000 m ³	30 545
Volum fra 2001 – 20 000 m ³ pr. påbegynt 1000 m ³ .	3 588
Volum over 20 001 m ³ – økning pr. påbegynt 1000 m ³ .	1 845

§ 10-1-4 REGISTRERING AV JORDSAMEIE

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.

§ 10-1-5. INNLØSNING AV FESTEGRUNN

For festegrunn som skal innløses til grunneiendom, skal det gjennomføres en oppmålingsforretning. For festegrunner som har målebrev med koordinatbestemte grensehjørner i EUREF89 eller NGO 1948,

eller som kan konverteres til EUREF89 gjennom noe beregning, kan oppmålingsforretningen gjennomføres uten ny merking og måling.

Gebyret for dette settes til: kr 7 790,-

Festegrunner som ikke oppfyller kravet om tidligere oppmåling, gjennomføres med full oppmålingsforretning og med gebyr etter § 10.1.1

§ 10-2 OPPRETNING AV MATRIKKELENHET UTEN FULLFØRT OPPMÅLINGSFORRETNING

Viser til § 10.1.1, 10.1.3 og 10.1.4. (Tidligere midlertidig forretning) kr 7 790,-

I tillegg kommer gebyr for å utføre oppmålingsforretning.

§ 10-2-1 AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER MATRIKULERING

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises eller ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter § 10.1 og 10.2

§10-2-2 OPPMÅLINGSFORRETNINGSARBEIDET DELVIS BLIR UTFØRT AV KOMMUNEN, DELVIS AV ANDRE

For oppmålingsforretning der deler av arbeidet utføres av andre, fastsettes gebyret til kommunen etter hvor stor andel av arbeidet kommunen utfører.

Følgende prosentskala, regnet av totalgebyret brukes	
1. Kommunens klargjøring	20 % (for St. vegv. 15%)
2. Varsling og forretningsmøte i marka	20 % (for St. vegv. 25%)
3. Tekniske arbeider og dokumentasjon	40 %
4. Registerarbeidene (sluttarbeidene)	20 %

§ 10-3 GRENSEJUSTERING

§ 10-3-1 GRUNNEIENDOM

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (Maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen.

	Gebyr
Areal fra 0 – 250 m ²	12 813
Areal fra 251 – 500 m ²	21 320

§ 10-3-2 ANLEGGSEIENDOM

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den

maksimale grensen settes til 1000 m³.

	Gebyr
Areal fra 0 – 250 m ³	16 400
Areal fra 251 – 1000 m ³	19 783

§ 10-4 AREALOVERFØRING

§ 10-4-1 GRUNNEIENDOM

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift.

	Gebyr
Areal fra 0 – 250 m ²	21 320
Areal fra 251 – 500 m ²	35 465
Arealoverf.pr nytt påbegynt 500 m ² medfører en økning av gebyret på	5 023

§ 10-4-2 ANLEGGSEIENDOM

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

	Gebyr
Volum fra 0 – 250 m ³	21 320
Volum fra 251 – 500 m ³	35 465
Volumoverføring pr nytt påbegynt 500 m ³ medfører en økning av gebyret på	5 023

§ 10-5 KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING

	Gebyr
For inntil 2 punkter	6 355

For overskytende grensepunkter pr punkt	718
---	-----

§ 10-6 KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT/ ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER

	Gebyr
For inntil 2 punkter	12 813
For overskytende grensepunkter pr punkt	2 665
Gebyr for kartlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid	

§10-7 OPPMÅLINGSFORRETNING OVER SPESIELLE AREALER

For forretninger over større sammenhengende arealer til landbruksformål, allmenne friluftformål og ferdig regulerte områder som senere skal deles, betales for klargjøring av saken et grunnbeløp på kr. 8500 og det øvrige arbeid etter anvendt tid.

§ 10-8 UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV

	Gebyr
Matrikkelbrev inntil 10 sider	189
Matrikkelbrev over 10 sider	376
Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen	

KAP. 11 GEBYRFORSKRIFTER FOR ARBEIDER ETTER LOV OM EIERSEKSJONER

§ 11-1 Begjæring om seksjonering eller reseksjonering av en eiendom.

Oppretting av eierseksjoner, nybygg

	Gebyr
1 – 3 seksjoner	7 175
4 – 8 seksjoner	8 405
Fra 9 seksjoner, tillegg pr ny seksjon*	700

*Maksimalgebyr: 3 x satsen for 4 - 8 seksjoner.

Oppretting av eierseksjoner, eksisterende bygg

	Gebyr
1 – 3 seksjoner	7 893
4 – 8 seksjoner	9 533
Fra 9 seksjoner, tillegg pr ny seksjon*	1 169

*Maksimalgebyr: 3 x satsen for 4 - 8 seksjoner.

Reseksjonering, endring av eierseksjoner i seksjonert sameie

	Gebyr
1 – 3 seksjoner eller fellesareal endres	8 303
4 – 8 seksjoner eller fellesareal endres	10 045
Fra 9 seksjoner, tillegg pr ny endret seksjon*	1 230

*Maksimalgebyr: 3 x satsen for 4 - 8 seksjoner.

Befaring

Befaring av eiendom utføres når kommunen finner det nødvendig ved behandling av saken. Gebyret kommer i tillegg til behandlingsgebyr: kr 3 895,-

Sletting/oppheving av seksjonert sameie

Saksbehandling for å slette seksjoner på en eiendom: kr 2 768,-

Saker som ikke blir fullført. Når saken ikke kan avsluttes, kommunen avslår søknaden eller søker trekke saken

Avsluttes en sak før saksbehandlingen er påbegynt, betales ikke gebyr.

Avsluttes en sak etter at saksbehandlingen er påbegynt: Gebyr beregnet etter anvendt timer.

Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan rådmannen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

KAP. 12 FORSKRIFT OM FEIING OG TILSYN I AREMARK KOMMUNE

§ 12-1 HJEMMEL

Brann- og eksplosjonsvernloven, med tilhørende Forskrift om brannforebygging av 01.01.2016, Kap 4, pålegger kommunene å organisere brannforebyggende arbeid. Forskriften er fra inneværende år endret til også å omfatte feiing og tilsyn i fritidsboliger, Kap 2, § 6

«Kommunen skal sørge for at røykkanaler i fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, blir feiet ved behov. Feiingen skal utføres på en faglig tilfredsstillende måte som medfører minst mulig ulempe for eiere og brukere. Etter feiingen skal feier sørge for at all sot blir fjernet og brakt til egnet sted.

Kommunen skal sørge for at det ved behov blir ført tilsyn med fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk. Kommunen skal sørge for at det blir ført tilsyn med fyringsanlegg etter brann eller eksplosjon i eller i tilknytning til fyringsanlegget.»

§ 12-2 ØKONOMI

Feiing og tilsyn er en lovpålagt oppgave som skal være selvfinansiert med feiegebyr. Kommunen kan derfor ikke kreve høyere avgift enn hva driften av tjenesten faktisk koster. Det kan dokumenteres at administrasjon og utførelse av tjenesten for fritidsboliger er mer ressurskrevende, og det legges derfor opp til noe høyere avgift for fritidsboliger.

For lovpålagt feiing og tilsyn med ildsteder og fyringsanlegg betales:

	Eks. mva.
Boliger	490
Fritidsboliger	490
Øvrige tjenester som ikke omfattes av lovpålagt feiing og tilsyn. Herunder fresing, kontroll montering av nytt ildsted, fjerning av gjenstander i røykkanaler, feiing av fyrkjeler, o.l. betales pris pr. time	850

Gebyret gjelder per pipeløp i boenhet/fritidsboligenhet.

Utenfor ordinær tjeneste / arbeidstid betales overtid og eventuelt helgetillegg i henhold til tariffavtale.

Tjenesten er behovsprøvd. Det betyr at feiing og tilsyn utføres etter mengde sot, bruk av fyringsanlegg, eller annen risiko. Feiing skal dog ikke utføres sjeldnere enn hvert fjerde år.

Avgift kreves inn flatt. Dette betyr at kostnaden belastes med lik sum pr år.

Alle priser inkluderer nødvendig kjøring og materiell. Avgift blir innkrevd sammen med øvrige kommunale avgifter gjennom kommunen.

§ 12-3 FAGLIG UTFØRELSE

Varsling av feiing og tilsyn skal skje i god tid. For fritidsboliger kreves lengre varslingstid enn for boliger. Feiervesenet vurderer til enhver tid hva som er mest hensiktsmessig.

Eier av bolig / fritidsbolig skal sørge for at feier har tilfredsstillende og typegodkjent adkomst på taket. Eier plikter også ha tilgjengelig typegodkjent stige tilgjengelig på bakken. Feier medbringer egen stige for bruk hvor dette er mest hensiktsmessig.

Dersom feiing og tilsyn ikke kan utføres pga. forhold som skyldes eier/ bruker av bygg løper feiegebyr som om tjenesten var utført. På samme måte utføres feiing og tilsyn på nytt, uten ekstra kostnad for eier / bruker, dersom tjenesten ikke kan utføres til avtalt tid av feiervesenet.

Eier / bruker av private bygg kan selv foreta feiing ved behov. Slik feiing skal kontrolleres av kommunen og fritar ikke for gebyr.

Feiervesenet skal dokumentere feiing og tilsyn i eget system. Tjenesten skal utføres i samsvar med forskriftens bestemmelser slik at brukere av tjenesten får nødvendig hyppighet, kvalitet og service.

KAP. 13 FORSKRIFT OM GEBYR FOR VANN, AVLØP OG RENOVASJON I AREMARK KOMMUNE

Det er tre grupperinger innenfor dette kapitelet i forhold til gebyrtypene kommunen har. Det er bolig, fritidsbolig og næringsliv. Det skal være vannmåler på alle eiendommer det drives næring på i Aremark kommune, dette er vedtatt i Forskrift om kommunale vann- og avløpsgebyrer, Aremark kommune, Viken, 10.12.2020.

§ 13-1 VANN

Årsgebyr for vann og avløp

Årsgebyr utformes iht. kommunens forskrift om vann og avløpsgebyrer. Som betyr at årsgebyret består av en fast del (abonnementsgebyr) og en mengde avhengig del (forbruksgebyr). Totalt årsgebyr består altså av begge deler.

Abonnementsgebyr	Eks. mva
Bolig uten vannmåler	2400
Bolig med vannmåler	2400
Fritidsbolig uten vannmåler (også sommertilknytning)	3600
Fritidsbolig med vannmåler	3600
Næringsbygg uten vannmåler*	2400
Næringsbygg med vannmåler*	2400

* På næringseiendommer betales et fastledd pr. bygg som inngår i driften av næringen.

Forbruksgebyrer VANN

Forbruksgebyrer	Eks. mva
Bolig uten vannmåler (betales for 200m3)	4928
Bolig med vannmåler pr.m3	24,64
Fritidsbolig uten vannmåler (betales for 200m3)	4928

Økonomiplan for 2023-2026

Sommertilknytning (betales for 40m3)	985,60
Næringsbygg uten vannmåler (betales for 1000m3)	24 640
Næringsbygg med vannmåler pr.m3	24,64

Akontoer for vann og avløp etter installering av vannmåler

Ved installering av vannmåler opprettes det en akonto i gebyrgrunnlaget for vann og en for avløp (ved slamtømming vil man ikke få akonto for avløp).

Akontoene er differensiert mellom bolig, fritidsbolig og næring. Akontoene blir lagt inn i gebyrgrunnlaget for kommunale gebyrer når kommunen har mottatt skjema med melding om montering av vannmåler. I slutten av hvert kalenderår skal måleren leses av. Da sender kommunen ut beskjed om dette. Om man ikke leser av måleren vil forbruket kunne stipuleres til det som er oppgitt i disse akonto-gebyrene, hvis ikke det er foretatt tidligere målinger.

Akontoer - Vann

Bolig – 140m³

Fritidsbolig – 30m³

Næringsbygg – 200m³, hjemmelshaver. Der hvor det betales for mer enn 200m³ fra før vil det ligge til grunn for opprettelse av akontoene.

Definisjonen på næring er:

1. Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst
2. Bergverksdrift
3. Industri
4. Kraft- og vannforsyning
5. Bygge- og anleggsvirksomhet
6. Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet
7. Transport, lagring, post og telekommunikasjoner
8. Bank- og finansieringsvirksomhet, forsikringsvirksomhet, eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting
9. Offentlig, sosial og privat tjenesteyting

Kommunal avlesning av vannmåler

Kommunen kan selv foreta avlesning av vannmåler uten varsel til abonnenten og kan kreve særskilt gebyr for dette. Gebyret settes etter satser i § 1-5 Timepris, minimum en times arbeid.

Sommervann og vannmåler

Abonnenter med sommervann kan installere vannmåler for egen regning, men den må stå frostfritt.

§ 13-2 AVLØP

Abonnementsgebyr AVLØP

Abonnementsgebyr	Eks. mva
Bolig uten vannmåler	4431

Økonomiplan for 2023-2026

Bolig med vannmåler	4431
Fritidsbolig uten vannmåler	6646,50
Fritidsbolig med vannmåler	6646,50
Næringsbygg uten vannmåler*	4431
Næringsbygg med vannmåler*	4431

* På næringseiendommer betales et fastledd pr. bygg som inngår i driften av næringen.

Forbruksgebyrer AVLØP

Forbruksgebyrer	Eks. mva
Bolig uten vannmåler (betales for 200m ³)	10 230
Bolig med vannmåler pr.m ³	51,15
Fritidsbolig uten vannmåler	10 230
Fritidsbolig med vannmåler	51,15
Næringsbygg uten vannmåler (betales for 1000m ³)	51 150
Næringsbygg med vannmåler	51,15

Akontoer for vann og avløp etter installering av vannmåler

Ved installering av vannmåler opprettes det en akonto i gebyrgrunnet for vann og en for avløp (ved slamtømming vil man ikke få akonto for avløp).

Akontoene er differensiert mellom bolig, fritidsbolig og næring. Akontoene blir lagt inn i gebyrgrunnet for kommunale gebyrer når kommunen har mottatt skjema med melding om montering av vannmåler. I slutten av hvert kalenderår skal måleren leses av. Da sender kommunen ut beskjed om dette. Om man ikke leser av måleren vil forbruket kunne stipuleres til det som er oppgitt i disse akonto-gebyrene, hvis ikke det er foretatt tidligere målinger.

Akontoer - Avløp

Bolig – 140m³

Fritidsbolig – 30m³

Næringsbygg – 200m³, hjemmelshaver. Der hvor det betales for mer enn 200m³ fra før vil det ligge til grunn for opprettelse av akontoene.

§ 13-3 TILKNYTNINGSGEBYR

Engangsgebyr for etablering/tilkobling av abonnent på kommunale vann- og/eller avløpstjenester pr. abonnent.

Økonomiplan for 2023-2026

	Eks. mva.
Tilknytning vann	15 000
Tilknytning avløp	35 000
Pumpestasjon	27 000

§ 13-3 SLAMTØMMING

	Eks. mva
Tømming årlig (inntil 3m3)	3 544
Tømming 2.år (inntil 3 m3)	1 773
Tømming over 3 m3	630
Fremmøte uten tømming**	620

**Det kan kreves gebyr på 620 kr ekskl. mva pr. fremmøte når slam/septiktank av praktiske grunner ikke kan tømmes og dette skyldes eier. Gebyret innkreves uavhengig av om boligen er bebodd eller ikke. Det kan søkes fritak for boliger som er ubeboelige.

§ 13-4-1 RENOVASJON

	Eks. mva.
Bolig, 270 ltr. stativ (helårs tømming)	1 693
Bolig, 400 ltr. stativ (helårs tømming)	2 509
Fritidsbolig, 270 ltr. stativ (helårs tømming)	1 693
Fritidsbolig, 400 ltr. stativ (helårs tømming)	2 509
Næring, 270 ltr. stativ (helårs tømming)	1 693
Næring, 400 ltr. stativ (helårs tømming)	2 509

Hjemmekompostering

Kommunen tilbyr fra 2021 komposteringsdunker til privat bruk. Pris pr. dunk ved kjøp hos kommunen er 1200 eks.mva (1500 ink.mva). Strø kan hentes gratis hos kommunen, maks ti sekker i året, ta kontakt med kommunen ved behov.

Kjøp av ekstra sekk

Kr.20,- for en sekk, 6 sekker (en rull) for 100,-

§ 13-4-2 KONTAINERE VED HYTTEFELT

Ved hyttefelt kan kommunen tilby containere med sensorer, slik at det tømmes automatisk ved behov hele året. Hyttefeltene må selv gå sammen for å lage plassering til containere, område for plassering må godkjennes av kommunen før oppbygning. Det må være også være godkjent søknad etter plan- og bygningsloven, samt inngått grunneieravtaler.

§ 13-5 OM FRITAK FRA KOMMUNALE GEBYR

Gebyrer blir innkrevd uavhengig av om boligen er bebodd eller ikke. Det kan søkes fritak for boliger som er ubeboelige. 20.06.2019 vedtok kommunestyret noen prinsipper for fritak fra kommunale gebyr.

1. For å kunne få fritak fra feiing- og tilsynsgebyr må hjemmelshaver dokumentere at piperøret(ene) er koblet fra. Slik dokumentasjon må inneholde bilder.
2. For å kunne få fritak fra vann- og avløpsgebyrer må hjemmelshaver dokumentere at godkjent rørlegger har plombert vanninntaket.
3. For å kunne få fritak fra renovasjonsgebyr må hjemmelshaver få innfridd fritak fra feiing- og tilsynsgebyr, og fritak fra vann- og avløpsgebyr.
4. Fritak gis for maksimalt 3 år av gangen. Når de 3 årene er gått må eier selv sørge for å søke på nytt dersom det er et ønske om fritak for ytterligere en periode.
5. Det kan gis fritak fra gebyrregulativet når et hus rives av ulike årsaker, da huset/boligen vil være ubeboelig.

§ 13-6 OM FRITAK FRA VANN- OG AVLØPSGEBYRER FOR IDEELLE LAG OG FORENINGER

21.09.2017 vedtok kommunestyret i sak 43/17 at ideelle lag og foreninger som drifter egne anlegg gis et generelt fritak for avgift for vann og avløp fra 01.01.2017. Det er krav om at lag og foreninger har en tilknytning til kommunen.

KAP. 14 TAKSTER FOR EIENDOMSINFORMASJON

	Eks. mva.
Meglerpakke	1 276